

3/1/14

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 54/1.

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 12-వ తేది శనివారము } No. 203
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, మార్గశిరమాస బహుళ శ్వాదతి ౧౨. } సంచిక ౨౦౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష వీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

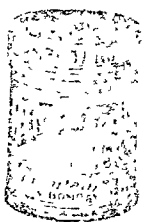
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు తారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాశోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

The safest, simplest, strongest and the most
advantageous Oil Engine with many improvements.

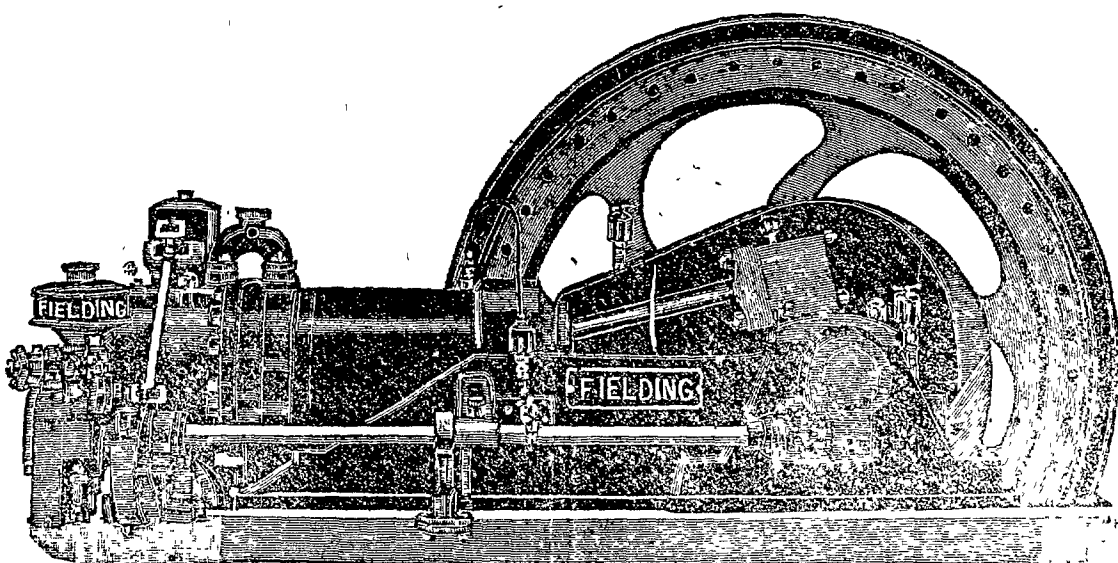
“ఫీల్డింగు”

వేటెంటు నేట్టి క్విక్ స్టార్టింగు శమిడేశల్ క్రాడు ఆయిలు యింజను

వేపరైజరు స్ట్రపుతో కాల్చవలసిన అవసరములేకుండగనే

రెండే నిమిషములలో స్టార్టుకాగలదు.

586

వీటిసామానులుచాలా బలముకలవిగా నుమంచి తెంపరు కలవిగాను పుండుటవల్ల చాలాకాలము
అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెందివున్నవి.

క్రాడ్డు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమడ్డి క్రాడ్డు ఆయిలుతో నయినను బహు
చక్కగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని పైజాలు యెప్పుడున్న స్టాకులో వుంచ
బడును. ధరలు బహుసరసముగావుండును.

సోల్ ఏజెంట్లు:—డి.ఎల్. శాస్త్రి అండుకో, 12, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

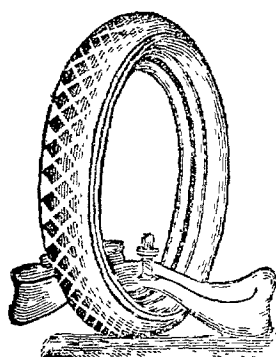
బ్యాంచి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

మోటారుబండ్లు, బస్సులు,

సొంత వారలకు

క్రొత్తటయిర్లు, ట్యూబులు (Tires & tubes)

కొనుటకు త్వరపడకుము.

టయిర్లు, ట్యూబులు,
బర్బల్, పంచగ్గు అయిన
గాని మేము క్రొత్తవిగా
తయారుచేసి, గ్యారంటీతో
పంపుదుము.

“వల్కనైజింగ్” (Vul-
canizing) చార్జి మిగల సర
సముగ చేయబడును. వెంటనే
వల్కనైజింగ్ చార్జి వినక
ములజాబితా పంపబడును.

ఎడిస్కా అండు కో.,

నెం 174, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

2505.

ఆంధ్రులకే

శ్రీ శ్రీ తెలుగు వారికి తెలియజేయుచున్నాము

గారిచే వ్రాయబడిన శాస్త్రసృష్టి

లనేకులవద్ద ముద్దరడిసిన

Unveiled & “Hamlet”

అను సుమారు 700 పుటల

అసలు ధర 15 రూపాయలు

మావద్దవున్న కొంచెమునాకు

వరకు ప్రతికి రూపాయలు

ఈ పుస్తకములు తిరిగి అచ్చు పడనేరవు.

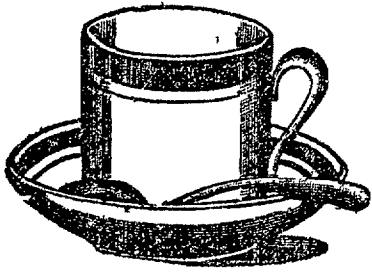
విక్టోరియా డిపో,

మైలాపూరు - మద్రాసు.

ప్రీతిపాత్ర అందు స్త్రీయర్ డాక్టరు, బేజవాడ,

ఇదివరకు మూప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసివచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసి

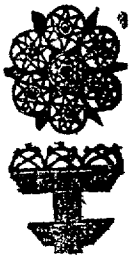
మానమకము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

ప్రస్తుత సవనాగరికతకు తగినట్టి లోలాకులు, పువ్వర గమల తోడలు, బేసరులు, క్లావరులు ముక్కుపుడుకలు అంటుపోగులు, వెండి తిరుగుచెబులు, టీ సెట్లు, టెన్నిసుకప్పులు, అచేక వివరములకు ఉంగరములు, బహుమాన పతకములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి లేనివి ఆర్డరిచ్చిన అతిథ్యులలో తయారుచేసి యిచ్చెదము

ముఖ్య గమనింపు:- సీమ వెండికి, సవరం బంగారుకు, మేలురకంపువ్వరాగములకు గారంటి యిచ్చెదము. తృప్తికరముగాలేనిచో పైకమువాప నిచ్చెదము 1821

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి, నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

హనుమాన్ సము

లోక ప్రసద్దమైనది దీనికనమా నమైవది వేరులేదు చర్మవ్యాధులకుసంజీవివంటిది ఎచ్చట నువూరుకును.

యస్. రంగనాథంశెట్టి అండు బ్రదరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

1727

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరుష్టాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు.

(609)

ఎం గ్రేవింగు

నచ్చనివివాపసుతిసుకొనబడును

మావద్ద పలురకములగాజులు, గొలుసులు, వంకీలు నాగవత్తులు వైన అడ్డెగలు ఉంగరములు, వెండి కంచములు, చంబులు, పట్టెగొలుసులు, టంబల్లు, పేలాగిన్నెలు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి కాసు బంగారుకు కల్పితేని వెండికి, రత్నములకు కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి శనగపాటి కోటయ్య, ప్రొఫైటర్లు పూచీ నిచ్చెదము

1597

(2)

ఆంధ్రజ్యోతిరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెని

హెడ్డాఫీసు బెజవాడ, బ్రాంచి 51, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

మద్రాసు పెన్సల్లు

ప్రతి రకము డ్రాయింగు పెన్సల్లయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు: 1964

1964

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు

ఔలిగ్రామ్ అడ్వన్ "పండిట్" మదరాసు.

1045

పోస్టుబాక్సు 287 మదరాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు ఏ. వి. యస్. అండ్ ఏ. యం. బి. గారి

ఆయుర్వేదాశ్రమము

ప్రధానకార్యస్థానము బౌషధాలయము, 151 గోవిందప్పనాయునివీధి మదరాసు

బౌషధాలయము బ్రాంచి 183 బ్రాడ్వే

స్టేగు, కలరా వ్యాధులకు అమోఘమైన మందులు

స్టేగు బౌషధముల సెట్టు 1-కి రూ 2-2-0,

కలరా బౌషధముల సెట్టు 1కి రూ 1-2-0.

జీవామృతము: (రిజిస్టర్డు) శరీరమునం దుండు నరమలను యెముకలను బాగుగ పెంచును రూ 8-4-0

సిద్ధమకరధ్వజము: అన్ని జబ్బులకు అమోఘమైన వందు 60 మాత్రలు రూ 9-0-0, 80 మాత్రలు రూ 5-0-0

భృగువటి: ఇది పెగ సంబంధమైన వ్యాధులకును, సంజీవి రూ 1-12-0

చ్యవనప్రాసన: ఉబ్బనపు దగ్గులకు మంచిమందు పాను రూ 3-0-0

అమృతామలకతైలము: అభ్యంగమునకు యోగ్యమైన చలన నిచ్చు తైలము రూ 1-0-0

రక్తశోధక: ఇది చెడిపోయిన రక్తమును సభిషరచును రూ 3-0-0

లోకల్ ఏజెంట్లు { దాదా అండ్ కో., కె. యస్ మేతా అండ్ కో., ఆల్బర్ట్ అండ్ కో.,

{ ఇండియన్ ఇండస్ట్రియల్ అండ్ కో., జనరల్ ప్రోవిజన్ స్టోర్సు, వైకాపుర రోడ్డు, తిరువల్లి క్షే.డి } మదరాసు

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

(21.)

నమస్త ఆయుర్వేదాషధములు నరనమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కొరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

మాతన ప్రచురము ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల మాతన ప్రచురము

శ్రీమదాంధ్రమహాభాగవతము

వౌతానామాత్యప్రణీతము. ఇదివఱకు ముద్రితములైన ప్రతులకన్న బాగుగముద్రించునైనా రము 12 స్కంధములుగల సంపుటము గ్లాజాకాగితములు క్యాలికోబైండు గిల్టుపేరు వెల రూ 6-0-0

సంపూర్ణప్రతి 2 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిల్టుపేరు రూ 8-0-0

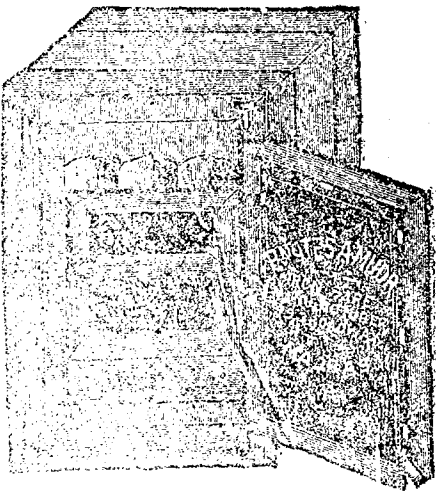
2000 సంపూర్ణప్రతి 3 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిల్టుపేరు రూ 9-0-0

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

న ర న ము

దృ థ మై న ది

న మ్మ క మై న ది

ఇప్పటివఱకు ప్రచురము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవాటినిగల అమృతమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న తే శ మొ ద లి యార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాచైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

సటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు. ఐరన్ అండు డ్రాఫ్ట్ మెన్షన్ ఆయిర్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైలుమిల్లుకుకావల్సిన సిలండర్లు, సోప్టింగు నట్టులు సరఫరముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్ప శిల్పి, పెద్దనాయకన్ పేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు అద్దరుయిచ్చి, తయారుచేసియువ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బరులు వ్రాయబడును.

ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథ నిలయము పితాపురము

1409

—: క్రొత్త వెలువడిన నవలలు —

బ్రాంచి 279 లింగ శెట్టినిగి, మద్రాసు.

నరేంద్రగుప్తులరు. 1-8-0.

బ్రాంతివిలాసము రు. 0-12-0.

ఈ రెండునవలలు పోస్టేజీగాక చందాదారులకు రు. 1-8-0 మాత్రమే. ఇంకను అనేకములగు చారిత్రిక సాంఘిక, అపరాధ పరిశోధక నవలలకలవు. మరియువారికి క్యాటలాగు పంపుము.

గోరా 1926 ఇంటర్ మిడియేట్ టెక్స్టుబుక్ రు 1-8-0

[యవలెను.

ఈ గ్రంథనిలయము కాకినాడనుండి ధీరముగా పితాపురము మార్చినాముగనుక జాబులు పితాపురమునకే వ్రా

"హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్" గ్రామఫోనులు

ధర రూ 75 అంతకు హెచ్చుధరలలో గలవు. తెలుగు, అరవము, సంస్కృతము, కన్నడము, హిందూస్తాని మొదలగు భాషలలోను, ఇతరభాషలలోను రికార్డులు ఎవ్వడును మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.

వ్రాసిన క్యాటలాగు ఇనాముగా పంపబడును.

Homer & Co,

175, Broadway, Madras.

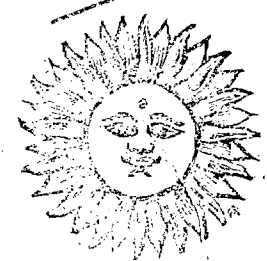
2385

సూర్యుని మార్కుగల గొడుగులనే

(Sun Brand) ఉ ప యో గింపుడు.

హెడ్ ఆఫీసు: విశ్రమశాల, కళింగోట.

సెట్ నాగ్జీ పురుషోత్తం అండు కంపెనీ

ధర సరసము సామానులు గట్టిగా నుండును.

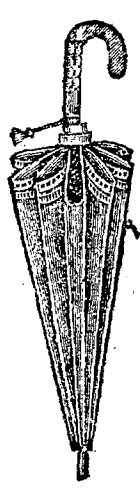
చాలకాలమువరకు గట్టిగా నుండును.

గొడుగులు, బనీనులు చేతిబెత్తములు (Walking sticks)

మొదలగు వ్యాపారములు,

2374

నెం. 21, చైనాబజారురోడ్, మద్రాసు.

ఆంధ్ర సంఘ భారతీయ చిత్ర కళా ప్రదర్శనము

(స్వకీయవిలేఖరి)

భారతీయ చిత్రకళా యాంధ్రసంఘముయొక్క తృతీయ సాంవత్సరిక ప్రదర్శనము కాకినాడయందు బహిర్గతము చేయబడి అష్టదివసములు గడచెను. చిత్రకారులును చిత్రకళాభిమానులను సామాన్యులను వందలకొలది వచ్చి ఆశ్చర్యముగ జూచి వింతవంతగ ప్రశంసించుకొనుచు ఆనందించిరి. చిత్రకారులకును చిత్రకళాప్రజ్ఞ కేసిచాకిరిని అభివచి కలిగించెను. భారతదేశములో జరిగిన మహాప్రదర్శనములలో నొకటిగ నెంప బడెను. కళాప్రపంచమునందు కలిగిన అద్భుతపు మార్పును, ఆభివృద్ధియును, సంపూర్ణతయును ప్రేక్షకుడు సుశుభ్రగా గుర్తించగల్గును. ఈ ప్రదర్శనమునందు చిత్రలేఖనములు సంఖ్యయందును రకమునందును అధికముగా నుండుటయే కాకుండ, వాని గుణవిశేషతలో గూడ మిగుల ప్రశంసపడెను. ఒక్కొక్క యభిప్రాయమును, ఒక్కొక్క విషయమును, ఒక్కొక్క విగ్రహమును, ఒక్కొక్క పదార్థమును, సృష్టికి ప్రతిసృష్టి చూపుటలో విభిన్న పద్ధతులు స్పష్టముగా జూడవచ్చును. ప్రదర్శనకర్తలు వచ్చిన పటముల నన్నిటిని ఆయా కళా వైపువ్యవస్థల ననుసరించి చాలవరకు విభజనము చేసిరి. ఇందువలన చూచువారికిని విమర్శకులకును కొంతవరకు సులభమైనది. ఎదురు చూడెడియందు ప్రథమభాగము కాననగును. అందు పాశ్చాత్యవ్యవస్థల ననుసరించి వ్రాయబడిన లేఖనములు ఏబదికిపైగా గలవు. రంగువేయుటలో, రంగులను సమ్యక్రసము చేయుటలో గొంతవరకు పాశ్చాత్యవ్యవస్థల ననుసరించి చిత్రపటమును వ్రాయుటలోని గూఢార్థమును దైవిక వికృతమును స్ఫురింపజేయుచు స్వకీయ వ్యక్తిత్వమును పొందిన వంగీయ కళావ్యవస్థల ననుసరించిన పటములు, అంతకంటె నొక కను భారతీయ, లేక, ఆంధ్ర వ్యక్తిత్వముతో వ్రాయబడిన బందరు చిత్రకారుల పటములును ఉత్తరదేశములోని వ్యక్తిత్వమును చూపు కొన్ని పటములును మొత్తము 150 పటములకు పైగా ద్వితీయభాగముగా శ్రేష్టబడెను. ప్రత్యేక ఆంధ్రవ్యక్తిని చూపు పటములు సుమారు 100 పటములు తృతీయభాగముగ చేర్చబడెను. ఇతరములు చతుర్థభాగ మయ్యెను.

అంధ్ర కళ

ప్రత్యేక ఆంధ్రకళా భాగమునందు దాని సృష్టికర్త యీ తృతీయ ప్రదర్శనము నాటి కగోచరమైన యభివృద్ధియు కాననగును. లోకప్రఖ్యాతి గాంచిన దామెల్ల రామారావుగారి లేఖనములతోనే యీచిత్రకళాభాగము చాలవరకు కాకిరించెడిది. ఆయన లిఖితములు రెండు మూడు మాత్రమే చూడగలిగిమి. ఆయనశిష్యుల పటములబట్టి చూడ ఆంధ్రకళకు ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వమును మాతన శృష్టియు సంపూర్ణతయు రాగలవని యూహింపవచ్చును. వివిధ జాతీయులు దర్శించిన వెంటనే అంతర్జాతీయ మహాప్రదర్శనమున లక్షలకొలది జనుల నాకర్షించి అబ్బురము గొల్పి మెప్పు వడసిన "కార్తిక పూర్ణిమ" ఉత్సాహాంతికము కన్నుల పండువుగఁ జూపింపబడెను. శివాలయ మంటప ముఖభాగము, మహాసంది, వివిధ భక్తురాలి దర్శించుట యీపటమునందు కలదు. ఆవర్ణికసముదాయమునందలి సౌందర్యము, ఆరూపనిరూపాలేఖావిలాసము, ఆభరణరాండ్రకమనీయ గమనగమనిక, ఆవిలక్షణకళాకాశల్యము ఆసామయిక బహుజనసమావేశే, సామరస్యరంగస్థాపనము, వర్ణనాతీతమై వెలయుచున్నది. పాశ్చాత్యవ్యవస్థలని వెలుగునీడల సమీకరణ మావశ్యకములేకుండ ప్రస్ఫుటాకారలేఖచేతనే నిజరంగ మేర్పడుచున్నది. శైలియో వస్తువేదియో గుర్తుపట్టలేకుండ నిరూఢముచేయు రంగులనువ్యవహార యిచ్చట చూడజాలము. నిర్దిష్టాకారనియముచేతనే భావలేఖమేర్పడుచున్నది. భక్తివాతావరణము కలుగుచున్నది. చిత్రకవి యుద్దేశము నెఱవేలుచున్నది. ఈచిత్రపటముయొక్క ఆధిక్యమును గమనించియే చిత్రలేఖకడుగు రాజురావుగారికి నాల్గువందల కాసులను వెంటనే ప్రదర్శనకర్తలు పారితోషికముగ నిచ్చిరి. రామారావుగారు స్వర్ణగులకటకు పూర్వము పూర్తిచేసిన కడపటి పటముయొక్క ఫోటోగ్రాఫు యీ పత్రికయందు ముద్రింపబడెను. ఊరిబావియొద్ద స్త్రీలు చేరి నీటిని గొని పోవుటను చూపును. కార్తికపూర్ణిమ చిత్రపుకంటె యీరెండవ చిత్రపు పెద్దది. కళావిషయమునందును బహుజనమును సమావేశపరచుటయందును రెండికిని పోలిక గలదు. భా

శ్రీమదు తప్పదు. మొదటిది భక్తిపూరితము, దైవసంబంధభావ వికసితము. రెండవది సాంఘిక భావము, అన్యోన్య సహకారము, ఆంధ్రలోకాచారము, స్ఫురింపజేయును. చాంధికముగ రంగలతో సామాన్యముగ జేయబడునీతిని దీని నొనర్చలేదు. మొత్తముమీద ఆ రంగమంతయు నిగర్వముగజూపట్టును. ప్రతి పనువ్యవిగ్రహము నిర్దిష్టము. చిగురుటాకుపుంజములబట్టి మామిడిచెట్టిని నూచన గలదు. ఆత్మీయ వివిధగతులు గమనికలు చేయుట క్రియలు స్పష్టముగా చదువనగును. చిత్రకారుని ఊహకల్పితము విశేషముగ గావచ్చును. కాని పాశ్చాత్య కళావైఖరి యథాస్థితిని మాత్రమే నూచించును. నిజస్థితి కంటే, ఊహాప్రేరేతముగ తీర్చుచే కళ గాంచుననియు, అట్టిచే కళయనియు ప్రాచీన మతభావము. సవనప్రకారము భావ మట్లు మారుచున్నట్లు విందుము.

ఈవిలువలను అన్వేషించుకొనుటకు ఆంధ్రకళ తలయెత్తి స్వల్పకాలమైనను ప్రతీచీప్రాగ్భాగముల ప్రకాశితమై తిన్ని రాకృత యగు రామరావుగారిలోనే ఆంధ్రరీతిపదను సుద్దేశము ఆయనశిష్యుల చిత్తరువుల ప్రదర్శనమువలన గన్పించుచున్నది. నిజముగా ఆయన ప్రభవశిష్యులవలెయుండునోగాని, ఆయనభార్యయగు సత్యవాణిగారిచే ప్రభు శిష్యురాలుగా నెంచెదము. సహధర్మచారిణి యగుటయే ఇందులకు గారణము. ఆయనకు దోడునీడయై యీ చిత్రకళారహస్యమును సం గ్రహించినదనిచెప్పవచ్చును. ఆమె వ్రాసిన చిత్తరువులలో నూతనమైనదియు ప్రకాశితమైనదియు చూపకుల యొక్కయు ప్రవర్తనకర్తయొక్కయు మెప్పువడసినదియు నొకటి. ఒకయవతీలామ సెమ్మెయందు దీపము పెట్టుట; "భిక్షుము పెట్టుట," "నదికి పోవుట," "కలువల చెలువు," "ధాన్యములోనున్న బుద్ధుడు," "అజంత విహారము," "నీటిని తెచ్చు బాలిక" (అజంతలోనిది). ఇవికూడ వన్నె కెక్కిన ఆమె చిత్తరువులు.

రామరావుగారి తోబుట్టువు బుచ్చి కృష్ణస్వామిగారు కూడ పెక్కుచిత్తరువుల జూపి ప్రావీణ్యమును ప్రకటనము చేసిరి. ప్రదర్శన పరిశోధకులచే ఆమె "అజంత విహారము" అధికముగ మెచ్చుకొనబడినది. "రాధావిలాపము," "బుద్ధునికి ఉపహారములు," ఇవి ఆమెచే వ్రాయబడిన వానిలో ప్రాముఖ్యములు. రామరావుగారి తమ్ముడగు ప్రబోధచంద్రుడుగారి "ధిల్లీలోని సంగ్రాంతి పండగ"ను దెల్పు చిత్తరువు ప్రదర్శన పరిశోధకులచే ఉత్తమమైనదిగ మెచ్చుకొనబడినది.

ప్రజావిశేషముపంపాదించి ఆంధ్రకళాభివృద్ధికారకులందగు నితరశిష్యులలో చా. సత్యనారాయణగారు, వి. వి. భగీరథగారు, వి. వెంకటరత్నంగారు ప్రప్రథములుగా నుదహరింపవలసియున్నది. సత్యనారాయణగారి "గౌరీ కళ్యాణము"ను వెంకటరత్నముగారి "అజంతారాణి" యను పారాణిక రంగప్రదర్శనాప్రాధిమను వెలువరించును. ఆచిత్తరువుల ప్రతిరూపము వేటాకన్సా స్త్రీత్రయందు ముద్రింపబడినది. అజంతాచిత్తరువుల ననుసరించి వ్రాయబడినది. కాని గురువుయొక్క రచనలై యియు, స్వకల్పితమును, ఊహావిశేషతయనుచుచిత్రకాసము దాయమును, రచనసంపూర్ణతయు నిందుగలవు. ఆంధ్రకళయందు పరికరముదాచు రామణీయమనకు ప్రసిద్ధిగాంచిన చిత్తరువునకు రామరావుగారిపేర నొక బహుమతికలదు. ఆయెబడిరూపాయలబహుమానమును "గౌరీకళ్యాణము"ను వ్రాసినందుల కివ్వబడినది. "అజంతారాణి"ని వ్రాసినందులకు వెంకటరత్నముగారికి రాజా వైఖాయమ్మరావుగారి బంగారుపతకము యివ్వబడినది.

[ఈ పతకము రామరావుగారి చిత్రకళాపద్ధతిలో వ్రాయబడిన అత్యుత్తమ చిత్తరువునకు నిర్ణయించబడినది.]

వెంకటరత్నముగారి దేవదాసి వి. వి. భగీరథగారి "కోటిపల్లి గోదావరియొద్ద సంధ్యారాగము"ను వై. సుబ్బారావుగారి "నారద" అర్. నారాయణరావుగారి "మార్వారి యువతీలము" చా. సత్యనారాయణగారి "కాళింగమర్దనము" ప్రదర్శనాపరిశోధకులచే అత్యుత్తమమైన చిత్తరువులుగా గణింపబడినవి. డి. అచ్చిరాజుగారి "గౌరీశంకరుడు" డి. సత్యేశ్వరరావుగారి "దేవాలయము" ఎస్. ప్రభాకరరావుగారి "మాడుగుల కొండలయము" వై. సుబ్బారావుగారి "బేరంగజీబు" పరిశోధకులయమింపబడినవి. వి. వి. భగీరథగారు సుమారు 40 చిత్తరువులను ప్రదర్శించి వానిలో నైదారు తప్ప తక్కినవన్నియు దృగ్గోళ స్వభావ చిత్రితములు. గోదావరీనదీ సామీప్యములు రాజమహేంద్రవర సమీపకాండ ప్రాంతములు యందు జూపట్టును. వీరు ఉత్తమముగా రచించినవానిలో 'శ్రీకృష్ణుడు', 'నదిలో చేపలపట్టుట', 'లోయలో సాయంసమయప్రకాశము', 'హమ్మారుగ వడ్ల నూర్చోదయము' గలవు. చా. సత్యనారాయణగారు ఉత్తమ

వీ.కు తెలియునా

వేలకు వేల బిడ్డల శరీరము తయవ్యాధిగల ఆవుపాల నిచ్చుటచే పూర్తిగా చెడిపోవక నుండినప్పటికిని, అనారోగ్యమును చెంచుచున్నది.

ఈ అపాయములేక తన బిడ్డ ఆరోగ్యముగానున్నదని తల్లి తెల్లు తెలియునా? అపాయములోనికి పోకుండుటయే శ్రేయస్కరము.

బిడ్డకు గ్లాకోస్ యివ్వవలెను. గ్లాకోస్ పాలను డబ్బిపై గల పద్ధతి ప్రకారము వేడినీళ్లను కలిపి మిక్కిలి సులభముగా తయారు చేయవచ్చును. మరేదియు కొన నవసరము లేదు.

మీ వైద్యుని అడుగుడు.

(3)

గ్లాకోస్ నాల్గురాజకుటుంబముల బిడ్డలు మిక్కిలి జయప్రదముగా నెంచబడిరి
అందుగా సరఫరాచేయువారు ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో, లిమిటెడ్.
(ఇ. గా. మ. లో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.) తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు 888

చిత్తరువులలో ఏకాంతస్థులగానను నాగపూజ పొగడగినవి. నాగస్వరము, రాధాశృంగారము వి. వెంకటరత్నంగారి యితర చిత్తరువులలో ఎన్నదగినది. లోయలో సాయంసమయప్రకాశమునకు రూ 25 ల బహుమతి యివ్వబడినది.

రాజమహేంద్రవర నివాసియగు చ. భావ్యకార్తరావుగారు రామకృష్ణపరమహంసపటమును పాశ్చాత్య కళాపద్ధతిని చక్కగా రచించిరి. మనువ్యవిగ్రహ పతనముగా నొక చిత్తరువును అత్యుత్తమముగా లిఖించినందులకు రూ 50 లు బహుమతి యివ్వబడినది.

ఏలూరువారును, ఆంధ్రజాతీయ కళాకాలమును తివాములు ప్రదర్శించిరి. కళాకాల నైపుణ్యము ఉత్తమ మగుటచేత రూ 25 బహుమాన మిచ్చిరి. వారికే కలంకారి రంగలకై రూ 25 లు బహుమాన మొసంగిరి.

ఆంధ్ర (బందరు) కళ: వంగదేశకళ

వంగదేశకళను ప్రదర్శించుచు కలకత్తా ఓరియంటల్ అర్బు సొసైటీవారివి 45 చిత్తరువులును, కాంతి నికేతనములోని కళాభవనమువారివి 40 చిత్తరువులును కలవు. ఇందు గగనేంద్ర బాగుడు, జేపీ ప్రసాదరాయ్ చాధురీగార్ల కళాకాలము గుప్రసిద్ధ ప్రకాశితములు. బాగుడుగారి దృగ్గోళ స్వభావచిత్తరువులు మంచిదేర్చును వెలువరించుచున్నవి. ఆయన "నిశానయము" విలక్షణాంశీకరమునందు ఆరితేరినది. "యుధిష్ఠిర", "హర పార్వతి", ఏకవర్ణచిత్తరువులు. స్వర్ణ మైర్జలము, మందుతో గప్పబడిన హిమాలయములు, శివుడు, పార్వతి వీనిని రూపించు వర్ణము తెలుపు అగుటచేత అట్టి తెలుపుతో అతిసున్నితముగా మానుషశిలావిగ్రహములుగ నందు చూపబడినవి. మొదటిది పరిశోధకులచే ఉత్తమమైనదిగ నుతింపబడినది. జేపీప్రసాద్ రాయ్ చాధురీగారి "ఒమార్ ఖాయం" "గొల్లది" "యమునానదీ ప్రాంతము", "జ్ఞాపక భారము" చిత్రకారుని నూత్నదృష్టిని తెలియజేయుచున్నవి. రెండవదానికి వైదా శ్రీరామకృష్ణయ్యగారి బంగారుపతకము నిచ్చిరి. చిత్రకుడు కళాసాంకేతికమునందు ప్రసిద్ధుడనగు. కడపటిది "జ్ఞాపక భారము" (Burden of Memory) ఓకల సంస్తర నీయము. పరిశోధకులచే నుత్తమమైనదిగా నెంచబడినది. అందలి రంగస్థానము, కళా సాంకేతికము, ఉద్దేశానుభవము, శోభిత

మగుచున్నది. బాగా వెల్లురులేని వాతావరణము. ఆవాసభాషా పులంబము గల ముదుసలి మార్పుని ిర్ణ విచారముచేయుచున్నట్లు కాంతినికేసమునుండి వచ్చిన చిత్తరువులకూడ మిగల సం తోమమును కలిగించెను. అందు ప్రత్యేకించి ఎన్నికగా చెప్పట కష్టముగా తోచును. అవన్నియు సహనాదరణమును పొందగినవి. "మాత" అను చిత్తరువును రామకేంకర్ బైశాగారు వ్రాసి నందులకు రూ 50 లు ప్రత్యేకబహుమాన మొసంగబడినది. [నవీన భారతీయ కళలో వంగీయ పద్ధతిని యీ బహుమతివేర్చడం.]

లాహోరు కళా ప్రజ్ఞులుగూడ వంగీయ పద్ధతిని చాల వరకు ననుకరించిరి. వారిలో ఇమాంజక్స్, ఎ. ఆర్. ఆస్ఫుర్ మున్నగు వారిని ప్రదర్శింపబడినది. "ఇమాంజక్స్ గారి" "అలో" "చించువాడు" (Thinker) ఆస్ఫుర్ గారి "తల్లియాళ" పరిశోధకులచే నుతింపబడినది.

బందరు ఆంధ్రజాతీయకళాకాలముండి సుమారు 45 చిత్తరువులను ప్రప్రథమ మార చాట్టి గారు పంపిరి. అందు ఆరమాత్రము ఆయన స్వకీయ రచన గలవి. తక్కినవి ఆయన శిష్యులవి. చాట్టిగారి కళా లక్షణములే చాలవరకు ఆ విద్యాధుల చిత్తరువులందు గాన్పించును. దైవిక మత వేదాంతార్థముల బుకాశింపజేయు సతీన చిత్తరువులుగ జూపట్టును.

చిత్రగుప్తుడు, శంకరుడును, ఛండాలుడును, అమరపల్లి, బాశీప్రభువు, నాట్యచైతన్యము, హిమాలయములమీద త్రిశాల దర్శనము యీ చిత్తరువులు అత్యున్నతముగా చాట్టి గారు చిత్రించిరి. ప్రవర్తనపూరితమై కామండ్ అనింపబడుటకు పంపబడినది. చిత్రగుప్తునియాకారము వర్ణనాతీతము. చిత్తరువు నీలి నలుపులందు అతిలాఘు నిపుణాస్త్రము కొనెను. సృష్టింపబడిన ప్రాణుల పుణ్యపాపములన్నియు ప్రపంచకజ్ఞాని, సృష్టియొక్కజ్ఞానమే ఆవరణకై లి, ఆయావా ఆకల్పనము అద్భుతములలో నద్భుతము. చాట్టిగారి చిత్రనాట్యము చూపకుల సుదేశపూరితుల జేయును. సుస్ఫురింపజేయును. ధగవంతుని ప్రేమావృత్తియును సంపూర్ణ గ్రంథి భక్తిత్వమునోడై పారదస్యమై జ్ఞానమందిరమున నున్న హిమాలయమున నిలవబడిన ఆమూర్తిని తిలకింపవలయును. అమరపల్లి (అమరపల్లి?) నిండుయోవనమున, ముద్దుబొట్టు జటతో, బంగారునగలుతో నలంకృతరాత్రై, సర్వపరిత్యాగము నొనరింపుచున్న బుద్ధుని పాదారవిందముల బడి మొక్కుచున్నది. చిత్రకారుని విలక్షణకళలము విశేషముగ పరిపూర్ణము.

విద్యార్థులలో జి. వల్లభాచారి "నీలంబర" అడివి బాపిరాజుగారి (అవసానకాలానంతరము) ప్రశస్తములు ఆరంభమాహాత్మ్యగారి "సతీశివ" కూడ ప్రత్యేకముగ జెప్పవలసినది నీలకంఠ చిత్తరువునకు ముత్తా మాణిక్యంగారి బంగారు పతకము యివ్వబడెను పాములతో జట మెలికలు తిరిగి శిఖర కిరీటముగా నుండియున్న సృష్టిశిలయకారుడగు శివు దొకసర్వమును ముద్దుగాదుమండట అందు లిఖింపబడెను త్రిమూర్తి సంజ్ఞ స్వప్నపరులబడెను అతినిపుతాతతో లిఖింపబడెను అసానకాలానంతరమునందు నిరాకార నిర్గుణ లయ వికారము చూపబడి జటగా కొన్ని సర్పములు మనోహరముగా నేయబడి మానవులై స్వరూపము పోవుచున్నట్లు, అనగా కాలమును స్వరూపమునుండి బయటైనట్లు చూపబడెను ఎం తీరప్రకారి "భక్తి" పరిశోధకులచే నుతింపబడెను శ్రీలక్ష్మీదేవతావలసిన అత్యుత్తమ చిత్తరువునకు ఒక పాముపతీ రూ 50 లు నిర్ణయింపబడెను అది 10 సంవత్సరముల బాలికయొక లక్ష్మీదేవి వ్రాసిన "రంగవల్లి" కి యివ్వబడెను ఇదిమిల ప్రాత్యహారము

పాశ్చాత్యవైఖరిని భారతీయకళ

యథాస్థితికి పోయియున్నదా అను ముఖ్య మయమున శిల్పింపండు చిత్తరువుల భాగమునకు వచ్చినయెల్ల ఒక్కొక్కచిత్రకారుని రావణీయ వర్ణశృంగార ప్రాడమని ఎంతయైన వివరించి యానందింపగలము ఈభాగమునందు జె పి గంగూలిగారు ఎన్ మజుందార్ గారు, ఎన్ జి గామూరింగారు జన్మియు ఇ గ్లాడ్ స్టాక్ సోలమనుగార్లు ప్రాముఖ్యమునునహించు గంగూలిగారు పోటీకిగాక ప్రేక్షకుల యాదరణమునకు రెండు అత్యుత్తమ చిత్తరువుల బంపించిరి భారతీయలలో ప్రపంచమునకే చేరువడినవారు "ఎక్విలంబ్రం"ని ఓపాల్ అరెన్స్ ములలో "వర్ణానంతరమున నూర్వరశ్మి" అను రెండు దృగ్గోళన భావవికాసముల దెలుపు చిత్తరువులు ఇందురెండవదానిని వేయి రూప్యములనిచ్చి పిరాపురం మహారాజుగారు కొనిరి మొదటి చిత్తరువునందు క్రిందిభాగమున క్రిక్కిరిసిన యడవి అందలి గాఢాంధకారము, క్రమముగ చీకటిని పైనుండి ఆకాశవెల్తురుచే విడుదలచేయుటయు, ఒకవృక్షముయొక్క ఎత్తుని పూతతో చిత్తరువునకు ప్రకాశము కల్గుటయు ఇవలయు చిత్రకారుడొక నిమిషములో లిఖించెనా యనునట్లు ఆరుచతురత కానవచ్చును రెండవదానియందు వర్షము జారుచున్న ఎత్తైనవర్షతములు, అమృతముండి నదీప్రవాహము, పైనుండి తెల్లల దివి పంజనంటి మేఘములు పోవులు ప్రావులు, మేఘములుండి నూర్వరశ్మియు చూరబడుటయు, పర్వత శిఖరముల రంజనమునటయు, శిఖా భాగములు ప్రకాశము నొందుటయు, క్రిందికి వచ్చినకొలది మబ్బువాతావరణము కనుబడుటయు, ప్రవాహము క్రింది బలపరుపైన కొండ, నోరనిపోవుటయు, అందు గభిరమైన నీరు చూపుటయు బహునిపుతాతతో మరుకైన నేర్పరితనముతో చిత్రకారుని యుద్దేశము సంపూర్ణత నొందుచు లిఖింపబడెను ఆయన కళాకళలను అనుపమానము, స్వకీయమైన మేధావిశేషము

ఆ వెనుక భావరూప సింగ (కలకత్తా) గారి దృగ్గోళ స్వరూపములు చూచినను ఆయన మనవ్య చిత్తరువులు చూచినను ఆ నేర్వరశ్మి నన్నితము నెక్కుది నునుపు కనిపించును రిలీఫ్ తీసికొనివచ్చుటలో అనేక వివిధ ప్రాజేపట్ల కనిపించున "పాణి ఘట్టమునద్ద నూర్వాస్తవము" "శ్రీ నగరమునద్ద వంతెన" "కాశ్మీరసరస్వతీనందు విశ్రాంతి" ఇవి ఆయన కాలపుసాగమును ప్రకటింపజేయును మొదటిది రెండును ప్రదర్శనా పరిశోధకులచే పాగడ్డనొండెను మొదటి దానికి రూ 10 ల సంఘ బహుమాన మొసంగబడెను ఆ చిత్తరువునందు ఘట్టము నీరు అచ్చుల నొక పడవట్టి వేయబడియుండుట ఆ పైని అనృత్యమున ధూప్రదేశము, అటుమీద బంగారు ఎలుపు నీలిగలసాయం నయను ఆకాశము అది నీటియందు ప్రతి ఫలించుట చూపబడెను వెల్తురు పోయి చీకటి పడుచున్నట్లు ఉద్దేశము చక్కగా చేహారెను ఘట్టముయొక్క పెట్టు పై దృశ్యాదృశ్యముగ నొక మానుమవిగ్రహము చూపబడెను నల్లని పడవయగుటయు పడవ పైభాగము కనిపించకపోవుటయు తెరచాపకొయ్యాయందు తో నొక్క పొయ్యియుండి అందునుండి పొగయు మంటయు వచ్చుటంతో కొయ్యయొక్క ఆధారములకు వెల్గుగల్గివాని నీలు ప్రదరించుటయు మొత్తముమీద బహు ఆనందమును కలిగించుచుండెను

భావరూప సింగగారు వ్రాసినవానిలో మఱియొక్క చిత్తరువు (పరియంట) గురించి విశేషించి చెప్పక తీరదు ఒక కాశ్మీర శిల్పమునది, పసిమిబంగారుమేరు గల నిండు జన్మని, కాశ్మీరదేశమున వేసికొనిన సందమగు బంగారు నగలచే నలంకృతమై, గుర్రా

వీరంగు వీరయు, నీలపురవికయు, ధరించినదై, సాగమునకు ముప్పల్లి నొక నిమ్మపీరిపై గూర్చుండి కాలియును నొక మట్టికూజాకు చిత్రపక్షులు కుంచెతో వేయుచున్నట్లు చిత్రకారుడు చిత్రించెను రంగుల సూక్ష్మయము, మేను నందలి ప్రకాశము, కళాసాంకేతికము, స్వల్పవిషయములగు చిత్రకారుని జాగ్రత్త, చిత్తరువును శోభింపజేయుట సంస్తవనీయము ఆసుందరిముఖవికాసము జూచిన, చిలునవ్వు వచ్చుచున్నదా, తాను వ్రాయుచున్న ఎల్ల సరిగా వచ్చుచున్నవని సంతోషము తెలుపుచున్నదా యనునట్లు భావము గుర్తింపబడెను ఈచిత్తరువు పరిశోధకులచే నుతింపబడెను పిరాపురం మహారాజుగారు దీనిని రూ 400 లకక కొనిరి

ఎన్ మజుందార్ గారి (కలకత్తా) కళాకళలను నిరుపమానము ఆయన లిఖించిన "నిత్యగాము" ప్రదర్శనములో నత్యుత్తమమైనదిగా గణింపబడి సంఘముయొక్క జనరల్ బహుమాన మొసంగబడెను ఇం దొక మనలిభిక్షుకుడు చిత్రింపబడెను బిచ్చగాండ్లు ధరించునట్లుగా పెద్ద చిరుగల చొక్కా ఎలుపుది ధరింపబడెను జాట్లు ఎగిరిపోవుచున్నట్లు కంగారుగా నుండెను. దివాకరుని తీక్షణిరూ మాళిరముపై బడుమండెను పాస్త్రులు ఒక సారంగను (పిడినవంటి) వాయించుచున్నట్లుండెను విగ్రహము నడచుచు పోవుచున్నట్లుండెను దీనిని బట్టి చూడ నిత్యమును ధర్మపూరముగా ఈశ్వరప్రార్థన మొనరించుచు పోవుచున్నట్లుండెను చూపరుల కెంతయైన ఉపాపుట్టించుచు కళా విశేష మే యిందు ఎక్కువ కలదు, ఆచిత్తరువుయొక్క బలవంతయు చిత్రకారుని కుంచెకాచుక్కి మునందు కాననగను ఒకపాముడు గబగబ కుంచెతో ఏనుకము నన్నితము లేకుండి పూసినట్లుండెను నవినయూరపియన్ చిత్రకారులు స్థాంబు, సానాగార్ల విధమున స్కెచ్ గా ఆకుంచె త్వరితగతిని పోయినది ఇది నిజముగా ఆశ్చర్యజనకము మెచ్చుకొన దగినది

ఈచిత్తరువునకు విరుద్ధముగా ఆయన వ్రాసినదే మఱియొక చిత్తరువు ప్రతిస్పర్శి కలదు అందొక నిండు యౌవనకు కుమారి ఆరామసమీపమున స్నానముచేసి కట్టల పైభాగము వస్త్రవిహీనయై ప్రక్కవైపుగ నిలువబడి తిడిజాట్టును అడ్డతో పెనవేయుచు శృంగారవికసితవడనుతో జూచుచుండెను ఎమజిత్ లూ నొక కొక్కిపిల్లవంటిపిల్ల మాయుచున్నట్లు కాననగను చిత్రకారు డిచ్చుట తననున్న తరచునకు కనబరచెను మన్మథవికార మానుందరవడమునందు గాన్పించుటయు, పిట్టల గూయుచున్నట్లుండుటయు జూడ, కొకపిల్లతో ప్రతిస్పర్శిచేయుచు ఆనందవనోల్లాసియై మన్మథవికారము చెందినట్లు ఆర్థమగు తనవుయొక్క ప్రకాశము, రేడిసినబట్ట యగుటయు దాని పచ్చిరసము మొదలగునేర్పులు కాన్పించును చిత్రకారుడు చిత్రకళానిధి యనుటకుం దగను

జన్మి ఇ గ్లాడ్ స్టాక్ సోలమన్ గారు (బొంబాయి) యాయన ఒక వహా క్రకారుడు ఆయన ఒక చిత్తరువును మాత్రమే ప్రదర్శనార్థమై పంపించెను పోటీకిగాని అమృతము నకుగాని లేదు చిత్రకారుని సరియగునట్లేకయు ఎవరికిని ఆర్థము కాలేదు చూచిన వారు తల యొక్క యగ్ధమును గావించు చు స్నారు ఇం దొక యూర పియకాసుందరి కలదు చనుకల్లుకుండి పిక్కిలవరకు ఎలుపు పట్టునట్లుములుంగీగా చుట్టబెట్టెడెను యౌవన సౌమభార్యము కాన్పించుచు ప్రక్కవైపున మడగాళ్ళుగక్కింద నాసీయాలయ్యెను, తీక్షణమైన వెల్తురు వెనుకనుండివచ్చుచుండెను ఆ యెదుట నొక చిన్నపాత్రయు అందుండి భూషణము వచ్చుటయు గాననగను ఆమె ఉద్వేగపుస్పృహతోనుండెను పై కృష్ణవిగ్రహమువలెనొకపూర్వపుడేవాలయమునందలివిగ్రహముగాన్పించును చిత్రకారుని చిత్రితము, సాంకేతికము ఊహ, రంగుల ఆలంకారము ఎన్నదగిన విషయము

అల్లాబక్స్ గారు (లాహోరు) అనేకపటములను శ్రీకృష్ణవిగ్రహములతోరచించిరి పాశ్చాత్యవైఖరియు స్వల్పిత్వమును గాననగను పారాణిక ఆర్థమును తీసికొనివచ్చుటకు చాలప్రయత్నముకనబడును ఇవియును చూచి విమర్శింపదగినదే ఆయన వ్రాసినచిత్తురువులలో నొకటి "మరళిమనోహర్" అను దానిని రూ 225 లిచ్చిపిరాపురంమహారాజుగారు కొనిరి

ఎన్ ఎన్ టాస్మిరుగారు (బొంబాయి) యాయన చిత్తరువులు ఎక్కువవిధాలు, ఘట్టములు ఇట్టిరంగముల నిరూపించును తీక్షణముగ ఎండలోనిరంగములువీరికింపైపట్టుకన్పించును, కొన్ని చాలబాగుగనే యున్నవి.

మద్రాసు అండు నదర్స్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడెనది)
నో టీ సు

1920-వ సంవత్సరము జులై 1 మొదటి తారీఖునుండి 31-వ తరగతి ప్రయాణీకులకు తీసుకొనిపోవు రైల్వే కోచ్ లెనాని - రేషల్టె ప్రెషనులకు వధ్య ఈ దివియెంపబడిన కాల పరిమితి ప్రకారము పోవున

నెం ఎమ్ 148 రు

లెనానినుండి బయలుదేరుట పగలు	1—0
జంపాని	" " 1—19
కొల్లూరు రోడ్డు	" " 1—29
భట్టిప్రోలు	" " 1—52
పల్లికోన	" " 2—1
రెపల్లె చేరుట	" " 2—10

నెం ఎమ్ 151 రు

రెపల్లెనుండి బయలుదేరుట పగలు	2—30
పల్లికోన	" " 2—39
భట్టిప్రోలు	" " 2—48
కొల్లూరు రోడ్డు	" " 3—14
జంపాని	" " 3—22
లెనాని చేరుట	" " 3—45

1-వ, 2-వ, 3-వ తరగతులు గల ఆర్డినరీ బండి ప్రస్తుతము రైల్వే కోచ్ కి బదులు లెనానినుండి పగలు 12 గంటల 50 నిమిషములకు బయలుదేరి లెజవాడ వధ్యక్షాము 2 గంటల 45 నిమిషములకు రుదన (2516)

ప్రథమసాయంకాల నాటకము 2480
చెన్నపురి ఎన్ స్టేషనేడ్ థియేటరులో
శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాయక సమాజమువారు, ఏలూరు వర విక్రయము 13-తేది ఆదివారము సా||త్రిము 5 గం 30-ని
ప్రదర్శింతురు
మోతే నారాయణరావు జమీందార్,
ప్రాప్రయిటరు

విద్యార్థులు కావలెను 832
మోటారుకారులకు నడపుటకు, ఆందుకు సంబంధించిన మెకానిజము పూర్తిగా నేర్వకొనుచు విద్యార్థులు కావలెను. ప్రాప్తేక్షకును ఈదివల విలాసమునకు వ్రాయుడు
Principal
SRI RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt)
The Best Equipped Motor School
Walajah Road
Tel 3444 Madras

మీకు తెలియునా? 1548
"ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా" "క్రాంతి బిడ్డు ఏన్ డా మెంటుస్క్రీము" యొక్క వివరములు మీకు తెలియునా! గార్డియన్ లేక బిడ్డ పోయిపుట్టికిని పై విషయమున నేడే మాకు వ్రాయుడు పూర్తి వివరములు తెలపబడును. 10

The Branch Secretaries,
The Empire of India Life Assurance Co. Ltd,
POST BOX No 37 MADRAS

ఈ కాలము రోగ కాలము నుమా!
కెనికల్ థెర్యాపీయర్ — గుర్తుగా జాగ్రత్తపెట్టుకొనుడు 1 నిమిషములో జ్వరమును సరిగామూపును కావ్యరులనేటలు వాడుచున్నరకము 1 కి రు 2-8-0 వి పి చార్జివేరు, 1673 అమృతాశ్రమము. నె 1. ఏలూరు.

త్యరపడుదు.

తరుణము విడువవలదు!

కిరసనాయలు కమిషనుకు అమ్ముటకు

ఏజంట్లు, సబ్ ఏజంట్లు కావలయును

సరుకు రెడిగానున్నది

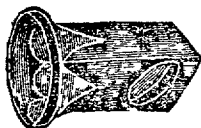
అమెరికా డి 160"ల తెల్ల కిరసనాయలు లూబ్రికేటింగు ఆయలు, ఇంజనుఆయలు, పెట్రోలియం వగైరాలు గంజా, విశాఖపట్టణం, గోదావరి ఈస్టు, వెస్టు, క్రిష్ణ గుంటూరు, కెల్లూరు, కడప, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, కెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాలకున్న, నైజాం డోమినియనులకున్న ఏజంట్లు, సబ్ ఏజంట్లు కమిషనుకు అమ్ముటకు కావలయున్నది కోరువారు మాడు బాషులైన (నేట్ ఆసూరాం సదాసుక్ భట్టాచార్యులు రాజమండ్రివారిలోగాని పేరూరి విశ్వనాథంగారు మదరాసు వారిలోగాని) పరుతులు కరస్పాండెన్సు వలనగాని లేక స్వయముగాగాని ఏర్పాటు చేసుకొనవలయును.

2508

RAMASAWMY PEREIRA Co.,
13 Second Line Beach, Madras.
Agents of Michold Co, U S A

ఒక ఆశ్చర్యము

విమునోద

పాకెట్టు డిస్కీ

అనురూపములను కనిపెట్టుచున్నపు
20 వ శతాబ్దమున కలియుగవింత

దీని ఉపయోగము యేమనగా, ఒకరు చేయునటువంటి కార్యములను ప్రియరాజు ఆంతరింగమున చేయునటువంటి రహస్యకార్యములను దీని సాయముగా తెలుసుకొనవచ్చును ఇది మిక్కిలి ఉపయోగకరమైన వస్తువు కాబట్టి దీనిని జేబులలో ఉంచుకొని ఎక్కడికైనను వెళ్లవచ్చును

2409

ధర 1 కి రూ 1-8-0 కి ఒకేసారి తీసుకొనిన రూ 4
The East India Novelty Stores,
19th, Beet Madras

అమ్మకమునకు

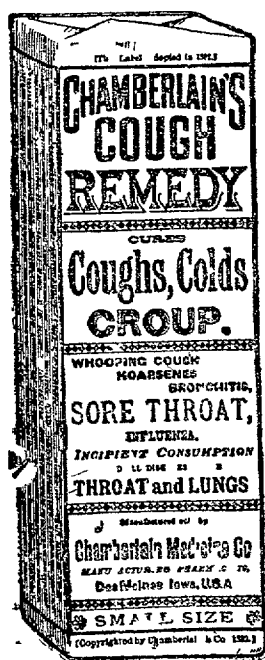
1299

ఏప్రిలు 16 అందు 20 బోరుకార్బిక్సిలు, డైయమండు గ్రెయిను సల్ఫమునుతో నింపబడినది 1 నుండి 10 వరకు ఏకొలతయో నైనను గలదు. ధర 100 కి రూ 8 0-0 పూచీగా కాలును

Spencer & Co, Ltd. Madras.

నిజమైనదగ్గు లేక పడిశములకు

నిజమైన బొప్పదము

కిరసనకాని దగ్గులను, పడిశములను కొంతమైన బొప్పదములు వాడుటవలన తక్షణమిరులేదు అయితే నిజమైన దగ్గులను, పడిశములను తప్పక గుణమిచ్చునట్టి నిజమైన బొప్పదమునే వాడవలెను

చేంబర్రేన్

దగ్గునివారిని

(1871 సాపితము)

పసిపిల్లలను, పెద్దవారికి తగినది 50 సంల రమలనుండి వాడి, గుణము పొందిన వారు దీనిని శిఫార్సు చేయుచున్నారని హత్తి పదాగము లిందు చేరుటలేదు ప్రతివోటను విక్రయమునకు దొరకును

183

ఏక మేవాద్వితీయం-దేవుడు ఒకడే

ఆచార్య ఆనందశంకరభ్రువ (కాశీ)

విశ్వవిద్యాలయము (ప్రిన్సిపాలు) గారివ్యాసము

“నిరుడు వహాత్ముడు ఉపవాసము చేసినపుడు ‘దేవుడు ఒకడే’ అనువిషయమును రూఢిపరుపవలెన వేద ప్రమాణములను వ్రాసి పంపవలె”నని మహాత్ముడు ఆచార్యభ్రువగారికి వ్రాయ గా ఆయన యిటుల వ్రాసి పంపెను

“మహాధార లేతిహాసాది గ్రంథములందును పురాణముల లోనుగూడ చాల ప్రమాణవాక్యములు కలవు ఉపనిషత్తులు యీ సత్యమునే కీర్తించుచుండును ఉపనిషత్తుల కం పై ను ప్రాచీనములగు బ్రాహ్మణములగూడ యీ విషయమునే తెలుపుచు భగవంతుడు ప్రజాపతియని బ్రాహ్మణములందు పేర్కొనబడెను వేదములనుండి కొన్ని ప్రమాణవాక్యములను వ్రాసి పంపితిని ఉపనిషత్తులలో విస్తారముగా నున్నవి

“యః బృధివ్యాం తిన్దక్ పృథివ్యా

అంతరో యం పృథివీ న వేద

యస్య పృథివీ శరీరం యః

పృథివీమంతరో యవయత్యేవ

త ఆత్మాంతర్యామ్యవృత్తః

య ఆత్మని తిన్దక్

ఆత్మనో అంతరో యమాత్మా

నవేద యస్మాత్మా శరీరం

య ఆత్మావ మన్తరో యమ

యత్యేవత ఆత్మాంతర్యామ్యవృత్తః॥”

(ఎవడు భూమిలోను వెలుపలను గూడ కలవో, ఎవని ని భూమి యెరుగవో, ఎవని శరీరము భూమియో, లోపలను వెలుపలను నుండి ఎవడు భూమిని నియమించుచుండువో అతడే నీఅనంతుడగు ఆత్మ (పరమాత్మ) అతడే నీలోనన్న నియామకుడు (అటులే అనగా పృథివిలో వలెనే అతడు అక్షిణోవాయు రాకాశాలలో గూడ ప్రపంచభూతములు) బహిరంతర్యామ్యవృత్తయైనాడు పరమాత్మ ప్రతిజీవుని లోపలను వెలుపలను గూడ నున్నాడు జీవుడే దేవుడు శరీరము దేవుడు జీవుడు బహిరంతర్యామ్యవృత్తజీవుని నియమించుచుండును అతడే అనంతపరమాత్మ అతడే అంతర్మి గూఢము (అంతర్యామి)

“భగవంతుడే విశ్వమునందరి సర్వపదార్థములను సృజించెను ఆపదార్థములలోనుండు చైతన్యతత్వముగూడ పరమాత్మయే” అని వేదములు తెలిపెను ఈరహస్యమును క్రైస్తవులు కనుగొనజాలక పోయిరి పదార్థములు జీవుని శరీరములని యున్నచో దానిని ‘పోలితీయజం’ అని వాడు భావించిరి ‘హక్కు’ లు దు పండితుడు భిన్నతత్వమునం దేత్వమును చూడగలిగినను అది సకలమును పరమాత్మ వ్యాప్తియే యని మాత్ర మతడు గూడ గ్రహింపజాల ‘హెనోతీయజం’ అని భావించెను భగవంతుడు సర్వాంతర్యామి యును సర్వ వ్యాపి యును మాడ నై యున్నాడు అతడు సర్వాంతర్యామి యని గ్రహింపక సర్వవ్యాపియని మాత్రము గ్రహించినచో భిన్నతత్వమునకు మాత్రమే ప్రాధాన్యము కలుగును

“ఏకం సత్ విప్రా బహుభావంతి”

(సత్యము ఒకడే ద్రవ్యము దానినే బహువిధముల వర్ణించిరి)

అను సాంక్యము యిట్లంటి కలిగిన ఆలోచనాధర్మముకారు ఇద్దరే సత్యము వేదములోని బహు నామములు భిన్న వేదాల కేగ్లకావు అనియన్నియును భగవన్నామములే సవిత అనగా శక్తిప్రదుడు పరమాత్మగాని మూర్త్యుదేవుడుగాడు వరూ అనగా వ్యాపకుడగు పరమాత్మగాని వరూదేవుడుగాడు పూజ అనగా పుష్టికరుడగు పరమాత్మయే మిత్ర అనగా నేనా ప్రగుడు పరమాత్మయే ఇటులే అన్ని నామములను భగవద్వాచనములేగాని భిన్న వేదావాచనములు కావు అటులే వేదమునంత్రములలోని అన్నియున్న నామములుగూడభగవత్పరమతేగాని అన్నియున్న వివిధ వేదాపరమములుగావు ఋషులు మొదట జగద్గొప్పవత్సతో ప్రారంభించి క్రమముగా తనంతర్యామియగు పరమాత్మను గోచరింపజేసిరి అటుపిమ్మట పరమాత్మవాచకముల నామములతోనే అన్నిని స్తుతించిరి

దేవుడొక్కడే అను విషయమును పండితుల మాత్రమే గాక పావరు లందరనుగూడ బాగుగా గ్రహించియే యున్నారని ఈవిషయమును గూర్చి వాక్యము లన్ని వేదములలోను గూడ కలవు ఋగ్వేదములో నున్న మూలవాక్యములు చాల ముఖ్యము లట్లంటి గాక, యితరవేదములందు గూడ కనబడుచున్నవి

కావున దేవుడొక్కడే అను సిద్ధాంతము వేదకాలమునే కీలక యేర్పడినదికాదు వేదములలోని (యితర వేదావాచనములని తలంపబడు) నామములన్నియును గూడ భగవద్వాచనములే యనిగూడ నిర్ధారణయైనది ఇంకొక బలవన్నిదర్శనము గూడ కలదు ఆచార్యశబ్దము అదితిశబ్దము అదితిఅనగా ఆనంతుడు అని అర్థము అదితి అనగా పరమేశ్వరుడు అదిత్యులనగా తదావిర్భావములు మరికొన్ని ప్రమాణవాక్యముల నీసగువను వివరించితిని

(1) “హిరణ్యగర్భః సమన ర్రతాగ్రే

విశ్వస్యజాతః పతితేక ఆసీత్”

సదాధార పృథివీం ద్యామతేమాం

కస్మైదేవాయ హవిషా విధేమ”

(అదిగూడ హిరణ్యగర్భు డొక్కడే యుండెను అతడే సకలవిశ్వమునకు ప్రభుడు భూమ్యాకాశములతని ఆసీనములు, మన మేదేవుని అనుగ్రహము కొరకు ఆరాధింపవలెను?)

(2) “య ఆత్మనా బలదా యస్యవిశ్వ

ఉపాసలే ప్రళమం యస్యదేవాః

యస్య చాయామృతం యస్యమృత్యుః

కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ”

(అతడే ప్రాణదాత, బలప్రదాత, అతనిఆజ్ఞకు దేవతలు గూడ బద్ధులు మరణరహితములగు జీవులును మృత్యువునుగూడ భగవత్ప్రతిబింబితములే మన మేదేవుని అనుగ్రహముకొరకు ఆరాధింపవలెను?)

(3) “య ప్రాణతో నిమిషతో

మహిత్యైక ఇద్రాజా జగతోబధూవ

య యీశే అస్య ద్విపద శ్శతుష్పదః

కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ”

(అతడే తన మహిమవలన చేతన జంగమప్రపంచమునకు ప్రభుడు ద్విపాద చతుష్పద జీవకోటి కంతకును అతడే నియామకుడు మన మేదేవుని అనుగ్రహముకొరకు ఆరాధింపవలెను?)

(4) “యస్మేమే హిమవంతో మహిత్యా

యస్య సమద్రం రసయా సహాహూః

యస్మేమాః ప్రదిశోయస్య బాహూః

కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ”

(అతనిమహిమవలననే హిమవత్పర్వతాదులును సముద్రవనయగు భూమియును నిలవియున్నవి అతని బాహువులే దిశలు. మన మేదేవుని అనుగ్రహము కొరకు ఆరాధింపవలెను?)

(5) “యేనద్యౌ రుగ్రాపృథివీ

దృఢా యేన స్వః ప్రభితం యేన నాకః

యో అంతరిక్షేగజసో విమానః

కస్మైదేవాయ హవిషా విధేమ”

(అతడే నక్షత్రములను రక్షించుచుండును భూమిని కడలకుండ నిలుపును ఆకాశమును వాయుమండలమును కాపాడును వాయుమండలమున నీటి ఆవిరిని కలిగించును మన మేదేవుని అనుగ్రహము కొరకు ఆరాధింపవలెను)

(6) “యంక్రందసీ అవసాత స్తభాన

అభ్యైతేతాం మనసా రేజమాన

యత్ర ధిమూర ఉదితో విభాతి

కస్మైదేవాయ హవిషా విధేమ”

(అతనిని భూమ్యాకాశములు భయవిభ్రమములతో తిరికించును అతని మహిమను ఉదయభానుడు ప్రకటించును మహా ప్రళయ సమయమున అతడే దేవతలందరిలోను వ్యాపించియుండు ప్రాణాత్మా అతడే అన్నిని సృజించి భరించును మన మేదేవుని అనుగ్రహము కొరకు ఆరాధింపవలెను?)

(7) “యోదేవేషువ్యధిదేవ ఏ ఆసీత్

కస్మైదేవాయ హవిషా విధేమ”

(అతడే సమస్తదేవతలకు నాథుడు మన మేదేవుని అనుగ్రహముకొరకు ఆరాధింపవలెను?)

(8) “మానో హింసీజ్జనితా యః పృథివ్యాయోవాదివం సత్యోర్యాజానా యశ్చా పశ్యంత్రా బృహతీర్షజానా కస్మైదేవాయ హవిషా విధేమ”

(ఆకాశమును నక్షత్రములను భూమిని మహాసముద్రము లను సృజించిన అపరమాత్మ మా కన్నుడును హాని చేయుచుండు గాక)

(9) “ప్రజాపతే నత్యదేతా న్యన్యో

విశ్వాజాతాని పరితాబధూవ”

“ప్రజాపతీ విశ్వరందంతితు సమస్తదేవరాశులలోను వ్యాప్తు కవును అంతర్యామియునై యుండువాడవు నీవొక్కడ వేగాని మరెవ్వరును కాదు)

(ఋగ్వేదము స 16,122)

(1) ఏకో హ జేవో మనసిప్రభుః
(ప్రకృతౌ బాలే సత్య గర్భే అంతః
(ననకునం ప్రశంసించి దేవు డత్తబాకడే. సకలంబు
పులహునంబులను నివసించు పురాణపురుషు డత్తదే)
(2) సుంధే నేమే విప్రభీతే కౌశ్య భూమిశ్చ తిష్ఠతః
స్కంధయంపర్యహత్యన్వత్ప్రప్నోతి నిమిషచ్ఛయత్||
(అత్తదే విశ్వమునకు (స్తంభము) ఆధారుడు. భూమ్యా
కాశముల కాధారుడతడే. జీవమును ప్రాణమును చలనమును గల
సమస్తపులకును ఆధారు డత్తదే)
3. వేదాహం నూత్రం వికరం
యస్మిన్నేతాః ప్రజాయమాః
నూత్రం నూత్రస్యాహం
వేదాహో యస్మిన్మృణం మహత్||
(ప్రజలందరను వేదతో నేయబడినో అట్టి పరస్మిన్
మాణతంతువులను నేనెరుగుదును. ఆతంతువులను (ప్రకృతి) గరిం
చిన ముఖ్యతంతువును (పరమాత్మ) నేనెరుగుదును. అదియే పర
బ్రహ్మము.
(4) బృహస్పే నా మధి నా తాంతికాదవ పశ్యతి
యస్తా యన్వన్వతే చరత్స్వం దేవా యివం విదుః||
యస్మిన్చ తి చరతి యశ్చ నంచతి
యా నిలాయం చరతి యః ప్రతంతి
యో సన్నిపద్య యన్వన్వతయేతే
రాజా తత్సౌర నరూ స్త్రీతీయః||
ఉ తేయం భూమివ్యరూప్య రాజ్ఞ
ఉతాసా ద్యో ర్భృహతి మారే అంతః|
ఉతో సముద్రో విరుణస్య కుక్షీ
ఉతాస్మిన్నులూప ఉదకే నిలీనః
ఉతయో ద్యావతి సర్వాత్
పరస్తాన్మ స ముచ్ఛాతై వరూప్య రాజ్ఞః|
నిరస్పకః ప్రవరంతీదమస్య
సహస్రాహ్ అతిపశ్యంతి భూమి||
సత్సం త్రద్రాజా నరుణో విచక్షై
యస్తరా రోదనీ యత్సరస్తాత్|
సంభ్రాతా ఆస్య నిమిష
జనానామహ్మవిన శ్వస్మి
నిమిశోతి తా||
యేతే పాశోవగుణ సప్త సప్త
త్రైహ తివంతి విషితారుశంకః
సింతు సర్వే అస్యతం వదంతం
యః సత్యవాద్యతితం సృజంత||
(విశ్వాస్థాతయగు మహాప్రభువు చెంతనుండి చూచున

టులే విశ్వమును చూచును. నక్కి-నక్కి నడుచుచుండు దొంగ
వాని అతిరహస్యాల్లోచన లన్నియును గూడా భగవంతునకు
తెలియును. వాని చర్యలన్నియును, అతడెచట నిలచునో, న
డచునో అతడు రహస్యముగ మెలగునో ఎచట కూర్చుండునో
తేమనో యిది యన్నియును గూడ భగవంతునకు తెలియును.
అతడే సాక్షియగు వరుణుడు. ఇంద్రుని రహస్యముగా మాటలాడు
కొను మాటలుగూడ నతనికి తెలియును. ఈభూమి వరుణరాజు
ప్రకాశించుచున్న నక్షత్రములుగల వితానమునంటి ఆకాశమంత
యు నతనిదే. భూమిమందును వాయుపథమునందు గల మహా
సముద్రము లే అ త ని కి న డు ము. మి క్కి లి జ ల
భా గ ము లం బు గూ డ న త డ డ గి యుం డు ను.
మనమెచటికి పారిపోయినను మేఘమండలమున దూరినను
గూడ సప్రవాహియగు వరుణుని బారినుండి తప్పించుకొన జాల
ము. సహస్రాక్షులగు నతనిదూతలు ఆకాశమునుండి అన్నిచోట్ల
కును పర్యటించుచుండు. అతడంతయును చూచును. చక్రవాళ
మున కాలనున్న వానినిగూడ నాతడు చూచును. భూమ్యాకాశ
ములను మగ్గును ఆవలను నున్న వాని నన్నిటిని ఆతడు చూచును.
పావకలామవాను ప్రతి పంజేయనందును పావకల సంఖ్యను
సరిగా చూచుచుండునటుల వరుణుడు (భగవంతుడు) మానవుల
చెప్పపాటుల నన్నిటినిగూడ తక్కు పెట్టుచుండును. ఓనరుణా!
సమ్రాచకులలను ప్రహర్యచరణములను గలనీవాసికలు అసత్య
వాదిని బడసి పట్టుకొనుగాక! సత్యవాదికి ఆపకారము కలుగ
కుండ నతని కాపాడునుగాక) (అగస్త్యోవేదము 5.416.)

(1) కేంద్రస్థితా సనితా విశ్వరూపః
పురాష ప్రజాం పురుషా జజాన
యోగం విశ్వా భువనాన్వస్య
సహస్రవానా మనుజుత్వ మేక||
(అయిది కేంద్రస్థితు స్థితికర్త, అంతర్యామి, విశ్వమునం
బు అన్నివిధములను పోషించువాడు, అనేకవిధములుగా సృ

ష్టించువాడు, అన్ని భువనములును అతనిదే. (ప్రాణప్రదాన పం
త్తణశ్చతులను దేవతల కతడేయొసగును)
(2) విశ్వత కృత్పురుత విశ్వతో ముఖో
విశ్వతో బాహురుత విశ్వతో న్నాభో
సంబాహుభ్యాం భువతి సంపతత్రై
ద్వ్యావాభూమీ జనయన్ దేవవీ||
(అతనికి అన్నిప్రక్కలను కనులను ముఖములును చేతులు
ను పాదములును కూడకలవు. అతడు తనచేతులను రక్కలను
కొలిమితిత్తులనుగా నుపయోగించి భూమ్యాకాశముల నతికిం
చును.
(3) కిం స్విధనం కఉ సన్మక్ష
ఆసయతో ద్యావాపృథివిన్వతతూః|
మనీషిణో మనసా పృచ్ఛతే
తద్య ద్యత్య తిష్ఠన్మృణవాని విశ్వా|
(భూమ్యాకాశములు ఆకాశమునుండియును చెట్టునుండి
యును చేయబడెనా? ఓధీమంతులారా! నిదానముగా నాలా
చింపుడు. అ డ వి యు ను చెట్టును
ధ్వేమిచేయగలవు. అతడే విశ్వమున కధిపాధుడు అుడే సకల
భువనముల కాధారుడు.)
(4) యో నశితా జనితా యోవిధాతా
ధామానివేద భువనాని విశ్వా|
యోదేవానాం నామధా ఏక ఏవ
లో సంప్రశ్నంభువనా యంత్యశ్వా||
(అతడే మనకు తండ్రి, సృష్టికర్త, సంహారకర్త, సకలభు
వనముల నత డెరుగును. దేవతలందరిని వారిపేరులను అతడెరు
గును. ఆతని నెవ్వరు నెరుగజాలరు. అన్ని భువనములును ఆతని
కడకే పోవును)
(5) తేమిగ్గం ప్రథమం దక్షఆపో
యత్రదేవాః సహగచ్ఛంత విశ్వే
అజస్యనాభావశ్యేక మర్చితం
యస్మిన్ విశ్వాని భువనాని తథుః||
(బ్రహ్మాండమున దేవతలందరను చేరియుండిరి ఆబ్ర
హ్మాండము మొదట మహాసముద్రమునం దడసియుండెను ఆబ్ర
హ్మాండమునందే సకలభువనములును సమస్తజీవరాసులును సృ
ష్టికి పూర్వ ముడసియుండెను. అభవుని నాభికమలమునందు ఆ
త్మ (చతుర్భుజుడు) యుండెను. అతడే సకలభువనములను (ప
రమాత్ముని అజ్ఞానుసారము) సృశించెను. ఆతనియందే దేవతలం
దరు నడసి యుండిరి.) (ఎంఝియండిమా 3-12-25)

Rotations ' MEISS NA CINEMA
Registered No. 114.
AMERICAN CINEMETOGRAPH.
Latest and Wonderful Cinema
INVENTION BY AN EMINENT AMERICAN.
Easy to operate Day or Night.
In the performance of the Cinema you
can enjoy with your friends pleasantly
the real Bioscope play at your home It
contains 40 assorted film-Roles, such as
Humourous scene, Circus Actors with
wild animals, British and german war
pictures, Comics, Deductive Dramas, Love series,
Magic plays etc., etc. , complete with films Rs 3
[Three] only.
THE BRITISH TRADING CO,
(1) P. B. No. 1223 Madras

శ్రీ మ ద్వాల్మీకి రామాయణము
ఆంధ్రతాత్పర్యసహితము

బాలకాండము, ఆంధ్రతాత్పర్యసహితము	2	0
అయోధ్యా కాండము	3	0
ఆరణ్య కాండము	2	0
కిష్కింధా కాండము	2	8
సుందర కాండము	2	0
యుద్ధ కాండము	4	0
ఉత్తర కాండము	2	8
మాఘపురాణము, ఆంధ్రతాత్పర్యసహితము	2	0
గరుడపురాణము, సవ్యాఖ్యానాంధ్రతాత్పర్యం	1	8

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
1473 292, ఎస్.ప్లస్. నెడ, చెన్నపురి

చిత్రనేనోపాఖ్యానము.

(నూతననాటకము) రసవంతము. ప్రదర్శనమునకు
మిక్కిలి అనుకూలము బాలురకు, స్త్రీలకు, పర
సీయము వెల 12 అణాలు. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం.
డి. వెంకటరమణయ్య, బి. ఏ.
28, కారణేశ్వరగుడివి, సైదాపేట, మద్రాస్.

బెంగాలు యిన్స్యూరెన్సు అండ్ రియల్ ప్రాపర్టీ కో, లిమిటెడ్.

(ప్రధాన కార్యాలయము-కలకత్తా)
మానవప్రపంచమందలి అన్నితరహాల వాతలకును తగిన
విధములు గల స్కీములు గలిగియు ప్రధానస్థానమందున్న
యిన్స్యూరెన్సుంపెనీ
దరఖాస్తుపై వివరములపత్రము
చాలతక్కువ ప్రీమియము, నష్టకమైనదరావత్తు, అ
నుకూలము కమిషనుపైనను జీతమునకును జిల్లా యేజిస్ట్రలకును
ప్రత్యేక యేజిస్ట్రలకును దరఖాస్తుంతుకొనుడు (2498)
శార్వబీ హాసు ఛీఫ్ యేజంటు,
కిల్కూకు, మద్రాసు (జుదాగు రాజధాని)

విజయనగర నివాసులగు బ్రహ్మశ్రీమ దబ్బాదాది
భట్టనారాయణదాసుగారు విరచించిన
శ్రీ యథాధిక రామాయణము
హరిః ధారాపక పద్మగద్యగీతప్రబంధము ఇందు శ్రీ
రామ జననము, సీతాకల్యాణము, పాదుకాపట్టాభిషేకము,
సుగ్రీవసఖ్యము, హనుమత్సేవము, సామ్రాజ్యసిద్ధియను నాటా
శ్చసములు హరిః ధారాకాలక్షేపములకుం బరికించుచున్న దీనివెల
పాస్తీకీగాక రు 2-8-0 గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు వ్రాసి
తెప్పించుకొనవలెను 2511

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

1-టో భాగము — వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి
ననుభవజ్ఞులగు డైగ్నోస్టుగా చేయదగిన 600 యోగములును
గల వైద్యగ్రంథము 1-కి రు 1-4-0, పి పీ 0-4-0
2-భాగము — శుద్ధులు, భస్మములు, వంటఘృజ్ఞుల ఔష
ధములు, ఆసవములు, అభిష్కములు, ద్రావకములు, చూర్ణములు,
మొ|| 610 యోగములు, అనుభవముగా చేయు పద్ధతులతో
యున్నది (6) 1-కి రు 1-12-0, పి పీ 0-8-0
పి పి ఏ అంతుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి నెల్లూరుజిల్లా

ONLY A FEW
World Renowned
"C" (regd)
Time Piece- guaran-
ted for two years—
with one fountain
pen free Price
Rs 2/12
SWAN HOUSE P B 508 P T MADRAS

ప్రపంచమందు అంతటను మంచినీర్వాళనము
"కామశాస్త్రమునకు" గలదు ఆరోగ్యము, విశ్వరూపు,
ఆ ధి మొదలగు వాటినిగరించి సలహా యిచ్చు గ్రంథము.
150 పుటలు గలది మిషన్ల లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనుడు.
ఇది ఉచితముగా తపాల్ ఖర్చులేక షంపబనును కావలసిన
నాగు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు
219 ఆలంకర్నిగ్రహ ఔషధశాల,
28, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వేలకు మందు వెల సీసా 1-కి రు 0-4-0
ఈ నూనెను తలకురాచిన తేలు ఈపి నశించును చర్మ
మునకు వెండ్రుకిలకుహాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును.
అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి

విద్యామంత్రిసంఘము

గంజాము

బరంపురం కాలేజి విన్నపము

బరంపురం, డిశంబరు 9 — బరంపురంలో 4 వ తేదీన కల్లికోట కాలేజి పరిపాలకవర్గమువారు గౌ. సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారితో కాలేజి ఆర్థిక విషయముల గూర్చి విచారించిరి. కాలేజీ తరగతుల కొనసాగించుటకు ధనము చాలవలయునని ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటింగువలెనని కోరిరి. మంత్రిగారు, ఇట్టి పరిస్థితులలో కాలేజి తరగతి యుండవలెనని లేదా, యను విషయము విచారించవలెనని తెప్పిరి. విద్యాశాఖ డైరక్టరుగారి ద్వారా ప్రత్యేక గ్రాంటును గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి అత్యంతము విచారించుమనిరి. పర్యావేషంలో కాలేజిని బట్టి దీనియన్ని విచారించవలె ననిరి. సాయంకాలము కాలేజి ఉపాధ్యాయులు మంత్రిగారికి అప్పగించుమని విన్నవించిరి.

తాలూకాబోర్డు

4-80 X బరంపురం బౌను హాలో తాలూకాబోర్డు

వారు సన్మానపత్ర మొసంగిరి, మంత్రిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, సంస్కరణల విధానముగూర్చి, శాసనసభామంత్రివర్గ మొనర్చిన కార్యము గూర్చియు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము గూర్చియు ముఖ్యము విషయముల ముచ్చటించిరి. బోర్డువారు విద్యావిషయమున ప్రభుత్వమువారిని గ్రాంటు అడుగుటకు పూర్వము విద్యాశాఖ మున్నగు రాజవల వసూలు కేసిమాడవలెననిరి. బిల్డింగు గ్రాంటుకై ప్రభుత్వమువారి వద్ద ఋణము వున్నవలెననిరి. ప్రాథమిక, హైస్కూలు విద్యాలయములగు బోర్డులన్నింటికి గ్రాంటు నొకేరీతిగా నిచ్చునట్టి యేర్పాటు గూర్చి ప్రభుత్వము వారలలో చింతించుచున్నారని తెప్పిరి. బౌను హాలో తాలూకాబోర్డు జరిగెను.

5 వ తేదీన మంత్రిగారు పెక్కలి వెళ్లిరి. అచ్చట మట్టు పట్టరయితే లండను సమావేశమై మంత్రిగారిలో భూములు రయితులు జమీందారుల సంబంధమునుగూర్చి ముచ్చటించిరి. హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులు యూనియనుబోర్డువారుసన్మాన పత్ర మొసంగిరి. పురజనులు విందొసంగిరి. పిమ్మట రెండుమైళ్ల దూరములోనున్న శాసనము గ్రామమునకు బోయిరి. ఇది చాల ముఖ్యమగు గ్రామము. అసహాయోద్యమమునందుగలుగిక్కడను అచ్చట రయితుల సంబంధమునకు మంత్రిగారిని సన్మానింపగ మంత్రిగారు తెలుగున దీర్ఘముగ నువ్వనవించిరి.

పర్యావేషిడి

పర్యావేషిడికి మంత్రిగారుకూటాడు పయి బోయిరి. రాజాగారి ఆతిథ్యము గల నుండిరి. కాలేజి ఉపాధ్యాయులు సన్మానపత్ర మొసంగిరి. కాలేజిని, పరిశ్రమలపాఠశాలను జూచిరి.

మరునాడుదయము మునిసిపలు సంఘమువారు, ఉపాధ్యాయుల సంఘమువారు సన్మాన పత్రము లొసంగిరి. మంత్రిగారు ఇతర మునిసిపాలిటీలలో ప్రాథమిక విద్యావ్యాపకము గూర్చి డిప్టీ ప్రాథమిక విద్యాలయములు నిబంధనలప్రకార మున్నయు ఒకే రీతిని కట్టనపునవలెనని ఆయా గ్రామ పరిషత్తుల కనుగూడుగ కట్టవచ్చుననిరి. మాడేండ్లలో అన్ని గ్రామములందు పాఠశాలలేర్పాటువలెనని కాలేజి ఉపాధ్యాయులు పెకండరి విద్య పునరుద్ధరణ సంఘమున కాలేజీ లిస్టింగుగూర్చి మంత్రిగారిలో ముచ్చటించిరి. పద్మనాభియేటరువారు సంస్కృత నాటకమును ప్రదర్శించిరి.

శ్రీకాకుళం

7 వ తేదీన మంత్రిగారు శ్రీకాకుళంవేరిరి. తాలూకా బోర్డువారును, మునిసిపలు సంఘమువారును సన్మానపత్రము లొసంగిరి. అచ్చటి హైస్కూలునకు క్రొత్తభవనమునరమి నియు, హైస్కూలునకు అభివృద్ధి కేయలవలెననియు, విద్యార్థులకు చేపాపర్మిషను యొసంగవలెననియు మంత్రిగారునుడిచిరి.

మాసి, వడ్డా కాల్య దిగువ రైతులు లాగల్గనదిపై అనకట్టకట్టుటనుగూర్చి మంత్రిగారికి విన్నవించుకొనిరి. దారివలన రయితులకు ప్రభుత్వమువారికి చాల లాభముండునని తెప్పిరి. ఈ అనకట్టు నూతన యత్నముకాసేరదనియు, పట్టికు హక్కువారిదివలెను జరుపుమన్న కాల్యలకు చెందినదే యగుటచే అంతటి వ్యయము దాని రాబడి గూర్చి ప్రభుత్వమువారు దలపాసెద రనియు మంత్రిగారు తెలిపిరి.

శ్రీరామనాటక సంఘమువారు 'శివాజీ' నాటకమును ప్రదర్శించిరి. మంత్రిగారు ఆముదాలవలనకు బోయిరి. అచ్చట రయితులందరు చెరగా, సంస్కరణ విధానముల గూర్చియు, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునుగూర్చియు బోధించి, ప్రభుత్వము ఖాళీకి వారి సహకార మత్యవసర వని తెప్పిరి.

వాతావరణస్థితి

1925 నవంబరు 12-వ తేదీ శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గోపాలపురం	విశాఖపట్టణము	కాకినాడ	మచిలీపట్టణము	కర్నూలు	బళ్లారి	కడప	నెల్లూరు	మద్రాసు	కడపూరు	గోలకొండ	కొయ్యంబూరు	తిరువనంతల్లి	నాగపట్టణము	మధుర	పాంబట్	తిరునల్వేలి	తిరునెల్వేలి	కొచ్చి	కాలికట్టు	మంగలూరు	తెంగనూరు	మేకొక	కొడెకనాటి																																																																																																
	74 6	62 8	..	26 65	44 96	78 2	67 9	..	12 86	87 09	77 8	67 8	0 14	18 51	89 09	78 8	65 4	0 38	14 54	41 59	69 0	65 4	0 24	8 55	28 01	69 4	62 2	0 17	6 78	20 51	75 0	68 8	0 59	11 08	81 28	76 2	68 8	0 82	88 45	87 98	78 8	65 2	0 45	45 92	50 74	77 0	67 4	0 80	46 87	52 94	75 5	62 8	0 85	8 00	89 80	68 5	62 7	0 40	16 78	22 29	76 1	67 8	0 68	15 08	88 18	76 1	69 0	2 12	46 37	54 98	72 4	68 8	0 50	19 61	88 58	79 4	78 8	0 08	42 03	87 00	1 89	84 28	28 84	78 7	72 7	0 24	80 80	64 51	75	78 0	1 06	27 64	114 51	78 8	69 6	1 18	25 15	117 16	74 4	69 1	0 01	18 15	125 68	69 8	55 8	0 11	18 96	85 87	57 8	52 4	0 61	16 97	125 46	55 7	50 7	1 48	45 69	62 18

సర్కారు — మచిలీపట్టణములో 0.28 "కాకినాడ లో 0.14 వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ. పగటివేడిమి గోపాలపురములో 6 డిగ్రీలు మచిలీపట్టణములో 4 1/2 డిగ్రీలునల్వేలి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. గోపాలపురములో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలులో 0.59 కర్నూలులో 0.24, బళ్లారి లో 0.17 వర్షించెను. మేఘములు ఒకమాస్తరగ నున్నవి. ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ. పగటివేడిమి కడపలో 11 1/2 డిగ్రీలు తక్కువనల్వేలి 17 నుండి 18 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలుకము: — కడపలో 0.81, మద్రాసులో 0.45 నెల్లూరులో 0.82 వర్షించెను. మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ. పగటివేడిమి 1 1/2 నుండి 7 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 4 నుండి 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. వచ్చే 24 గంటలలో మార్పిడియు గొప్పగ నుండవలయు.

యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాజ్య వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

భూకంపము

సిల్వా, డిశంబరు 11:—నిన్న 20 గంటల 8 నిమిషము లకు సిల్వాకు 10,000 మైళ్లదూరమందు భూకంపము కలిగెను. (ఆ. ప్రె.)

క్రొను థియేటరు

12-12-25 శనివారమునుండి 18-12-25 శుక్రవారమువరకు ప్రతివినము 2 ప్రదర్శనములు 6-15 రాత్రి 9-30 గం శని, ఆదివారములందు పగలు 2 గం మాటనీగలు మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్ వారు గొప్ప పురాణ సంబంధమైన బిల్వ మంగల్ లేక భక్త నారదాసును ప్రదర్శించుదు. మిన్ గోల్డర్ ప్రధాన కథానాయకురాలు. 10 రీ స్క్ర గలది

వర్ష పాతము

సిల్వా, డిశంబరు 11:— తూర్పు ఆరేబియా సముద్ర మందలి నిమ్న వాయుభారము నిన్నటినుండియుతగ్గినది. ద్వీపకల్ప ములో దక్షిణభాగమందు సర్వత్రా వాన గురినెను. మైసూరు, మళయాళము, ఆగ్నేయమదరాసు, మదరాసు దక్కనులందు సామాన్యముగ వర్షించెను. బొంబాయి దక్కను, నక్షిణ హైదరా బాదు, కేంద్రమదరాసు తీరములందు దవ్వుటచ్చట వర్షము గురినెను.

మైసూరు 2, చిత్తూరు 2, మధుర 1, పాంబట్, మదరాసు 2, నాగపట్టణము, కొయ్యంబూరు, కడపూరు 1 1/2, కొడెకనాలు 3, కడప 1, నెల్లూరులందు 1 1/2 అంగుళముల వానగురినెను.

నూచన:— ద్వీపకల్పముందు వర్షపాతము తరగవచ్చును. బంగాళాఖాతమున కుత్తరమందు స్వల్పముగ వానగురియే ఎప్పును. (ఆ. ప్రె.)

సిల్వా, డిశంబరు 12:—ఆగ్నేయ ఆరేబియా సముద్రమందు నిమ్న వాయుభార మింకనగలదు. అందువలన విస్తారముగ వానగురి నీచుచున్నది. ద్వీపకల్పమునకు దక్షిణముందు విస్తార ముగ వానగురినెను. మైసూరు, మళయాళము, ఆగ్నేయమద రాసు, మదరాసు, దక్కనులందు సామాన్యముగ వానగురినెను. మదరాసున కుత్తరమందు అచ్చటచ్చట వానగురినెను. కల్లికోట, కొచ్చి 1, తిరునల్వేలి 1 1/2, నాగపట్టణం 2, కడపూరు 3, కొడెకనాలులందు 1 1/2 అంగుళములవాన గురినెను.

నూచన:—ద్వీపకల్పమునకు దక్షిణముందు వర్షము తగ్గ వచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

మళయాళ స్త్రీలు అక్కచెల్లెండు

మిస్. గోపాలపత్నికర్. కారదావిలాసము, చిత్తూరు, (కొచ్చి):—మీనవ్వనుండి తెప్పించిన 6 లోక్ ప్రబుద్ధులలో 3 నేనును, తక్కిన 3 మాచెల్లెలును నేవించుచుచే మాయొక్క బుటు కూలులు మాయమయెను.

10 నంబల ముట్టుకుట్టు

క్రీమతి మిసర్సు కర్తగారు, కోకోలి అమృతాల్ హాఫుస్ ఇరింజులకుడ, (కొచ్చి): 10 సంవత్సరములకు ముట్టుకుట్టుచట్ల బాధపడుచుంటిని. దానిని మీ "లోక్" అత్యద్భుతముగ నివారణ చేసెను.

గారడివిద్య

క్రీమతి మిస్. అమృతకుటిఅమ్మ సంగీత ఉపాధ్యాయి, సర్కార్ హైస్కూలు, తిరుచూరు (కొచ్చి):—చాలకాలముగ ననేక విధములైన గర్భాశయగోగముల వల్ల బాధ నొందుచుంటిని. అనేకవిధములైన చికిత్సలను పొందితిని. కాని నివారణము కాలేదు. కడపట తమ "లోక్" నేవించిన వారముగోపలలోనే గారడివిద్యవలె మందు పనిచేసెను. దాని ప్రభావమును వర్ణించ జాలను.

ఈమందు అన్ని మాఘాలో దొరకును.

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల-ఎగ్జార్, మద్రాసు.

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి పెరు రూ 0-8-0 ఒక డబ్బీతైలము విభువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటి మలు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతిచేసి, నువ్వుగా అర్పించు వలె ప్రకాశించును. చర్మము నవ్వువచ్చునట్టి శానీ పాదాభరణము. ఈతైలము మంచి సువాసన దలిగి మిగడవలె నుండును. అమృతాంజనం డిఫో, బొంబాయి - మదరాసు

మదరాసు వార్తలు

అయ్యర్ల కళాశాల ఉపన్యాసము — డా॥ ఎల్.కె.వెంకటేశ్వరం 14 తేదీ సోమవారం 6 గంటలకు కాలేజీలో నడుచు “తల్లిపిల్ల సంరక్షణ” గురించి ఉపన్యాసించెదరు

జగన్నాథ భక్త సభ — ఈ సభవారు ఆది వారం 18 వ తేదీ 11 గంటలకు 500 పేదలకు వానము జరిపెదరు. సాయంకాలము జేస విలాస మందిరమున ఎక్కువలో 4-15 గంటలకు వీలైనవందలకు పైబడి పాటలు చెరి గలరు

సీమలపా — సీమనుండి వచ్చుటపా బొంబాయి మెయిలులో శుక్రవారం రాత్రి బయలు దేరినది జనరలు పోస్టు ఫీసునంద కేపుయం 9-30 గంటలకు బట్వాడాయగును

బెంగళూరు నాగరత్నం పాట — తిరువళ్ళేళ్ళ జీ కృష్ణగారసభవారి యజమాన్యమున 81 పెద్దపిల్లల బెంగళూరు నాగరత్నంగారి పాటకచేరి కేపు సాయంకాలము 4 గంటలకు

రాకపోకలు — పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు కాళహస్తి నేడు వచ్చిరి ప్రభాకరతంపపగారు, పి.టి.రాజుగారు, పద్మావతి రాజుగారు, బాబ్బి రాజుగారు, ఎ.కె.వి. అయ్యగారు డిల్లీనుండి నేడువయము వచ్చిరి

ఉచిత హామనుమను వైద్యశాల వార్షిక తృప్తిము — ఈ వైద్యశాల వార్షిక తృప్తిము 14 వ తేదీ సోమవారము 6-30 గంటలకు రాయపేట వెస్ట్ కాలేజీలో జరుగును. ది. బి. టి. ఎ. వి. విజ్ఞానపరిషత్ గారి ర్యక్షత వహించెదరు

ఒక సవరణ — నిన్నటిదినము ఆంధ్రప్రదేశ్ 8 వ తేదీయందు “ప్రాచీన భారత శిలాయగమ” అనుకీర్తి కల్పించి ఆ గ్రంథము (Stone age in India) అను మాటకు బదిలీ (Stone in India) అని మార్చిపెడిది, గాన పాఠశాలలో అచేయును గమనింప ప్రార్థింతు ఆంధ్ర పం

కార్పొరేషను ప్రత్యేకసభ — “ఎన్నికలలో ఓడిపోయినవారిని ప్రభుత్వమువారు తిరిగి కాన్సిలరుగా ప్రభుత్వమువారు నియమించుట ప్రజాపాలనా విధానమునకు విరుద్ధముగా నున్నదని యీసభవారు తీవ్రనిరసమును తెల్పుచున్నాడు” అను తీర్మానము చర్చించుటకు బుధవారము 5-15 గ. ప్రత్యేకసభ జరుగును. ఇండియన్ లకు వ్యతిరేక ప్రచారము జేయవలెననియు అందుకుగాను రూ. 1000 వెచ్చింపవలెననియు షాఫీ ఎ.హమ్మదుగారు ప్రతిపాదించు తీర్మానములు గూడ ఆసభలో చర్చింపబడును

రైల్వ ఆలస్యము — రైలుమార్గము గండ్లపగుట్టచే నేడు తిరువేండ్రు ఎక్స్ ప్రెసు ఒంగంట, బొంబాయి మెయిలు, మెట్టపాల్యం మెయిలు 1/2 గంట ఆలస్యముగ వచ్చినవి. బోటు మెయిలునకు బదులు జేరొక రైలు 9 1/2 గ. వచ్చినది

నీలగిరి రైలుమార్గము చెడిపోవుటచే రాకపోకలు నిలచి పోయినవి. రైలు టిక్కెట్టిచ్చుటలేదు. టూటా మోటారుకారులు పెబోవుచున్నది కోటగిరి, ఉడక మండలములలో తీవ్రముగ ఎగ్జును వడినది

మదరాసు శాసనసభ

శాసనసభలో సోమవారమునాడు యిదిగవ కార్యక్రమము జరుగును —

రాజమౌళి అలెగ్జాండ్రీయా రిగిగారి మరణించినందులకు విచారము తెల్పుచు సో. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు తిర్మానము ప్రతిపాదించెదరు. కార్యదర్శిగారు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులను పథ్యుల కంఠజేయుదురు. 40 స్టాండింగ్ ఆర్డరు సవరణ 1946 గా 1000 రింగ్ లు, 1/2 ప్రాంతీయ 3, 19, 26, 28, 80, 82, 83, 41, 42, 49, 52, 61, 65, స్టాండింగ్ ఆర్డరులకు సవరణ ప్రతిపాదించెదరు

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

అకడమిక్ కాన్ఫరెన్సు.

అకడమిక్ కాన్ఫరెన్సు నిన్న సెనేటుమందిరము నందు జరిగెను. ముఖ్యమగు విషయములు చర్చింపబడినవి

ఇంటర్మీడియేటు మొదటిరెండు గ్రూపులలో ఫీజిక్సు పరీక్షయందు ఎక్కువమంది కృతార్థులు కాజాలకున్నారని గావున ప్రశ్నలను యొక్కవగా నడిగి ఎక్కువసంఖ్యకే ప్రత్యుత్తరముల గోరు విధాన మనలించవలెనని సభవారు శిఫార్సు జేరిరి. ఇది 1927 నుండి అమలుజరుగును

విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షరులము కట్టెడి విబంధనల గూర్చి చర్చించిరి. పరీక్షరులము నియమికాలము మించిపిమ్మట కట్టినవో రూ. 1 డ్రీమానాతో 5 రోజులలోపుగ కట్టిన పుచ్చుకొనుటకు నిశ్చయించిరి

గ్రంథాలయపుస్తకములను బయటకు అప్పుగ తీసుకొని నవో రిజిస్టర్డ్ పార్సెనిచ్చారా తెప్పించుకొని, తిరిగి అట్లే సెలెక్షన్ లలో పుస్తకములను పంపింపవలెను. నగరలోవారే తీసుకపోయినవో 15 రోజులలోపున తిరిగి వాపును జేయవలెను. అని సభవారు నిజంగనల సవరింప నిశ్చయించిరి

డైరెక్టరుగారి సిఫార్సు ప్రకారము ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ, పచ్చయ్యప్పకళాశాలలో బి.ఎ. ఆనర్సు 5వ గ్రూపు ఎకనమిక్సు కాఖను రికగ్రెజు చేయవలెననియు, పచ్చయ్యప్పకళాశాలలో 4వ గ్రూపును గూడ రికగ్రెజు జేయవలెననియు సభవారు శిఫార్సు జేరిరి

విలియము యెవర్డుగారు చరిత్ర, ఎకనమిక్సు ప్రచారమునకు 8000 విరాళమొసంగిరి. ఇందు కొంతసామ్యు ఉపన్యాసము లేర్పరుచుటకు, కొంతసామ్యు పరిశోధనము జేయువిద్యార్థిని పోషించుటకును వినియోగించవలెనని సూచించిరి. చివరకు ఖండాంతరములందు ఖ్యాతివడసినవక్తచే ఉపన్యాసము లిప్పించవలెనని నిశ్చయించిరి

ఉపాధ్యాయులకు పరిక్షాసౌకర్యము

ఉపాధ్యాయులుగనున్నవారికి ఇంటిరుమిడియట్, బి.ఎ. పరీక్షలకు కాలేజీలో చదువనిది హాజరుగటకుపీలొసంగుటను గూర్చిపిమ్మట విచారించిరి. చట్టమునందు ఇట్టి అవకాశము గలదు. స్టాండింగ్ కమిటీవారు రెండుసార్లు న్యతిరేకముగ తీర్మానించినందున కానయీ సభ సభ్యులలో చాలవంది అనుభూతుగనగుటచేతను ద ఇ ఉపాధ్యాయ సంఘమువారు అనకూడదగు నుటచేతను సెనేటువారి తీర్మానమును స్టాండింగ్ కమిటీవారు పోస్టాల్ విచారించవలెనని తీర్మానంబిది. పిమ్మట సభవారు రూ. 30,000 ఖర్చున రివర్సిస్కూల రుషిపు గ్రాంటులను గూర్చి విచారించిరి

గుంటూరులో ఎలక్ట్రిక్ సౌకర్యము

గుంటూరునగరములో విద్యుత్తు క్లి యేర్పాటులు చేయుటకు ఆంధ్ర కర్మాగారమువారు యత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది. యత్నము కొనసాగినపిమ్మట ఊరంతకు విద్యుద్దీపములు పంకాలపౌర్య ముండును. జనవరిలో మదరాసులోని జనరలు ఎలక్ట్రిక్ కంపెనీవారు పోయి పరిశీలుల విచారించెదరు

కీ॥ శే॥ చిట్టిబాబు నాయుడుగారు

బి. చిట్టిబాబు నాయుడుగారు తేనాంపేటలో స్వగృహమును గురవారము నాడు చనిపోయిరి. దెబ్బలకు విచారముచున్నది. పీరు కీ॥ శే॥ బుచ్చిబాబు నాయుడుగారి సోదరులు మైలాపూరులో గొప్ప కుటుంబమునకు చెందినవారు. చనిపోవు సరికి 57 ఏండ్లు ప్రాయమువారు. 1895 నుండి ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో పట్టును పొందిరి. కాలేజీ వీడిన వెంటనే వ్యాపారమునందు ప్రవేశించిరి. చాలకాలము పారి కంపెనీలో దుబాసుగానుండి 1911 నుండి విరమించిరి. కర్నాటికు పేపరు మిల్సులో డైరెక్టరుగ నుండిరి. కాల్వారేషను సభ్యులుగ 9 ఏండ్లు నగర విషయములందు పాటుపడిరి. కొంతకాలము ఆసరరీ మేజిస్ట్రేటుగ నుండిరి. కాస్తూపాలిటను క్లబ్ లో సభ్యులు యవ్వనమునందు గొప్ప టెన్నిసు ఆట నిపుణులు. సంగీతమును గూర్చి ఒక గ్రంథమును వ్రాసిరి. చాలమంది కుటుంబీకులు విశ్రులుగలరు. వారిందరికి పరామర్శ దెల్పుచున్నాము.

అలిఘరు జూబిలీ ఆహ్వానము

అలిఘరు, డిసెం 11 — అలిఘరు మసీద్ విశ్వవిద్యాలయమున ఆర్జింబు వైసు చాన్సెలరు నవాబ్ సర్ మహమ్మద్ మోజాహుద్ దిన్ జూబిలీ ఆహ్వానమునకు రాదలంచిన ప్రాంతీకులు డిసెంబరు 22 వ తేదీలో గాతమకు తెలియజేయవలెననియు లేదన్న పసతులు కుదురిక చిక్కలు పడెను. రసాయన ప్రతికలవ్వారా తెలియజేయుచున్నార. ఇదివరకు ఆహ్వానములు రానివారి పీ నోటీసునే ఆహ్వానముగా నెంచుకొనవలసినదని కోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె)

భారతీయుల కర్తవ్యము

జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారి యుపన్యాసము

‘నూతన ప్రబోధము’ అను విషయమునుగురించి శ్రీ యుత జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారు నిన్న సాయంత్రము గోకలే భవనమున నుపన్యసించుచు, భారతదేశము ప్రపంచమున కొనగవలసిన పంచేకమును గరించి వివరించిరి. కృష్ణమూర్తిగారు కొలది 3వములకు పూర్వము మాత్రమే పాశ్చాత్య దేశములలో సంచార మొనర్చి తిరిగి వచ్చిరి. డాక్టరు ఆశీషేంద్రుగారు సభ కథ్యక్షుల వహించిరి. సెనేటు రీతు మొదలగు ఆస్త్రియ ప్రముఖులు, రాజోవు దివ్యజ్ఞానసమాజ పంచాదశము వత్సకోత్సవమునకు గాను పాశ్చాత్య దేశములనుండి యరుదించిన ప్రముఖులును, గా॥ వ్యా వేపా రామేశ్వము, ప్రొఫెసరు పి. కె. టెలొంగు మొదలగు భారత ప్రముఖులును సభకు దొరికిరి

ఉపన్యాసము

కృష్ణమూర్తిగారు ప్రారంభమున, అన్యదేశాలను మొనర్చి వచ్చినచో గాని స్వదేశాన్నిత్యమును సరిగా గ్రహింపజాలరని నుడివెరి. అప్పుడే తమ విజ్ఞానాన్నత్యమును సరిగా గ్రహింపగలుగుదురు. భారత దేశపు ప్రాచీనాన్నత్యమును ప్రస్తుత స్థితిని పరిపాలి చూచుకొన వలసినదని యుపన్యాసమును గోరెను. జపాను మొదలగు ప్రాగ్దేశములవలె భారతదేశము, పూర్తిగా పాశ్చాత్యమకరణమునకు పాల్పడలేదు. భారతవిజ్ఞానము హిందూసాంప్రదాయములు అత్యధికంగాంధ్రము లులుయే ఇందుకు కారణము. ఒకవిధముగా ప్రాగ్దేశ యుగ భారతదేశమే. భారతీయవిజ్ఞానము, అన్ని విజ్ఞానములంబైను ప్రాచీనమైనది. రామకృష్ణ బుద్ధాది మతకర్తలకు భారతదేశమే ప్రపంచమున కంతకును నోసగును. ప్రపంచమంతయు ప్రస్తుత దురవస్థనుండి తప్పించుటకు భారతదేశమువైపు దృష్టుల నిరద్యుచున్నది. భారతదేశము ప్రపంచమునకు తనసంపదేయును దెలుపవలెను. అట్లుగానియెడల భారతదేశము జీవించియే యుండవచ్చురలేదు

ప్రస్తుతము భారతీయుల స్థితిచాలాశోచనీయముగ నున్నది. భారతీయులే తమ సంఘమును సంస్కరించి పునర్నిర్మామొనర్చవలెను. మన జీవితమునం దొక్కొక్క విభాగమును దీసికొని పరిశీలింపుడు. మనలో నెంతమంది భగత్పూర్వకుల నొనర్చు అలవాటుగలిగియున్నారో భగవత్పూర్వకులకు దేవాలయమునకుజననపుడు, ఆదేవాలయమెంత అవసరమగునుండును! ఏదేవాలయమునకుజననను జేవుని దర్శనమునకు రుసుముల వసూళ్లు ఇట్టితియందు, దేవాలయములయందు ధగవచ్చుకైయే అన్యత్యమునుండును. పూజయొనర్చునపుడు, మనవేమియో మంత్రముల జపించెదము. వానియర్థమేమియో వనకు తెలియదు. ఇక విద్యార్థులయెడల మనమువలంబించు చైఖరిని గురించి కొంచె మాలోచింపుడు. మనబాలకులు, విద్యయన నేమియో యెరుగని మూఢులగు సుపాధ్యాయులకు ఒప్పగించెదము. వారు పిల్లలను సట్టుకొని పూరక కొట్టిపొంపించెదరు. అట్టివారికించి బాలురెట్టి అభివృద్ధిని అందజాలరు. మన అలవాటులగురించి విచారించుడు. మనకు అవసరమగు సలవాటు లేన్నియో గలవు. భారతదేశపు ఆధ్యాత్మ ప్రతిభయే భారతదేశ శాస్త్రత్యమునకు కారణము. భారతదేశమును తిరిగి, ప్రపంచములో కెల్ల నుత్తమస్థానముగ నొనర్చుటకు మనమందరము కలిసి ప్రయత్నింపవలెను. (కరతాశధ్యులు)

డా. అనీబిసెంటుగారు

సభకు మగించుచు, భారతదేశపు పూర్వపు ప్రతిభను పునరుజ్జీవింపజేయుటకు జాతీయ విద్యాభివృద్ధిగా మధ్యవము కొన్నివత్సరములకు పూర్వము ప్రారంభింపబడెనని నుడివెరి. భారతీయధ్యాత్మికవిజ్ఞానమును, కళలను, శిల్పములను పునరుజ్జీవింపజేయగలిగినపుడే భారతీయుక్తిని ప్రపంచముక్తిని సాధింపజలరును

బైందుచేసిన భారతీ సంపుటములు

1924 జనవరి సంచిక మొదలు ఆఱు సంచికల కొకసంపుటమువంతున మూడుసంపుటములు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి.

గట్టి బైందు- సగముతోలు, సగము క్యాలి కోర్నిలపేరు- అందముగా నున్నది. ఒక్కొక్క సంపుటము వెల రూ. 4-8-0

తపాలాశ్యయము ప్రత్యేకము

భారతి ఆఫీసు, 7, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

కాన్పూరు ఖద్దరు ప్రదర్శనము

గాంధీగారు తెరచెదరు

ప్రదర్శన సంఘకార్యదర్శి కాన్పూరునుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు —

అఖిలభారత స్వచ్ఛంద ప్రదర్శనమును మహాత్మా గాంధీ గారు డిసెంబరు 24 వ తేదీన తెరచెదరు నూలువడకు పోటీకి అభ్యర్థుల పేర్లు గుజరాతు, బీహారు, బెంగాలు, సంయుక్తరాష్ట్రములనుండి వచ్చినవి ఇతర రాష్ట్రములవారు గూడ పంప ప్రార్థితులు ప్రదర్శన కాలలన్నియు అద్దెలకొనబడెను అనంతరముగా నుంటచే నింక కొత్తవి కట్టుచున్నార వలయువారు 15వ తేదీలోపున దుఖాస్తులు పెట్టుకొనవలెను

నూలువడకు పోటీ నిబంధనలు

రాష్ట్రాధిపతి బోర్డువారు పరీక్షించి చూచి గంటకు 400 గజములకు పైగా వడగలవారిని యిద్దరిని మాత్రము పోటీ పరీక్షకు పంపవలెను

పోటీ దారులు స్వయముగా రాట్నములను, యితర పరికరములను తెచ్చుకొనవలెను సంఘమువారు పత్తి లిత్తురు పోటీ దారులు నియమితకాలములో ఏకు కొనవలెను ఏకుటయందు పోటీ పరీక్ష జేయకున్నచ, ఎవ రేవిధముగా సంతకాలములో జేసెదరో చూతురు 4 గంటలకాలము నూలువడకు పోటీ జరుగును తేదీ ముగియుచు ప్రకటించబడును నాలుగుగంటల యనంతరము నూలు కడుగునండి ఆము కర్రలగు చుట్టవలెను దానిపై నూరు గజముల కొక గురుతు వేసి ప్రత్యేకముగా నుంచవలెను వడకు నష్టకు తెలిపాయనచో బాగుగ అతువలెను ఆశ్రద్ధగ జేసినచో నేర్పులోపముగా భావింపబడును

15 నుండి 20 నెంబరుల మధ్యగ వడకువారి నూలే గణించబడును తక్కువగాని ఎక్కువగాని లెక్క జేయబడవు

ఎక్కువ పొడవు మంచిపురి యెంచబడును దానినిబట్టి బహుమతు లిత్తురు ఒకరు తీసిన నూలులోనే వివిధ చిలువల నూలును, అందుకై ప్రత్యేకముగా తేబడిన యంత్రములతో పటు త్వము పరీక్ష జేయబడును సాపుగున్నది, లావుననుములుగ నున్నది చూచి పరీక్ష దారులకు తెలియజేయబడును

కాంగ్రెసు ప్రకటన

ప్రతినిధులు ప్రతినిధి రుముములో బాటు బసలకుగాను రూ 5 లు చెల్లిం ప వలసియుండును వేరే చాట్ల యుండవలచినచో 15 వ తేదీ లోపున ఆహ్వానసంఘమువారికి తెలియజేయవలెను రావలచిన ప్రేక్షకులు ముందుగా డబ్బు పంపినచో బస యేర్పాటు చేయబడును బంగాళాలలోను, కుటుంబవసతి, మోటారు కారులు సామాను సౌఖ్యముల యిత్యాది సౌకర్యములు కావలసిన వారు వెంటనే బసలసంఘము (ఆకామడేను కమిటీ) కార్యదర్శి పేర వ్రాయవలెను

కాన్పూర్ ఆంధ్ర వాల్చిరు

డబ్బు 32 రు రైలుకు, 6 రు డ్రెసుకు-తత్వం పంపుడు చాలామంది 18-12-25 తేదీకి గాని తెలపు కొరకదని దరఖాస్తులు పంపుటచే, అందురు 18-12-25 కు బెడవాడ గవర్నరు పెటల్ ఆయ్యజేవక కాశీకేంద్రరావుగారి మేడవద్ద సమావేశము కావలెనని నిర్ణయించినాము 17-12-25 ఎక్కడగండా ఎవరు వెళ్లవది నిశ్చయించి పంపుచును ప్రతినిధ్యము ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గమనించవలెను ప్రత్యేక బాటు ఆలస్యమైనచో ఇబ్బంది పడుదురు డబ్బు మాకు చేరుట ఆలస్యమైనను కన్పూర్ వాల్చిరు దుర్లభము.

దర్శన బాసకిరాం

రైల్వే స్టేషను తగులబెట్టుట

హైదరాబాదు (నిఘ) డిసెం 11:-పశ్చిమోత్తరరైల్వే కరాచీకోత్రీసిబిక్ట్రా స్టేషన్ వద్ద ఆంధ్రప్రదేశ్ దోంగలచే తగులబెట్టబడి దోమకొనబడినట్లు తెలియుచున్నది బుధవారము రాత్రి 9 గంటలకు స్టేషనుమీద తుపాకులను ప్రేల్చి టుదకు రైల్వే స్టేషను, స్టేషను మాట్టెరు యింటిని గ్రామములోని మరీ కొన్ని యిండ్లను బూటిచేసి, నిజమంతవచ్చినది తెలియలేదు అమీకొత్రిసి బీసెక్షను మీద కేటాయింపు స్టేషనుగానుండును దోంగలు బెలూచిస్తా నము కొండబాతులు, కొలదికాలము క్రిందటనే మరీయొక రైల్వే స్టేషను కేటాయింపు బూటిచేయబడినది, ఇందులన ఛాల భయముగా నున్నది. (ఆ. ప్రే)

1926 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ 1926

ఆంధ్రమైన రంగుల క్యాలెండరు

శ్రీకృష్ణమూర్తి, మోహిని, శారీశంకరులు రంగులపట్టుములతో మూడురకములుగా తయారుగుచ్చుచున్నవి రోజున కొక కాగితము తీసివేయు క్యాలెండరు సహా తయారైనది ధర 1-కి 0-4-0

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0; 12-కి రు 1-4-0; 100-కి రు 9-12-0.

పోస్ట్ జి.ప్ర.త్యేకము.

మదరాసు — ఆంధ్రప్రదేశ్ — బొంబాయి

ఇండియా గెజెటు

డిస్ట్రీ డిసెం 11—ఇండియా గెజెటులో నిట్లు ప్రకటించబడినది

శాసననిర్మాణశాఖ

డబ్బు వి కాన్పూరు గారు రాజీనామా నిచ్చినందున భారత శాసనసభలో వారిస్థానం జే హోల్ లెట్టుగారు నియమింపబడిరి నేటుగోవిందదాసుగారు స్టేటుకాన్సిలరు ఎన్నుకొనబడినకారమున భారతశాసనసభలో రాజీనామా నిచ్చుటచే మధ్యరాష్ట్రముల భూస్వాముల నియోజకవర్గమువారు మరియొకరి నెన్నుకొనమని కోరబడిరి

హోము డిపార్టుమెంటు

ప్రావిడెంటు ఫండు (సవరణ) ఆక్టు (1925) 1925 ఏప్రిలు 1 తేదీనుండి అగలులో, కిరచ్చున

ఆర్థికశాఖ

1925 సాల్టూ (సవరణ) ఆక్టు సింధు ఏడెసలలోగాక 1926 జనవరినుండి బొంబాయిరాజధానిలోనికి వచ్చును

రైల్వేశాఖ

నాచాలా స్టేషనునుండి (కర్ణాటకవారు స్టేషను) నేటూరు వరకు అనగా 51 మైళ్ళదూరమునకు ఇ బి రైల్వేవారు సర్వే చేయవలెనని రైల్వేబోర్డువారు కాంక్షనుచేసిరి దామాషనుండి లక్ష్యకాంత్యూరువరకు అనగా 9 మైళ్ళ వరకు ఎ బి రైల్వేలై నొకటి సర్వేచేయవలెననూడ సాంక్షను చేయబడినది (ఆ. ప్రే)

భారతశాసనసభ

రాబోవు సమావేశపు కార్యక్రమము

ఫిల్లీ, డిసెంబరు 11 — జనవరి ఫిబ్రవరి మాసములలో సమావేశము భారతశాసనసభ కార్యక్రమము ప్రయోగపడెను జనవరి 21, 25, 27 తేదీలందు దొరతన కార్యక్రమము జరుపుటకు ప్రత్యేకింపబడిన 26, 28 తేదీలందు అనధికార సభ్యుల తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడును ఫిబ్రవరి 4, 11, 18 తారీఖులందు అనధికార సభ్యులచట్టు ప్రవేశపెట్టబడును అనధికార సభ్యులు ఫిబ్రవరి 2, 9, 16 తేదీలందు తీర్మానముల ప్రవేశ పెట్టుటకు నిర్ణయింపబడిన ఫిబ్రవరి 17నాల్గవనాడు అధికార అనధికారసభ్యుల యితర కార్యక్రమాంతముల నెవ్వకు సభయందు ప్రతిపాదించునదియు ముందు ప్రకటించబడును (ఆ. ప్రే)

మంగళగిరి

వైకుంఠకాదశి

ఈసంవత్సరం యిచ్చట వైకుంఠకాదశి- ద్వారకదర్శన మహోత్సవము యీనెల 26 వ తేదీన జరుగును. కొన్ని పంచాయితీలలో వ్రాయబడినట్లు 25 వ తేదీన జరుగును

యూనియన్ బోర్డు

మాయూనియనుబోర్డు పెంపరర్ (పెసిడెంటు శ్రీయుత కోమలి కొటయ్యగారు, యూనియన్ బోర్డు సభ్యులలో కొందరు పట్టిన రిక్విజిషన్ అనుసరించి గత నెల 20 వ తేదీన యూనియన్ బోర్డుకు భాయపు (పెసిడెంటు యొమ్మకొనుటకు యూనియన్ బోర్డును సమావేశపరచిరి ఆదినము ఉదయము 9 గంటలకు సభ మొదలిడెను ఇరువురు అభ్యర్థులు ప్రహారా చేయబడిరి కాని వారిలో నొకరిని తొలగించుచేయవారు తీసుకుని మొదటి అభ్యర్థియగు శ్రీయుత కాటాపట్టిల శరణిని బొంబాయిగారు విశేషమంది సభ్యులచే ప్రకటించుగా యొమ్మకొనబడిరి. —సభ్యులు విశేషి.

అద్భుతము జ్యోతిషము అద్భుతము జ్యోతిషము

మహాత్మాగాంధీగారి విడుదలను గురించి చెప్పిన జ్యోతిషములు వారియొక్క జ్యోతిషాధులును గురించి అద్భుత పడుచు ప్రజలు యోగ్యతాపత్రికలను ప్రదిసము కురిపించుచున్నారు

(1) ఆహారము—ఏదైనా ఆయుర వ్రక్షలను భవిష్యత్తును గురించి నిర్దేశించెదరు.

వారికి బాటువ్రాయుటకు మొగ్గుపెట్టిన, సరియైన కాలమును తెలియపర్చవలెను పరీక్షించు నుద్దేశముతో వ్రాయు వ్రక్షలకును, అన్యాయసంబంధమైన వ్రక్షలకును జవాబులు చెప్పబడవు

5 వ్రక్షలకు రు 1-0-0 తరువాత 1 కి చార్జి 0-4-0

(2) బాతకము, పుట్టిన తేదీగాని, లేక బాటు వ్రాయుటకు మొదలుపెట్టిన సరియైన కాలమునుగాని వ్రాయవలెను భవిష్యత్తును గురించి ఒక సంవత్సరమువరకు మాత్రమే ప్రతి నెల యొక్కయు విశేషములను ఆమూలగ్రముగా తెలుపబడును

(3) జయవశీకరణి లేక అద్భుతమైన తాయిత్తు —ఆపు రూపమైన ఓషధిచే దానిని తయారు చేయజేయవలె దానిని ఉపయోగించుటవలన వర్తక సంబంధమైన వ్యాపారములలో లాభముకలుగును, విఘ్నార్థుల తప్పక పరీక్షించు కృతాంశుల దురు మీయొక్క అశయములు తప్పక నెరవేరును

పోస్టు చార్జి ప్రత్యేకము ఒక తాయిత్తు ధర రు 2-0-0 10 ,, రు 15-0-0

ఉద్దేశింపబడిన పనులకు ప్రత్యేకమైన తాయిత్తులను పూపమిష యివ్వబడును 1 కి ధర— రు 50-0-0

వి కె శరగోపాచారియార్, హనుమదుపాసి అండ్ జ్యోతిషిక్కుడు, తిరు త్తణిపోస్టు (చిత్తూరుజిల్లా)

యోగ్యతా పత్రములు

ఆంధ్రపత్రికా, కార్యాలయము మద్రాసు—జ్యోతిషమునందు వీరికిగల అత్యున్నత ప్రజ్ఞానుగించి మేము ప్రజల సచేయబర్చుచున్నాము.

(2) స్వదేశీమిక్స్ కార్యాలయము మద్రాసు—కీరు భవిష్యత్తును గురించి బాగుగ నిర్దేశించెదరు

(3) బ్రహ్మశ్రీ శ్రీనివాస భాగవత స్వామి భవిష్యత్తును గురించి చెప్పవారలలో యాజ్యోతిషాలయము, రొక్కకోయ మొదలగు యూరోపియన్ జ్యోతిషులవలె ప్రసిద్ధి వడసినది.

(4) బ్రహ్మశ్రీ గురుచిన్న బసవన్న శాస్త్రిలు—భవిష్యత్తునుగురించి చెప్పలలో మీయొక్క ప్రజ్ఞాకు అత్యున్నతమును బోందిరిని.

(5) విష్ణుర్ రాఘవులు (కొత్తవధాని) మేనేజరు, మద్రాసు జ్యోతిషాలయము—నన్నుగురించి చెప్పిన సంగతులకునాకు అద్భుతము గలిగినది.

సుఖభోగి మాత్రులు

20 మాత్రులుగల డబ్బీ 1-కి పెల రు 1-0-0.

కొరుకు సవామేటామలకు ఈమాత్రులు బాగుగ ఎనితేయును, వీటిని తీసుచు పురుడుపడినచోట తైలమును రాయువలయును, ఇవిరత్నపుద్గి మేపాకారక జాడ్యములకుగూడ ఉపయోగించును, అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి మదరాసు.

మెస్సను ప్రభువుగారి ఆగమనము

(౧)

మెస్సను ప్రభువుగారు హిందూ దేశమునకు చిర పరిచయులు. ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యులుగ నేమి, సంయుక్తరాష్ట్రముల గవర్నరుగ నేమి పనిచేసియుండుటయ గాక మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల సందర్భమున, వీరు రాష్ట్రకర్షణముల గూర్చి అనర్థకరమగు వర్ణాటను జేసియుండిరి. అప్పటి నుండియు రాష్ట్రములు అందు ముఖ్యముగ చెన్నరాష్ట్రము ధనలోపముచే మిగుల యిబ్బంది పడుచున్నది. వీరు ఉపకారవేతనము ఒడయించు ఇంగ్లండులో నుండి, హైందవ స్వపరిపాలనమునకు ప్రతికూలముగ బనిచేయుచు కాలము గడుపుచున్నారు. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి వీరి కేమాత్రము బనికెరదు. వీరికి పుడు హిందూ దేశమునకు స్వంత పనిమీద నేతెంచి, నవీనభారత వర్షమును పరికించుట కుద్దేశించి యున్నారు. మాంటుఫర్డు సంస్కరణములకు బిమ్మట దేశ మెట్టి మార్పుల జెందెనో వీరు కనులారగాంచ తలపెట్టిరి. శ్రీపెన్ను ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు వీరు చెలిపిన యభిప్రాయముల నించుక పరిశీలించెదము. నూతన రాజప్రతినిధియగు వుడ్డుగారి నియామకమును వీరింతయు కొనియాడిరి. ఇంతకన్నను ఎక్కుడు అనుకూలము రను నియమించుట దుర్లభమని వీరి తలంపు. వుడ్డుగారియందు గల గుణవిశేషమేమియో వీరు చెలుపలేదు. కాని, భారతీయులకును యూరపియులకు గూడ వీరు అభిమాన పాత్రులగుదురని మాత్రము మెస్సను ప్రభువుగారు జోష్యము బలుకుచున్నారు. వీరి వాక్యము లెంతవరకు ఫలించునో జూచెదము.

బర్మె-పాడ్డు ప్రభువుగారిని మెస్సను ప్రభువుగారు పొగడుటకు ముఖ్య కారణము, సివిలు సర్వీసు సభ్యులకు ప్రోత్సాహ మొనగుటయే. ఇందాశ్చర్య మేమియు లేదు. బర్మె-పాడ్డు ప్రభువుగారితో కలసి మెస్సను ప్రభువుగారు సయితము బ్రిటీషు విశ్వవిద్యాలయములను సందర్శించి, విద్యార్థులను సివిలు సర్వీసులో బ్రవేశించు డని ప్రోద్బలపరచుటచే, యీగౌరవము మెస్సను ప్రభువుగారికి గూడ దక్కు ననుటకు సందియము లేదు. ఇటీవల సివిలు సర్వీసులో జేరిన విద్యార్థులలో అద్భుత ప్రతిభావంతులు గల రసి, మెస్సను ప్రభువుగారు మెచ్చుకొనుచున్నారు. హిందూదేశ మీ వార్త విని యువ్విజ్ఞులు నని వీరు తలచిరేమో. బ్రిటీషు విద్యార్థులెంత చురుకయిన వారయినను, భారతీయులకు ముఖ్యముగ గావలసినది స్వపరిపాలనము గాని, యూరపియును యుద్వ్యోగుల రాక గాదు. కాని ప్రజలు గోరిన దొకటి, తటస్థించి

నది వేరొకటి. సివిలు సర్వీసులబిల్లు విచారించిన జాయింటు కమిటీకి మెస్సను ప్రభువుగారు రధ్యులగుటచే, సివిలు సర్వీసుబిల్లు నిర్మాణ బాధ్యత వీరిపై గూడ కలదు. హిందూదేశమునకు వీరు జేసెడి యపకార మిది. రాష్ట్రకర్షణముల గూర్చి వీరు ఎట్టి సుముహూర్తమున వర్ణాటను జేసిరో తెలియదుగాని నేటి కింకను రాష్ట్రములు మితిలేని బాధల నొందుచున్నవి. మెస్సను ప్రభువుగారి నామము ననదినము తలపని మృతిలేదు.

కర్షణముల గూర్చి తామిచ్చిన నిర్ణయము నవ్యమయినదని మెస్సను ప్రభువుగారు రిప్పటికిని సమర్థించుటజూడ తాబట్టిన కుండేటికి మూడేకాళ్లని వీరు వాదించుచున్నటుల స్పష్టమగును. అధికారులలోగాని అనధికారులలోగాని మెస్సను ప్రభువుగారి నిర్ణయమును సమర్థించువారు గనుపింపరు. చెన్నరాజధానికి డబ్బుచాలక అభివృద్ధి కుంటువడి యున్న సంగతి ఎల్లరకు విదితమే. రాష్ట్రముల మధ్య మెస్సను ప్రభువుగారి నిర్ణయము చాలన్యాయముగనున్నదట. వీరీటుల బలుకుట ఎంత సాహసమో యూహించవచ్చును. మొదటనే చెన్నరాజధానికి తీరిని యన్యాయము గలిగెను. కడుబీదయగు చెన్నరాజధానిపై నింత భారము నేలమోపిరో దుర్గాహ్యముగ నున్నది. తమ నిర్ణయమును నిందించుటకు కారణము గనుపింపదని మెస్సను ప్రభువుగారు చాటుచున్నారు. వీరి సంతృప్తిని జూచిన విచిత్రమగును. అనుభవజన్యజ్ఞానమును సయితము నిరాకరించునపుడు వీరితో వాదించిన ప్రయోజన మేముండును? స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులు సంస్కరణ విధానమును చేపట్టలేదని వీరింతయు వగచుచున్నారు. వ్యవహారము మించి పోకముందే తమలోపములను గ్రహింప గోరుచున్నారు. మెస్సను ప్రభువుగారు మరియొకవిధమున గూడ భయపెట్టు చున్నటుల గమనింప వచ్చును. పార్లమెంటరీ విచారణ సంఘము వచ్చునపుడు, భారతీయ నాయకులు వారి కిచ్చిన యపకారముల నెంతవర కుపయోగించిరో కనుగొనెదరట. చేతి కిచ్చిన బాధ్యతలను నిర్వహింప నిరాకరించిన గాని, వెలిచిన గాని ప్రపంచమునకు చెలియుచో, గొప్ప యనర్థము వాటిల్లునట.

డినియర్ల మేమి? భారతీయులు సంస్కరణములను కొనసాగించుటకు వెలిచి, తమ యనమర్థతను జూపిన విచారణ సంఘము ప్రకటించ వచ్చునని, మెస్సను ప్రభువుగారు ముందే యక్షింతల వైచుచున్నారు. కాని, ఇట్టి బెదిరింపులకు వెలువబనిలేదు. మెస్సను ప్రభువుగారు యుద్దేశ్య మేమియో తెలిసియే యున్నది. భారతీయులు అసమర్థులని ఎటుల నయినను చాటుటయే వీరికి గావలసినది. ప్రస్తుత సంస్కరణములను గూడ రాయల్ కమిషను వారు తీసివేయ సిఫార్సు జేయుచో విచారించువా రుండరు. ప్రస్తుత చిహ్నముల గాంచి మొనను, భారత నాయకులు తెలివి జెచ్చుకుని స్వతంత్ర నాథారపడుటకు సమకట్టవలెను. వీరు రక్షించెదరనియు, వారు రక్షించెదరనియు మోహమును విడనాడ వలయును. రాబోవు కాన్పురు కాంగ్రెసు సభలో నిర్ణయింప వలసిన సమస్య యిదియే. స్వరాజ్యసిద్ధి బడయగోరువారు మరల పరాధీన మార్గముల సవలంబింపజాలరు.

దక్షిణాఫ్రికా: రౌండుటేబిలు సమావేశము

దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు రౌండుటేబిలు సమావేశమును నిరాకరించినని నిన్నటి దినము తెలిపియుంటిమి. ఇండియా ప్రభుత్వము పంపిన రాయబారులు భారతీయుల కష్టములను కనుగొనవచ్చును గాని అంతకన్నను సేమియు జేయజాలరు. వీరు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారిలో సంప్రదించుట కేమాత్రము వీలుండదని మా యభిప్రాయము. ఏలనన ఉభయులకును సామాన్య భూమియే లేనపుడు సంధి ఎటు లగుదురును? రౌండుటేబిలు సమావేశమును జరిపినచో బిల్లు నూత్రమును విడనాడినటుల లగునని మలకామృతి గారు చెలిపిరి. నిజమే. బిల్లునూత్రమును భారతీయులెన్నటికిని ఆమోదింపరు. అట్టి తరి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రయినను అంగీకరింప వలనవడునా? దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు తమ పట్టుదలను విడువనపుడు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారును విడువ గూడదు. ఇండియా ప్రభుత్వ రాయబారులు, బిల్లును సెలెక్టు కమిటీకి పంపిన పిమ్మట తమ మొరలను తెలుపుకొన వచ్చునట. ఇందలి యర్థమేమి? స్వల్పపు మార్పుల సంగీకరించినను, చట్టపు మూలాధారము మాత్రము మారదనుట స్పష్టము. ప్రభుత్వ రాయబారులు ఎట్టి నైచ్చమునకు పాల్పడక, వెంటనే పోయినదారిని తిరిగివచ్చుట శ్రేయస్కరము. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల యుద్దేశ్యమును కనుగొన దలచిన యెడల, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి దేశమునకు వచ్చిన ప్రముఖులద్వారా బడయగలరు. హిందూదేశము నకు రాయబార మొకటి వెడలుట, మలన్ మృతి గారి కేమాత్ర మిష్టము లేదు. వీరిగుట్టు బయల్పడునోమో నని భయము గలదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కనయినను, బలహీనముగ ప్రవర్తించక ధైర్యస్థాయీయ్యముల నవలంబింప వలయును. భారతీయుల యండ నిలచి, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వముకు ధైర్యముతో నెదుర్కొన వలయును. అందుకుమారుగ, ఏ మాత్రము వెనుకాడినను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ గౌరవమును, దేశ గౌరవమును గూడ భంగపరచెదరు. విటరు టనుగా రిదినర కే ఓటిపలుకు బలికిరి. తమ యిచ్చవచ్చిన చట్టమును నిర్మించుటకు దక్షిణాఫ్రికా కధికారము గలదని, వీరు నుడివిరి. అటులగుచో సామ్రాజ్యమున కర్థ మేముండును? బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముననుడి ప్రత్యేకముగ నున్నపుడు, ఒకభాగ మింకొక భాగమును పీడించుట భావ్యమగునా? అవసరమగుచో సామ్రాజ్యమునుండి లేచిబోవుటకు తమకు హక్కుగలదని, హర్జిగాజననానిగా రిటీవల బలికెయుండిరి. విటరు టనుగా రి కీవిషయమై భయముండుటచేతనే, ఆతీరున బలికెయుందురు. బాధ్యతగల బ్రిటీషు మంత్రులెవరును హర్జిగాజిగారి ప్రతిపాదన కింత వరకు జవాబు చెప్పకుండుట శోచనీయము. దక్షిణాఫ్రికాలో నూతనముగ తయారు జేసెడి పెన్నిస్టాంపులపై చక్రవర్తిగారి చింబమునకు బదులు వేరు రూపమును ముద్రించెదరని పార్లమెంటు చెలియుచున్నది. ఇట్టి సూచనల బట్టి దక్షిణాఫ్రికాకు

సామ్రాజ్యముపై నెంతటి యభిమానముకలదో గ్రహించవచ్చును. ఇంగ్లండు నిపుడు కఠినపరీక్ష ఎదుర్కొనుచున్నది. భారతీయులను రక్షించుట యీ లేక దక్షిణాఫ్రికాను విచ్ఛలవిడిగ చరింప నిచ్చుటయో? ఈపరీక్షలో నిలువలేని యెడల, ఇంగ్లండు తనకీర్తి ప్రతిష్ఠలను నిలుపుకొన జాలదు.

ప్రాకృతిక దేశములు

ప్రాకృతముగా రిట్టివల నిచ్చిన యువ న్యాకృతులందు, పాశ్చాత్య నాగరికపు అధికృత యనునది మిథ్యయని చెలిపిరి. మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయ విద్యార్థులకు పరీక్షగిన యువదేశము మిగుల లాభకరముగ నుండునని నమ్మెదము. ప్రకృతి శాస్త్రములకు ప్రాచ్యఖండమే పుట్టినిల్లని వీరు నిరూపించిరి. గ్రీసు రోము మున్నగు దేశములకుగూడ నాగరికము ప్రాచ్యఖండమునుండియే ప్రవహించెనని, వీరు సూచించిరి. నాగరికమన నేమి? మార్మినుగా రిచ్చిన నిర్వచనము కడు విశాలముగ నున్నది. ఇంద్రియ నిగ్రహము, భ్రాతృభావము, సానుభూతి మున్నగునవి నాగరిక లక్షణము లని వీరు సూచించిరి. వీనిని వెనుక బడవైచి, బాహ్య చిహ్నములనే నాగరికమని భ్రమచెందుట శోచనీయము. హిందూదేశముపట్ల అమెరికా కడుశ్రద్ధ వహించుచున్నదని డాక్టరు సాండ్సగారు అసోసియేటెడ్సు ప్రెసిడెంట్తో జెప్పిరి. అమెరికాలో మహాత్ముని గురించి తరుచుగ వ్యాసములను వ్రాయుచున్నారనియు, సంస్కృత గాటకములను ప్రదర్శించుచున్నారనియు, హిందూ డోళు చిత్రకళను గ్రహించుటకు ప్రయత్నించు చున్నారనియు, సాండ్సగారు చెలిపిన సంగతుల జూచిన, కొంత సంతసము గలిగినను, ఇంతమాత్రముతో భారతీయులు సంతృప్తిజెంద జాలరు. భారతీయులను పీడించుటకును, వారి యెడ కఠినముగ ప్రవర్తించుటకును తెల్ల వారు ప్రయత్నించుచున్నంతవరకు భ్రాతృభావము ప్రబలజాలదు. దక్షిణాఫ్రికా యందేమి, అమెరికా యందేమి తెల్ల వారవలంబించుచున్న పద్ధతిని వీరు కొంతవరకు సమర్థించుట జూడ, దురభిమానము లింకను విడువలేదని దోచును. హిందూదేశమునకును తదితర ప్రాచ్యదేశములకును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొనగుటకు తెల్ల వారి రంగీకరించిన గాని, ప్రస్తుత వైషమ్య మంతరించదు. నల్లవారికి తెల్లవారు బ్రటీలుగ నుండవలయునని దలంచు వరకు సఖ్య మేర్పడజాలదు. ప్రాకృతికములగు, సమానభావము వైసనే సఖ్యము వర్ధిల్లును. ఆసంగ తిని గుర్తింక, వట్టికబుర్ల నెన్ని జెప్పినను ప్రయోజన ముండదు.

శాంతిరక్షణ బహుమానము

శాంతిరక్షణ కీచ్చెడి నోబిలు బహుమానమును రెండు సంవత్సరముల నుండి ఎవరికిని యిచ్చియుండలేదు. ఈ సంవత్సరము ఛేంబర్లెను గారిని ప్రియండుగారికిని సమర్పించెదరని సిలోను అబ్బర్వరు పత్రికకు జనీవా విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. ఈ సంగతి నిజమగుచో ఎందుకు వీరికి బహుమాన మీయవలెనని యడుగవచ్చును. లోకంలో ఒడంబడికను సమకూర్చి నందుల ప్రయోజన కర్థమేలేదు. లోకంలో ఒడంబడిక

నాల్గుదేశములకు మాత్రమే సంబంధించుచున్నది. దీనికయినను సరియగు నాధారములు గనుపింపవు. అందరకును బనికవచ్చెడి జనీవా ఒడంబడికను ఛేంబర్లెనుగారు నిరసించిరి. ఇరాక్ మాండేటు వ్యవహారము బ్రిటీషువారి గౌరవమును పెంపొందింపజాలదు. సిరియా మాండేటు సంధర్భములు ఫ్రెంచివారి కవకీర్తి వాటిల్ల జేయుచున్నవి. ఇట్టిసితిలో బ్రిటీషు ఫ్రెంచిముత్రులకు శాంతి బహుమానము నిచ్చుట భావ్యముగ దోషదు. మేమిదివరకు చెలిపినటుల స్వార్థహితులగు ఉపదేశకుల కిట్టి బహుమానమిచ్చిన సార్థకమగును. మూడు సంవత్సరములనుండియు బహుమానపు సొమ్ము నిలువయుండుటచే యీ మొత్తమును వైయరువురును పంచుకొన వచ్చును. నోబిలు బహుమానములు రానురాను పరిహాసాస్పదము లగుచున్నవి.

వెంట్లీ ప్రదర్శనము

వెంట్లీ ప్రదర్శనముగూర్చి గోరంతలు కొండంతలు జేసినవారి నుడువులు నిరాధారములని, యిటీవల తెల్లమయ్యెను. 16,00,000 సవరనుల నష్టము గలుగుట విచిత్రముగ దోషకమానదు. ఇటుల జరుగునని భారతీయులు పలువురు ముందే తలచియుండిరి. డబ్బును వ్యధగ ఖర్చుజెట్టిరని, మార్మింగుపోస్తు పత్రిక నిందించుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు వెంట్లీ ప్రదర్శనమున కిచ్చిన గ్యారంటీ క్రింద 11,00,000 సవరనులను పార్లమెంటు సభ వారు మంజూరు చేసిరి. సామ్రాజ్యవర్తకమును పెంపొందించుటకీ ప్రదర్శనము సేర్పాటుజేయుటచే, నష్టముకలిగిన మానె, తలపెట్టిన ప్రయోజన మయినను సమకూరెనా? వలస రాజ్యములు తమకు గావలసిన సరకులను తామే తయారుజేసి కొని ఇతర దేశములనుండి దిగుమతి జేసికొనుటకు సమ్మతించుట లేదనియు, అందుచే ఇంగ్లండు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవాణిజ్యమును నమ్ముకొని ప్రయోజనము లేదనియు, ఇంచితేపు ప్రభువుగా రిటీవల తేటపరచిరి. వీరి యాహ నిజమగుచో, వెంట్లీ ప్రదర్శన మన్నివిధములను నష్టదాయకమేనని జెప్పవచ్చును.

జెంగాలు ఆర్డినెన్సు చట్టము

ఈచట్టమును వెంటనే రద్దుజేయవలయునని, హరింద్రనాథ చౌదరిగారు చెచ్చిన చట్టము జెంగాలు శాసనసభ వారి చేసంగీకరింపబడెను. నేనుగుప్తాగారు అధికారులు సలుపుచున్న అక్రమములను వివరించి హిందూదేశమును ఐర్లెండుగ మార్చవలదని కోరిరి. ప్రభుత్వ సభ్యులగు సర్ హ్యూజెస్టిఫెన్సుగారు చట్టమును నిలుపుటకు సరియగు కారణములను తెలుపజాలక ఈట్రయింకను వ్యాపించియున్నవని తెలిపిరి. శానిశుభావ చంద్రబోసు మున్నగు ప్రముఖులకు విప్లవ ప్రయత్నములతో సంబంధము గలదని ప్రాజ్ఞ లేవరును భావించుటలేదు. ఆవిషయమై సాక్ష్యమున్న యెడల పారిని కోర్టులలో నేల ప్రాసిక్యూటుజేయగూడదు? ప్రజాభిప్రాయమును బెదిగాలు శాసనసభవారు స్పృహపరచిరి. దానిని నిరాకరించుచో ప్రభుత్వమువారే అందుకు బాధ్యులు.

బర్మా బహిష్కారశాసనము

బర్మానుండి భారతీయులను వెడల గొట్టు నిమిత్త మిటీవల నొకచట్టము గావింపబడెను. నేరస్థులకు మాత్రమిచ్చట్టము వర్తించునని జెప్పినను, బర్మాకు వెడలువారిలో పలువురు కూలీలగుటచే, ఏదియో యొక నేరమునకు వారు లోనగుట వింతగాదు. తుదకు జామీను నేరముగూడ చట్టము క్రిందకువచ్చును. హిందూదేశమున నొకభాగము సం దిట్టి నిర్బంధశాసనమును నిర్మించుచున్నపుడు, రాజప్రతినిధి గారు వెంటనే చర్య దీసికొని భారతీయుల కష్టములను తొలగించుట ధర్మము గాదా? ఇక్కార్యమును నిర్వహింపజాలని వారు దూరముననున్న దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల నెటుల రక్షింపగలుగుదురు? రాజప్రతినిధిగారి చట్టమునకు సమ్మతినీయకుండుట యత్యవసరము. ఈ విషయమై కామన్సునభలో ప్రశ్నింపగ రాజప్రతినిధిగారి చేమి చర్య దీసికొన దలచినదియు తమకు చెలియదని విటరుటనుగారు బదులుజెప్పిరి. కాని తమ యభిప్రాయ మేమో విటరుటనుగారు సూచనగ నయినను చెబువరయిరి. భారతీయుల హక్కులనిన బాధ్యతగల అధికారుల కేమాత్రము లక్ష్యము గనుపించు.

అకాలీ ఖయిదీలు

గురుద్వారా చట్టము కొనసాగవలయుననిన అకాలీ ఖయిదీలను వెంటనే విడుదల జేయుట యవసరమని ఎవరెంత జెప్పినను పంజాబు ప్రభుత్వమువారు రావిషయమును వెడచెవిని బెట్టుచున్నారు. ఈ విషయమై పంజాబు శాసనసభలో అజ్జరమెంటు తీర్మానముచేగ నది యంగీకరింపబడెను. కాని ప్రభుత్వసభ్యులగు మెయిర్డుగారు నిర్బంధితుల విషయమై ఏమాత్రము సందియలేదు. అధికారవర్గము పంజాబునందేమి పంగదేశమునందేమి ఒక్కతీరుననే ప్రవర్తించుచున్నది. స్వరాజ్య సిద్ధివలన గాని యిట్టిమిథిత్తి దొలగదని నానాటికి స్పష్టమగుచున్నది.

గ్రామోద్ధరణ ధర్మనిధి

ప్రారంభోత్సవము జరుప మహాత్ముని గోరుట

మదరాసు శాసనసభకు సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు గ్రామోద్ధరణకై ఒసంగిన 2 లక్షల నిధిని వెచ్చించు విధానమును అమలుజరుపు ప్రారంభోత్సవ సమయమున గాంధీగారి సాహస్యించియుండిరి. రెండుగూడు నెలలలో కొయంబత్తూరున కెప్పుడువచ్చినను రావచ్చునని. మహాత్ముడు దక్షిణదేశ సంచారము జేయునపుడీ ఆహ్వానము సంగీకరించినచో నా సమయమున అయ్యంగారు నిధి వెచ్చింపవలసిన విధానమంతయు వివరముగ చదివెదరే. రాజోపు ప్రియమానమున ప్రారంభించబడునని నమ్ముచునాడు.

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము

వీరూరు నుండి నేడు చెన్నపురికి వచ్చిన శ్రీ సీతారామాంజనేయనాటక సమాజమువారు శ్రీరాత్రికి 9-80 గంటలకు ఎన్నెనేడు థియేటరులో 'శకుంతల' నాటకమును, శుభ ఆదివారము సాయంకాలము 5-80 గంటలకు 'వరవిక్రయ' నాటకమును ప్రదర్శించెదరు. శ్రీయశ్వంతి మూర్త్యారాయరావుగారు దుష్టంతప్రాత్రను కడియూర రత్నయ్యగారు శమంతలహారము ధరింపెదరు.

మనోలు ప్రవాసములు

తెయిడోనరు నేనాని నివేదికము

తురుష్కులపై మోఁబడిన నిందారోపణలు
ని జ మ ను ట

జనీవా, డిశంబరు 10:—మనోలు ప్రవాసములనుగూర్చి విచారించుటకు నియమించబడిన నేనాని తెయిడోనరుగారు తమ నివేదికమును జాతిసమితికి సమర్పించుచు ఇట్లు చెలియజేసిరి. తరతరములు జెప్పినట్లు తురుష్కులపై నియమించబడిన నిందారోపణలను తరచువలెను శరసావహించి గ్రామముల నాక్రమించి ఆయా ప్రజలను సంపాదించి ఇండ్లను దోచుకొని ప్రజలను ఘోరసంక్షోభమునకు పాల్పెరి. అతిఘోరముగ దౌర్జన్యముచేసిరి. కొన్ని సంవత్సరములందు ప్రజలను హతమార్చిరి. పాపము! మనోలునుండి తిరిమియబడిన ప్రజలు సర్వస్వమును గోల్పోయిరి. వారిస్థితిని జూచిన గుండె నీరగుచున్నది. బ్రుసెల్స్ పంక్తిలోనున్న క్రైస్తవులను తరుముటయే చాల ముఖ్యమైన సంగతి. తెయిడోనరు నేనాని నివేదికమును జదివిన పిదప సరిహద్దులో అంతయు నెమ్మదిగనున్నదని మనోలునుండి తెలిపిచ్చెనని తెయిడోనరు నేనాని చెలియజేసె. మనోలు తగవులో జాతిసమితి సభవారి తీర్మానము ననుసరించి వరల్ డి మని తురుష్కులాయబాదులు పంపిన లేఖ జాతిసమితి సభవారికి జేరెను.

సరిహద్దు స్వప్రముగ నిర్వహించబడనంతకాలము వేసవి, శరదృతుకాలము లందు బ్రుసెల్స్ పంక్తి ప్రదేశములో జరిగిన సంగతులు విస్తారము జరుగకమానవని తెయిడోనరు నేనాని నివేదిక చెల్పుచున్నది.

వీటన్నిటికంటె ముఖ్యమైన విషయము క్రైస్తవులను తిమివేయుటయే. ఇయ్యది ఎక్కడలేనికోపమును గలుగజేయుచున్నది. బ్రుసెల్స్ పంక్తికి దక్షిణముగ నున్న క్రైస్తవులకు భయమును కల్గించుచున్నది. మనోలు గ్రామములో గూడ భయమును గలుగజేయుచున్నది. ఇరాకు హక్కులను ఆమోదించిన ముసల్మానులకు గూడ భయముగ నున్నది.

మరల క్రొత్తవిచారణ గావలె ననుట

జనీవా, డిశంబరు 10:—తెయిడోనరు నేనాని నివేదికమునకు తురుష్కు ప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము సంపుచున్నాడట. క్రైస్తవులను, క్రైస్తవులను సదా తప్పికి విరోధులే. తిప్పజేసిన పిదప వారిని వెంబడించిన తమ నామానును వరలి బ్రుసెల్స్ పంక్తికి దక్షిణముగ పారిపోయెదరు. వివాదములోనున్న రాష్ట్రమునండి చాలమంది ముసల్మానులు తలదాచుకొనుటకు పారిపోయి వచ్చుచున్నారు. వీరున్న గ్రామములు సంతృప్తితో నున్నవి. కాని నైమానికలబాంబులచే నాశనమైనవి. ఇప్పుడు పిరందరును బ్రుసెల్స్ పంక్తి కుత్తరముగ నివసించుచున్నారు. ఉభయపక్షములవారిచే నూచింపబడిన అస్సెనరుల నేర్పరచి క్రొత్త మరల విచారణ సలపలె నని నూచించుచున్నాడు. తెయిడోనరు నేనాని ఒకపక్షము చెప్పుదానినే విని తమ నివేదికమును తయారుజేయుటచే ఉభయపక్షములను విని తయారుజేయుట మంచిదనుచున్నారు.

గ్రో-తురుష్కు ప్రజలను మార్చుకొను విషయమును చర్చించుచు కనిపెట్టుటకు మునిరుజేగారిని బెరనులోనుంచి పోషికు రషీఫ్ జేగారు అంగోరా కేసుచున్నారు.

తురుష్కు ప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

జనీవా, డిశంబరు 10:—తెయిడోనరు నేనాని నివేదికమును గూర్చి జరుగు కార్యక్రమమునకు రాజాలనని తురుష్కు ప్రతినిధి జాతిసమితి సభాకార్యదర్శికి ఉత్తరములముగ చెలియజేసిరి. జాతిసమితి ఒడంబడిక 6, లేక 16 సూత్రము ననుసరించి ప్రవర్తించుచున్నంతవరకే జాతిసమితి సభకు తురుష్కు ప్రతినిధి వచ్చుటయు పాల్గొనుటయు బహుననిరి. తురుష్కు ప్రతినిధి మ్యాండేటును అంగీకరించినచో జాతిసమితి ఆహ్వానము సంగీకరించెడివారము, కాని అట్లు చేయించుటకు ఆహ్వానమును స్వీకరించువారముకాదు. తమలేఖకు ప్రత్యుత్తరమునీయ

వలెనని తురుష్కు ప్రతినిధి గోరెను. తెయిడోనరు నేనాని నివేదికమునకు ప్రత్యుత్తరముగ తురుష్కు ప్రతినిధి బంపిన లేఖను ఇటల నెవరును అంతగ పాటించలేదు. క్రైస్తవులే తరుముబడిరి. కేస్తోరియనులను బంపివేయలేదనిరి. బాల్కన్యనులు ఎన్నడును తురుష్కులపై తిరుగబడలేదట.

వికర్నకంపెనీ లిమిటెడ్

పురస్కార ప్రయత్నములు

స్టాకుఎక్స్చేంజివారి అంగీకారము
లండన్, డిశంబరు 10:—వికర్నకంపెనీ మరల క్రొత్త ఏర్పాటుజేయుటకు స్టాకు ఎక్స్చేంజివా గొప్పకొనిరి. ఒక్కొక్కపాను విలువగల పాటాను 6 2/3 పిల్లింగుకు తగ్గించిరి. మ్యాన్యుమనరికి 7 1/2 పిల్లింగులకు పెరిగిపోయెను. వికర్నకంపెనీ ఆయుధసామగ్రిని తయారుచేయు గొప్ప కంపెనీ. కంపెనీఆర్డర్లో 12442000 పానులను తీసివేయరు మామూలుపాటాలను 6 2/3 పిల్లింగులకు తగ్గించెదరు. ఇంత మూలధనము పోవుటకు కారణము ప్రపంచమున అయుధసామగ్రిని యుద్ధపరికరములను దానికను వ్యయమును తగ్గించుటయే. ఈకంపెనీలో ఇంకను మొదటితరగతి 4 యుద్ధకాకలను తయారుచేయుటకు తగినసామగ్రి యున్నదట. పరిశోధన ఇదంతయు సామర్యతనముగ నున్నది. వర్తకము మరల నిర్బంధించునను ఆశ వీరిని బాధించుచున్నది.

బోల్టనుబ్యాంకు మోసము

మద్రాసు ఆసమయమున సన్మాన్యుగ సదభిప్రాయముతోనే ప్రవర్తించిన జ్యోతికివో చినమోసము చేసెననుట కవకాశమే లేదు. కాని తానుచేసినట్లు చేయుటకు తనకు అధికారము లేదని తెలిసి సెక్యూరిటీలను ఆప్రకారము ఉపయోగించుకొనెనని జ్యోతికి తోచినచో బోల్టను మోసముజేసెనని జ్యోతి తలంపెవచ్చు ననియు న్యాయమూర్తి తెలియజేసెను. ఒకవేళ ఆతడు అవ్యక్తముగ అధికారములేమండ వినియోగించినను తనకు అధికారమున్నదని ఊహించుకొని సద్యానముతో ప్రవర్తించిన నేరస్థుడు గాదనవచ్చు ననిరి.

ప్యారిస్ గూఢచారినింగతి

ఉత్తరవాజిజ్యపు పోటీదప్ప వేరొందుగాదు
ప్యారిస్, డిశం 10:—పైజిషయమంతయు జూడ పెద్ద నైమానికకంపెనీలు పోటీపల్పుచున్నవిని తేలుచున్నది. రాజకీయముల కెట్టిసంబంధము లేదట. బ్రిటిషుప్రభుత్వములో ఈ విషయమై ఏ శాఖోద్యోగమును తెలియనే చెలియదనియు ప్యారిసులోనున్న బ్రిటిషువాయువారాకంపెనీ సంగతే తెలియదనియు ఈకంపెనీ చేయుపనులే దేయనియు బ్రిటిషువాయువారి చెల్పుచున్నాడు.

జాతిసమితి-నల్లమందు

క్రొత్తసలహాసంఘము
లండన్, డిశం 10:—జాతిసమితి నల్ల మందు సలహాసంఘములో క్రొత్త మ్యామార్కులో పూర్వము పోలీసుకమిషనరుగనున్న ఉచ్చు, చీనాలో బ్రిటిషు సుంకముల కవిషున రుగనున్న బయలో రాక రోజుగారను సర్ జాన్ బార్న్సుగారి స్థానే నియమించబడుచు రనియు చెల్పుచున్నాడు.

సామ్రాజ్యములో ఉత్పత్తిజేయు ముడిపట్టు
పైపెన్ కెన్యా మెట్టభూములు, ఉత్తర క్వీన్స్ లండు, పోంకాంగు, ఇరాకు, ఇండియాలో కొన్ని ప్రాంతములందు ముడిపట్టును తయారు జేయుటకు అవకాశమున్నదని కనుగొనిరి డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికావిలేఖరి చెల్పుచున్నాడు. పత్రికపరిశ్రమ ఛాల బాగున్నదనియు ఉన్ని వర్తకముగూడ ఛాల బాగున్నదనియు ఇంజనీరింగుశాఖ యభివృద్ధి గాంచుచున్నదనియు సర్ ఆర్థరు స్టీలుమెయిల్లండు గారనిరి.

బెర్లిన్ ఆంగ్లో-రషియను ఐక్యత సంఘము

బెర్లిన్, డిశంబరు 10:—బ్రిటిషు రషియను క్రేడ్ యూనియను ప్రతినిధులు ఏకగ్రీవముగ అంతర్జాతీయ క్రేడ్ యూనియను సంగ్రహిస్తున్నారు. అఖి బరషియా క్రేడ్ యూనియను సభ

వారిలో ఎట్టి వరతులను గోరవండ సమావేశము గావలెననుదానిని నిరాకరించుటను ఖండించుచు లండనులో ఆంగ్లోరషియను క్రేడ్ యూనియను సభవారిలో బ్రిటిషు క్రేడ్ యూనియను జెప్పినట్లు బ్రిటిషు క్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ సాధారణసభవారు సమావేశము నేర్పాటు జేయవలెనని గోరిరి.

బొగ్గుపరిశ్రమ ఆశాభంగముగ నుండుట
లండన్, డిశంబరు 10:—బొగ్గుపరిశ్రమ సహాయము నిమిత్తము అవనముగ మదింపులను భిన్నాభిప్రాయము లేకుండగనే ఆమోదించిరి.

వాహబీలు మెడినా పట్టుకొనుట

శాంతియుతముగ స్వాధీనముగుట
లండన్, డిశంబరు 10:—వాహబీలు మెడినాను బట్టుకొనిరి డెరాసలమునుండి డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ విలేఖరి చెల్పుచున్నాడు.

ఐరిషు బడంబడిక చట్టము

రెండవ పర్యాయము ఆమోదించబడుట
లండన్, డిశంబరు 10:—డెయిలు ఇరాకు పార్లమెంటులో రెండవ పర్యాయము ఐరిషు బడంబడిక చట్టము నామోదించిరి. ఆఖరు పర్యాయము చర్చించుట వచ్చేమంగళవారము జరుగును.

కిచెనరు స్మారకచిహ్నము

సెంటుపాలు దేవళమున కిచెనరు స్మారకచిహ్నముగ ఒక చిన్న గుడిని నిర్మించిరి. ప్రతిష్ఠాపనము దివ్యముగ జరిగెను. బ్రిటిషు ఎక్స్ ప్రెస్ నాకకు నష్టముగ నైనని చేసిన అపిలును ప్రీవీకపున్సలువారు త్రోసివేరి.

రిజాఖాన్ పెలివీగారు

14 వ తేదీని పెరిషియా సింహాసనము నధిష్ఠితురు
ఈలోపుగ రాజ్యాంగ నిర్మామనకు సంబంధించిన 36, 37, 38, 40 సూత్రములను సవరించెదరు.

రువియార్డు కిప్పింగు

ఆరోగ్యము తృప్తి కరముగ నున్నది.
లండన్, డిశంబరు 10:—కొంచెము ఆలస్యముగ నున్నను రుదియార్డు కిప్పింగుగారు ఆరోగ్యమును గాంచుచున్నారు. అంతయు తృప్తికరముగ నే యున్నది.

ఆక్స్ ఫర్డులో రెడ్ ప్రచారము

భారతీయులను గోరుట
లండన్, డిశంబరు 8:—కమ్యూనిస్టు ప్రచారమున ఆక్స్ ఫర్డుగూడ జేరెను. ఇండియను పట్టభద్రులలో ఈయ్యమును వ్యాపింపజేయుటకు భారతీయులు ఇద్దరు రహస్యముగ ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్రత్యేకముగ కొందరినే ఎన్నుకొని అతిహాస్యముగ నుంచవలెననుచున్నారు. భారతీయస్థులందరును ఇందులో జీరినవారందరును భారతీయనామములను ధరింపవలెనట.

వెంట్లీ ప్రదర్శనవ్యయము

అదనపు మదింపు
లండన్, డిశంబరు 10:—వెంట్లీ గ్యారంటీకి ప్రభుత్వము వంతు ఇంకొక 1100000 పానుల నిచ్చుటకు అదనపు మదింపును కామన్సుసభవారు అంగీకరించిరి. ప్రదర్శనలక్ష్యము 157000 పానులను పెట్టుబడివ్యయముక్రిందనే సరిపొయినదట. వెంట్లీ ప్రదర్శన వ్యయము తిసుకందరకును తృప్తికరముగానే యున్నదని భావముగారికి ప్రతి డొమినియను అధినివేశము వారును ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరట. సామ్రాజ్య విశ్వర్యమును, పరిశ్రమలను, సౌగంధును అత్యద్భుతముగ ప్రదర్శించుటకు డొమినియనులు ప్రయత్నించినందుట తెంతతనము వారిని రెనివేజుగా గొనియాడిరి.

శ్రీలక్ష్మీయ శతాబ్ద ప్రదర్శనము

ఫిబ్రవరి 10:— సెన్సిటివ్ శతాబ్ద ప్రదర్శన... ప్రయోజనములను జూచు ప్రతినిధులను 1906 లో...

గన్వేషణ

అలవాటు, డిశం 11:— అలవాటులో బర్మింగ్ హామీ...

మల్ట్రాప్రభువు చనిపోయెను.

రైసు ఆక్రమణ నేన

ప్రొచిత్తమణ నేనలను తగ్గించుట

లండన్, డిశం 8:— రైసు ఆక్రమణ నేనలను తగ్గించుటకు...

దక్షిణ ఆఫ్రికా స్టాంపులు

సార్వభౌమునిగిరిమునకుబదులు కొత్తముద్రలు

లండన్, డిశం 8:— జవహర్ మొదటి తేదీనుండి దక్షిణ...

సార్వభౌముని గిరిమునకు ముద్రలందఱు. అరపెన్నీ...

బ్రిటిషు సంకములు

జర్మనులక్షణాలకు ప్రత్యుత్తరము

లండన్, డిశం 8:— పారిశ్రామిక సంరక్షణ సంకములు...

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు బండిలను

విడుదల జేయవలెననుట

సార్వభౌముని కార్మిక పక్షమువారు గోరుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశం 11:— పార్లమెంటు కార్మిక...

గురితప్పకుండు తుపాకిని వ్రేల్చుట

సార్వభౌముని పతకము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశం 11:— ఇండియాలో ప్రైవేటులో...

మెడినా పతనము

నిజమేయనుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

కెయిరో, డిశం 11:— మెడినా పతనము నిజమేనని తెలి...

ద్రూసుల పోరాటము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

బెర్లిన్, డిశం 11:— ద్రూసుల పోరాటము...

డాక్టరు బెర్నార్డిన్

మకాదో హాస్పిటల్

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లిస్బన్, డిశం 11:— గోమేజాగారు అనారోగ్యముచే...

మసోలు సమస్య

జాతీయమితి సభవారి ప్రయత్నము వ్యర్థముగలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, డిశం 11:— మసోలు సమస్యను గూర్చి జాతి...

జాంబిబారు భారతీయుల

యిబ్బందులు

బ్రిటిషు యుండియా స్టీమునావిగేషను కంపెనీ

సమాధానము

బొంబాయి, డిశం 11:— ప్రయాణీకుల సాగనంపు...

ప్రయాణీకుల క్షేమమును, ఓడలను సౌకర్యముగ నడ...

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

మవుంటురోడు, మద్రాసు.

ఒకవారము వరకు మాత్రమే

12-12-25 శనివారమునుండి 18-12-25 శుక్రవారము వరకు

ప్రపంచమందు నుండి మొదలైన

"నేను నీకు పట్టము చూపెదను"

అను కథ ప్రదర్శింపబడును. రెజిస్ట్రార్ డెన్సి

ప్రధాన కథానాయకుడు.

తో ఎమర్ డేవిస్ పాపుల్స్ నాటలునందున్న కథ

వసంతకుసుమాకరం

క్షయలకు, అతిమాత్రములకు, శుక్ల మేహములకు ప్రసిద్ధి...

శ్రేష్ఠ తక్కుము

తులం 1-8

రూ 10.

క్షయ, క్యాన్సర్ మొదలగు అన్ని దగ్ధలకు పనిచేయును.

సంధ్యారాత్ర రుజువుచేయువారికి సామ్యు వాపసుచేయబడును.

మానదగ్ధల పలు ఔషధముల కేటాను ఉచితము.

చెన్నై భాట్ల నత్యనారాయణమూర్తి,

(ఆయుర్వేద వైద్యులు) శ్రీ ఆంధ్రప్రదేశ్ నికేతనము,

2455 పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.

గ్రాండు లాటరీ

పదమూలార్టి డి 1-1-26 ఫెలరం తేదీన లిగుమున్నుల...

విలాసము:— యస్. సూర్యనారాయణ,

గ్రాండు లాటరీ హోము,

పోస్టు నిడుదవోలు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

ఏజెంట్లు కావలెను

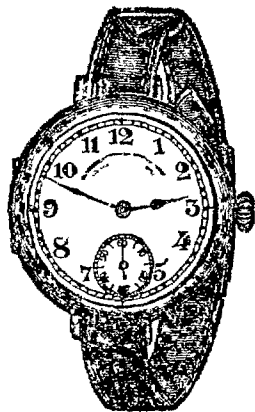
మద్రాసు రాజధానిలో అన్ని జిల్లాలలోను...

Khader & Yousuf & Bros Chief Agents, Madras

Doctors who Suffer from Dyspepsia

అజీర్ణముచే బాధపడు వైద్యులు

అజీర్ణసంబంధవ్యాధులన్నియు పులుపుచేతనే కలుగుచున్న...

వెప్టు ఎండు లీవరు జేబు గడియారములు

2 కిట్	నెం	15	జెబుడి క్లీవర్ అన్ని	7	జూయలులు గలది రు	22,	రోలుగోల్డుది రు	84
"	"	15	"	ఫీలాస్	18	"	25, వెండిది	" 80
"	"	18	"	మాచ్ లెస్	7	"	25, "	" 80
"	"	18	"	సిలికాట్	15	"	80, "	" 85
"	"	11	"	క్లీవర్	15	"	88, "	" 40
9	కార్టబు	బంగారుది	11	"	"	15	"	60, 14 కా. బంగారుది 70
18	"	11	"	"	15	"	"	80, రోలుగోల్డుది రు 45
9	"	18	స్వస్తిక్	"	15	"	"	60, 14 కా. బంగారుది 75
18	"	18	"	"	15	"	"	100

క్లీవర్ అన్ని, ఫీలాస్, మాచ్ లెస్ గడియారములు ఒక సంవత్సరము పూచీపత్రముతోను, తతిమచి 2 సంవత్సరముల పూచీపత్రముతో సరఫరా చేయబడును.

Khader & Yousuf Bros.
Watch & Clock Dealers since 1888
Govt. Ry. Suppliers, Madras

ఆంధ్ర ఇన్ సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్) మచిలీపట్నం.

మేనేజింగు డైరెక్టర్ డాక్టరు కె. అహోబిలరావుగారు

కార్యదర్శి:-

యర్రమల్లి మంగయ్యగారు

గ మ ని ం పు డు

ప్రీమియములు తక్కువ. మితవ్యయము ప్రధాన కార్యాలయము

మీ చూపులోనున్నది. సుప్రసిద్ధనాయకులు డైరెక్టరుగానున్నారు.

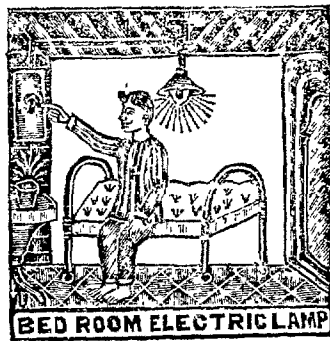
భీమాపని సుకుగా జరుగుచున్నది. అన్ని ప్రాంతములనుంచి యేజంట్లు కావ ను.

వివరములకు కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను.

2414

క్ల మాన్ నా లె ల్లి

పడకగది ఎలక్ట్రిక్ దీపము

పడకగది ఎలక్ట్రిక్ దీపము క్రొత్తగా జర్మనీలో కనిపెట్టబడినది. ఇది ప్రశస్తిక ముగా నూతన సంగీతమునకు తెప్పించియున్నాము. (వేలాడు ఎలక్ట్రిక్ దీపము 1 సాగునట్టి పట్టుకమ్మి, బాలరి పెట్టె స్విచ్ మొదలగునవి చేరియుండును. ఇది ప్రతి గృహమునందును ఉండవలసి, ప్రయాణీకులకు ముఖ్యముగా ఉపయోగకరమైనది. గాలి లేక వానచే ఇది ఆరిపోదు. మీ పడకప్రక్కన అమర్చబడియుండు స్విచ్చిని ఒత్తిన తక్షణమే దీపము విక్కిలికాంతితో నెలగును. రాత్రులందు నిద్రాశయ అసౌకర్యము లేదు. పూర్తి పడకగది ఎలక్ట్రిక్ దీపము 1 కి ధర రు 2-8-0.

Apply to:- News Syndicate, Nineteenth Beat, Madras.

శ్రీవాసు హోటలు

తెలిగ్రాము

శ్రీవాస్ - మద్రాసు

యెస్సేనేడు మద్రాసు

తెలిఫోను 3190

ఆంధ్రులచే నడుపబడుచున్నది !

ఆంధ్రభోజనము !!

ప్రసిద్ధిపడసిన హిందూ బ్రాహ్మణుల భోజన హోటలు

ఫలహారములు గూడ ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడును.

నివాసవసతి !!

విద్యుద్దీపములు పంకాలు గలవు.

భోజనవసతి !

నగరమధ్యమున నున్నది !!!

ఆరోగ్యమైన భోజనము !!!

ఇతరచోట్లనుండి వచ్చువారికి యోగ్యముగా ఆదర్శక నియమములతో నడుపబడు

హోటలు. హోటలుమార్గమును చూపువారు ప్రతి రైలుదగ్గరకు వచ్చుచుందురు.

అద్భుతమైన యేర్పాటులు

ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చు పెద్ద మనుష్యులకు సమయానుకూలముగ ప్రత్యేక

సౌకర్యములు చేయబడును.

రేట్లు విస్తారముగా తగ్గింపబడినవి.

(2497)

శ్లోకపాదము! కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే! త్వరపడు!!

బుద్ధ నాటకము

హృదయతంత్రుల జలింపజేయు కరుణారస ప్రవాహము

జగద్విఖ్యాతులగు వివేకానందులవారి

పరాభక్తియోధము

చక్కని చిత్రపటములతో సహా

ప్రతి ౧ కి 0-12-0

దశాను 8-0-0

2876

కోటంరాజు సత్యనారాయణ,

గాంధీపేట, గుంటూరు.

ఆంధ్రనైషధ సారము

శ్రీ నాథుని వైష్ణవము ననుసరించి వచనరూపమున వ్రాయబడినది

సుగుణమణి

2301

మనోహరమగు చక్కని నవల

వెల రు 0-8-0

పాండరీక మాహాత్యము

పాండరుంగమాహాత్యంతర్గతము

వెల ,, 0-8-0.

గ్రంథములో కొట్టు 1-8-0

పాష్ట్యచాట్టిలు ప్రత్యేకము.

అల్లలూరి సూర్యనారాయణ, ఈమనః (గుంటూరుజిల్లా)

రంగూను శాసనసభ ఇండిపెండెంటు పక్షము

నూతనముగ నిర్మించబడుట

డెగ్లను విలుగారు నాయకుడుగా

నెన్నుకొనబడుట

రంగూను, డిశం 11:-

రంగూనులో వాస్తవ్యులుగనున్న శాసనసభ ఇండిపెండెంటు పక్షపు సభ్యుల సభయందు ఇండిపెండెంటు పక్షము నిర్మింపబడెను. ఆందులకు డెగ్లనువిలుగారు నాయకుడుగా నెన్నుకొనబడిరి. ఇతరమండలసభ్యు లిందుల కంగీకరింపవలసియున్నది. ఇంతవరకు 18 మంది సభ్యులు పార్టీలో చేరు నుద్దేశ్యమును నూచించిరి.

నాయకుని ఉపన్యాసము

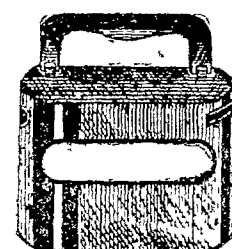
డెగ్లను విలుగారు సభ ముందుపర్యాయము పార్టీయొక్క నిర్మాణవిధానములను వివరించుచు, వారిముఖ్యోద్దేశ్యము సంస్కరణములు పనిజేయుటలో తోడ్పడి బర్మాభ్యాధ్యతా యంత ప్రభుత్వమునకు తిగినదని రుజువుజేయవలెనని చెప్పిరి. మంత్రు లుభయులును ఇండిపెండెంటు పక్షపులోని వారగుట చేత వారు యితర పక్షముల యాదర్శము ననుసరించి వారిని నాయకులుగ గుర్తించి సాధ్యమైనంతవరకు మంత్రులు నిర్ణయించిన విధానమునే అనుసరింపవలయును. మంత్రులు ఆ పక్ష పక్షము వారి విధానమును అభిప్రాయములను వెలుబెట్టవలసి ఆయనచెప్పెను. బర్మాలో పుట్టినట్టిగాని నివాసమేర్పరచుకొన్నట్టి గాని ప్రతివారిని సమాన సౌకర్యముల గలుగజేయుట పార్టీయొక్క ధర్మములలో నొకటి. ప్రస్తుతవిధానమునే కొనసాగించుటయు, రోగములు రాకుండ నివారణోపాయములను బలపరచుటయు, ప్రజల శరీర దౌర్భాగము నెక్కువ జేయుటయు పార్టీవిధానమున ఆయనచెప్పెను. ఎక్సైజు విషయమున బర్మాలో అభిప్రాయభేదముండుటవలన పార్టీధర్మమొకటి స్థాపించుట అనుచితిమని ఆయనఅభిప్రాయము. ఆదాపుల విషయమున, అటవీ పరిపాలనము ప్రజలకుగల యిబ్బందులను తొలగించుననివారు తలచుచున్నారు. ఒక విధానమును నిర్ణయించి అనుసరించుటలో మంత్రులు శాసనసభ యందలి స్వల్పసంఖ్యాకపక్షమువారి కోర్కెలను కనుగొనవలయును. రిజర్వుకు కాబలమగువారి చెప్పును లాఆర్డరులను పోషించుట కవసరమైన తీర్మానము లన్నిటిని బలపరచవలెననియు, యేవిధమునగాని అనవసరకార్య మునైన యిష్టములేవనియు ఆయనఅభిప్రాయము. రాజకీయ నేతములను అసరమైన దాని కన్న యెక్కువకాలము శాసనములను ఆచరణలో నుంచుట యిష్టములేవని వారుచెప్పిరి.

భారత దేశమునుండి వేరగుట

భారతదేశమునుండి వేరగు విషయమునగుర్చి చర్చించుచు ప్రస్తుత మిట్టి యాంధోళనముజేసి యెడపెడభావములు గలుగజేసికొనుటకన్న బర్మాకును ఇండియాకునుగల ఆర్థికసంబంధములను మరల పరిశీలి భారత సామ్రాజ్యమునందే సభ్యుడుగ నుండుటలు ఆంధోళన జేయవలెనని చెప్పిరి. తలపన్న విధింపుట ఆయన కిష్టములేదు. కాని క్రొత్తపన్నులు వేయుట కిష్టములేకున్న ఆదాయమునింకను తగ్గింపునెడల విద్యాప్రభా రోగ్యములకు రాష్ట్రమునకు కావలసినవారికి భంగము గల్గవనిచెప్పిరి ఈసమస్యను పరిష్కారము జేయుటకు అన్ని పక్షములును ప్రభుత్వమును కౌంకులేబిటుసభయందు సమావేశము గావలెనని ఆయనచెప్పెను. (అ. ప్రె.)

పిల్లల యినుప పెట్టెలు

పిల్లలు చైతన్యము చేర్చిపెట్టుకొనుటకు తగిన యిప్పటి కాలము మోస్తరు ననుసరించి జర్మనీలో అందముగా తయారు

చేయబడిన ఇనుప పెట్టెలను రప్పించి యున్నాము. ఇవి ఆ క్విడె సు డు ఉక్కుతో చేయబడి, లీనరుమద్ద, లీగము రెవిచే అమర్చబడినది.

పెట్టె మూడుటకు 1.ల అంగముగానుండుట మాత్రమేగాక ప్రతి పిల్లవాడును కొంతచైతన్యము ప్రతి

దినము అందులో వేయుటకు ఇష్టపడును. ఇనుప పెట్టె 1 కి ధర రు 7-0-0.

కోటా ఆనందకృష్ణశెట్టి.

217, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

అత్యద్భుతమైన జ్యోతిషము!

ఓమ్

అశ్చర్యకరమైన జ్యోతిషము!!

ఒకసారి పరిశీలించి మానవ్యమును కనుగొనుము. ఇతర జ్యోతిషము లన్నిటికంటెను అమోఘమైన, మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైన

హనుమాన్ అస్తలాజికల్ బీరో వారిచే

జ్యోతిషము అత్యద్భుతముగా చెప్పబడును.

మీరుకోరిన ప్రశ్నలను ఒకకవరులో పెట్టి శీలుచేసి పంపుడు.

మీ ప్రశ్నలకు సరియైన బదులువ్రాసి మీశీలు కవరు విప్పక తిరిగి నడరు కవరుతో పంపివేయబడును.

ఎప్పుడును మీరు పుట్టిన తేదీ, కాలము లేక మీరు ఉత్తరము వ్రాయుకాలము, మీ పేరు, మీ శ్రుతవయస్సు మొదలగునవి మీరు తెలుపవలెను.

దొంగతనము, సర్కారు మొదలగువాటికి సంబంధించిన ప్రశ్నలకు పరిశోధనచేయు ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయబడవు. [పంపెదము.

శ్రీహనుమద్దేవుడు నవగ్రహములు మొదలగు వారికృపచే, నవగ్రహభాషలు తొలగుటకును, మీరు తలపెట్టిన కార్యము లన్నియు జయముగాంచుటకు తాపిజ తయారుచేసి

ముఖ్యగమనింపు:— పైన తెలుపబడిన విషయములు మీరు మరచక తెలిపిన, మేము మీప్రశ్నలకు సరియైన బదులు పూచీగా వ్రాసెదము. మీ ప్రశ్నలకు బదులు సరిగాలేదని తెలుపువారికి పైకము వాపసుచేయబడును.

కట్టుములు

1-5 ప్రశ్నలకు రూ 1—0—0. తరువాత ప్రతి ప్రశ్నకు రూ 0—4—0. ఒక సంవత్సర ఫలము వ్రాయుటకు రూ 2—0—0.

ద్వాదశభావములు లేక మీ జీవితకాలమందా జరుగు ముఖ్యవిషయములు వ్రాయుటకు రూ 15—0—0. విదేశములకు రెండింతలు ధర.

కొన్ని యోగ్యతాపత్రములు ఈ దిగువనున్నవి. అందులో తెలుపబడిన విషయములను చక్కగా గమనింప ప్రార్థితులు.

ప్రతిధరలు

మీరు తెలిపినదంతయు నిజముగా జరిగినది. మీరు నాకు తెలిపినది యీదిగువ వివరించుచున్నాను. 4 వ తేదీ ధర 3 వ తేదీకంటెను అధికము. 5 వ తేదీ ధర 4 వ తేదీ మాదిరియే యుండును. 6 వ తేదీ 4, 5 తేదీలకంటె అధికముగా నుండును. 7 వ తేదీన 6 వ తేదీకంటె తక్కువగా నుండును. 8 వ తేదీ ధర 7 వ తేదీకంటె అధికముగా నుండును. 10, 11 వ తేదీలందు చాల హెచ్చుగా నుండును. పైవిషయము లన్నియు చాల తృప్తిగా జరిగినవి. కనుక దయచేసి తాము ప్రతిదినము దీనినిమాత్రము తప్పక తెలుపుమంద ప్రార్థితులు.

తంతిశ్ తెలిపిన విషయము లన్నిటికిని మీకు వందనములు. అందులో మీరు తెలిపినవిషయము లన్నియు నిజముగా జరిగినవి. ఆర్. ఎస్. అయ్యర్,

నాగపూరు (సి. పి) 8-11-1924.

దైవకృపలన మీరు తెలిపిన ప్రతిధరలు చాల నిజము; పూర్తితృప్తినిచ్చినదని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. గనుక ప్రీతిమాసమునకు కూడ దయచేసి పూర్తిగా తెలుపగోరెదను. రత్నం పెమ్మతనాదాబు,

నవసారి, 10-8-25

అద్భుతమైనను, మీచే నా జాతకము వ్రాయించి కొంటిని. అందులో మీరు తెలిపిన విషయములన్నియు నిజముగా స్వల్పము వ్యత్యాసములేక సరిపోయినవి. అందుచేతనే 1925 ఫలమునందు కూడ తిరిగి వ్రాయించుకొనుటకు ప్రోత్సాహము కలిగినది.

సెబాస్టియో ప్రాన్సిస్కో

నారన్ హా, 174 రెండవఅంతస్తు బొంబాయి, 12-4-24.

మీరు వ్రాసిన నాజాతకమును చూచితిని. అందులో మీరు తెలిపిన విషయములన్నియు సరిగానున్నవి. సందేహముగా నున్నట్టియు, అగమ్యగోచరముగా నున్న నాజాతకమును ఇంకను 3 ఫలములకు వ్రాసి పంప ప్రార్థితులు.

ఇ. సి. ముల్దేవ్,

● గ్రాంట్కోడ్డు, బొంబాయి 4-2-24.

మీరు 1924 ఫలమునకు వ్రాసిన నాజాతకములోని ప్రతిపదము సరిగానున్నది. అదేప్రకారము 1925 ఫలమునకు కూడ వ్రాసిన సంతోషించెదను. భీమారావు, ఎస్. పి. ఇండో, బి.వి. ఎల్. ఎల్. బి. c/o కెయిస్ బోర్డు, కొల్హాపురం సిటీ, 26-5-24.

కడచిన ఫలమునకు మీరు వ్రాసినవి నిజముగా అన్నియు సరిపోయినవి. రాబోవు 1925 ఫలమునకు కూడ తాము శ్రమ యనక దయచేసి వ్రాసి పంప ప్రార్థితులు. 10-1-1924

ఇగ్ పాల్ సింగ్, పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు, బెన్ గు, బీబిట్ జిల్లా, ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

తాము వ్రాసిన నాజాతకములోని విషయము లన్నియు నిజముగా సరిపోయినవి సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. ఇకముందు మీరు తెలుపు విషయములు కూడ తప్పక సరిపోవలె నని కోరెదను.

ఆర్. ఎస్. వైద్యనాథయ్యర్,

డిప్యూటీ కలెక్టరు, తిరుక్కోవలూరు 3-1-25.

వలసనూరులోనున్న హెచ్. ఏ. బూర్ (ప్రాప్రైటరు) గారైన టి. ఎస్. వెంకటేశ్వర అయ్యర్ నాకుమార్తె విషయము, ఇతర అభీనుసంగతులను గుఱించి తెలిపిన వన్నియు సరిగా జరిగినవి. శీలుకవరులోని ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుట యందు ఆయనకు అద్భుతశక్తిగలదు. దైవకృప వారికి పూర్తిగా గలదు.

వి. నరసింహ శర్మ,

సబ్-రిజిస్ట్రారు, స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు, వలసనూరు, పోత్తూరు.

సరిగా సరిపోయినవి

టి. ఎస్. వెంకటేశ్వర అయ్యర్ గారు రాబోవు విషయములను ముఖ్యముగా సమీపములో జరుగుసంగతులు అద్భుతముగా తెలుపగలరు. వారికెప్పుడు జయము గలుగవలె నని నాప్రార్థన. డబ్ల్యూ. సి. జొలిఫ్,

ఇదివరలో బొంబాయి పోలీసు ఉద్యోగమునందుండిన వారు, బొంబాయి.

మీరు వ్రాసిపంపిన నాజాతకమును చదివితని. రాబోవు సంవత్సరమునకు కూడ వ్రాయించుకొనవలె నని నాకు ఆశ గలదు. గనుక దయచేసి 1925 సంవత్సరమునకు కూడ నా జాతకమును వ్రాసి పంప ప్రార్థితులు.

డెలిస్సిరోడ్, లోయర్ పారెల్,

జె. ఆర్. ఓ. నెయిల్.

ప్రస్తుతము జరుగుచున్న 1924 ఫలమునకు వ్రాసిన సంగతు లన్నియు సరిగానున్నవి. 1925 సంవత్సరమునకుకూడ దయచేసి వ్రాసిపంపిన సంతోషించెదను.

సి. యమ్. పారెల్,

అంధేరి పోస్టు, బొంబాయి. 9-12-24.

దయచేసి రాబోవు సంవత్సరమునకు నాజాతకమును వ్రాసి పంపవలెనని వందనము చేయుచున్నాను. మీరు వ్రాసి పంపు విషయములన్నియు ఎప్పుడును సరిగా సరిపోవుచునే యున్నవి. సోరబ్ ఎస్. పాండే,

పోస్టుబాక్సు నెం 840 బొంబాయి 14-11-24.

మీరు ఆలస్యముచేయక పంపిన ఉత్తరము చేరిన దని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. నేడు మరికొన్ని ప్రశ్నలను ఒకకవరులో పెట్టి పంపియున్నాను.

ఎం. నారాయణ అయ్యర్,

సి. టి. సి. ఎస్. వి. రైల్వే, పోరనూరు.

శ్రీయుత టి. ఎస్. వెంకటేశ్వర అయ్యర్ గారివలన అనేకదఫాలు ఆరూఢము, జ్యోతిషమువ్రాయించి, తెప్పించుకొంటిని. జ్యోతిషశాస్త్రమునందు వీరికి మంచి సామర్థ్యము గలదు. వీరిగణితము చాలసరియని నాకు దృఢమభిప్రాయము గలదు. వారు తెలుపు ఫలముచే నాకు గలిగిన లాభమునకై వారి కొక బంగారుపతకము నొసగితిని.

బి. సోలొమోన్ మదురం,

ఎల్. ఎమ్. పి. మెడికల్ ప్రాక్టిషన్, రేణిగుంట.

వలసనూరు, హనుమాన్ అస్ట్రలాజికల్ బూర్ (ప్రాప్రైటరు) గారైన టి. ఎస్. వెంకటేశ్వర అయ్యర్ గారి సామర్థ్యమును పరిశీలించితి నని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. వారు నాజాతకఫలములను ఒక సంవత్సరమునకు వ్రాసిరి. అన్నియు సరిపోయినవి. స్వభావములను, దశాభావము లతో వ్రాసిరి. వాటిని మిక్కిలి ఆశతో చదివితని. వారు శాస్త్రీకముగాను, మిక్కిలి జాగ్రత్తతోను వ్రాసిరి.

జ్యోతిష భూషణం,

టి ఎస్. విశ్వనాథ శ్రాతిగల్ బాయింట్ సబ్ రిజిస్ట్రారు విశువ్వరము 11-8-25.

మీరు పంపిన వి.పిని చదివితని. అన్నియు సరిగానున్నవి. నిజముగా మీరు వ్రాసిన ప్రత్యేకతలన్నియు అద్భుతముగా నున్నవి. మీరు సాక్షాత్ శ్రీహనుమద్దేవుని కృపలననే ఇంత అద్భుతముగా వ్రాయగలిగితిని తలచెదను.

పి. సుబ్బారావు,

బి. ఏ., ప్లీడరు, గుత్తి 5-5-22.

మీ ప్రియమైన, అద్భుతమైన ఉత్తరము నేడే చేరినది. మిక్కిలి ఆశ్చర్యమును, మీయందు అతిశ్రేయము గలిగినవి. నా హృదయమునం దున్న అభిప్రాయమును వ్రాయనశక్తుడను. అయితే అది నాకు మాత్రము బాగుగా తెలియును. మీరు తెలిపినప్రకారము 2 తలీజులను పైకమును పంపుచున్నాను. ఏ. రామస్వామి మొదలియారు, రిటైర్డ్ అసిస్టెంటు ఎంజినీరు, వెంకటాచార్యులు, 5-10-19.

మీరు బదులు వ్రాసిపంపినయుత్తరము చేరినదని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. అందులోగల సంగతులను మిక్కిలి ఆశ్చర్యముతో చదివితని. అన్నియు సరిగా నున్నవి. మీరు తెలిపిన తలీజును వి. పి. పి. మూలముగా పంపగోరెదను. పి. గోపాలరత్నం అయ్యంగార్,

వక్కీలు, వేలూరు 23-3-22.

తాము వ్రాసి పంపిన నాజాతకమును చూచితిని. మన్నార్ రామస్వామి బత్తురునుగఱించి వ్రాసిపంపిన విషయము సరిపోయినది. మీకు జ్యోతిషశాస్త్రమునందు గల అఖండప్రజ్ఞకు మిమ్ములను మిక్కిలి అభినందించుచున్నాను. దయయించి రాబోవు ఫలమునకుకూడ వ్రాయగోరెదను. దేవకి వెంకటకృష్ణ చెట్టి, ప్రొప్రైటరు, మెదక్కు కృష్ణా అంతు కో, వడ్రాసు 31-10-24.

ప్రొఫైటరు-హనుమాన్ అస్తలాజికల్ బీరో, పోస్టు వళవనూరు. ఎస్. వి. రైల్వే (వడ్రాసు రాజధాని)

చిరునామా మార్పును గమనింపుడు
పుస్తకములు తయారైనవి.

యెంకి పాటలు

వర్తమాన మంచి ముద్రా యివ్వబడు

విద్యాధికులచేత ప్రశంసగనినవి ప్రతికారాజములచేత ప్రసిద్ధి కెక్కినవి సర్వజనాదర
ణీయముగ పాడబడుచున్నవి స్వరలిపితో కలిపి ముద్రింపబడుచున్నవి

ఫెర్రెట్ కాగితము చక్కని అచ్చు, ముద్రబైండు, పుస్తకము వెల రు 1 2270

సందూరి వెంకటసుబ్బారావు 71 లయోలాహిష్టలు కేంద్రముపాస్టు మద్రాసు

న క ల నొ ప్పు ల క, బా ధ ల కు

SLOAN'S LINIMENT

వా డు డు.

గ్రామ స్థానముగారి బొమ్మను చూచితిమగు బాగుననిగారిండుటకు బాబుడైన
పాజులోనందుకొనడు తిమరువాయపు, వెలుగులుగాయములు, పీపునొప్పి, నాడి
నొప్పి మొదలవాటికి దిక్కపడు అన్ని బొమ్మలకామలందు దొరకును

పారిస్ ఉన్ని శాలువలు 2382

అనలు ఉన్నితో నేయబడినవి మిక్కిలి అందమైన వూల అండుగలవి తలఅండులు కూడగలవి క్రొత్త
రకములు తెలుపు, ఎలుపు, ఆ పచ్చ, మొదలగు గుంటల గలవు

నెం 1-5 మా X 3 మా ధర రు 14, నెం 2-6 మా X 3 మా ధర రు 12 1

క ఎస్ ముత్తయ్యకంపెనీ, తపాలు పెట్టె నెం 99, మద్రాసు

ANANDA DIARY

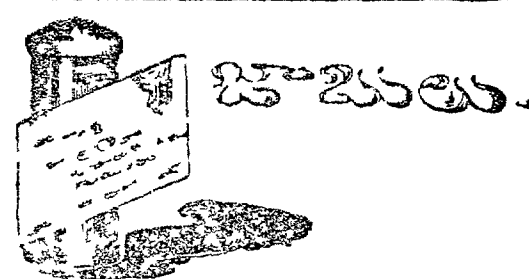
ఆనందా డైరీలు

1926

ఆనందా "పాపుల్" డైరీలు 6 $\frac{1}{2}$ " X 1 $\frac{1}{4}$ " సైజు
చూచుకొను, కూలతోను పెంపలతోను పున్నది ఆనందా
"సె" డైరీలు 2 $\frac{1}{2}$ " X 3 $\frac{1}{4}$ " సైజు చూచుకొను, మూత
తోను పెంపలతోను పున్నది ఆనందా "సె" డైరీలు డిల్
మీ పాదా వై గుంతోను పున్నది

తయారుగావున్నవి

నెంకటేశ్వరు అండు కంపెనీ, లోన్ స్క్వేర్ మద్రాస్.

ఆయుర్వేద వైద్యసహాయం - ప్రహ్లాద

సంధ్యాలో శ్రీ సన్మతి నాటకపూజ మనుజేరితి
బోధనాభ్యసన విద్యాలయములోని విద్యార్థులును వారి మిత్రు
లును ఈనెల 6 తేదీ ఆదివారం రాత్రి ప్రహ్లాదనాటకము ప్ర
దర్శించి అంతుపచ్చిన గ్రన్థము క్షేమక్ శిరోవణి శ్రీ, లి
రా వభద్రయ్యగారు స్థాపించి నడుపుచుండు ధర్మాయుర్వేద
వైద్యాలయ సహాయార్థ మొసంగబడినది రెండవమాడపు ప్రహ్లాద
పాటలను ధరించిన బాలరు శ్రావ్యముగను భక్తిరసభరితముగ
ను ఆభినయ సాధనముతో ప్రదర్శించిరి నాటకానంతరం శ్రీ
గా హరిసర్వోత్తమరావుగారు సభికులందరికిని రావభద్రయ్య
గారి పక్షమున అభినవనముల చెప్పి సమాజమువారి బౌద్ధాత్మ
మునకు పొగకబడిరి

టి రామభద్రయ్య,
సంధ్యా

వైశ్యగురుకులము - గుంటూరు

వైశ్యగురుకులమును గుంటూరుపురంబున నెలకొల్పి
న మారు 6 మాసములయినది వైశ్యయువకులకు వేదసంస్కృత
వ్యాకరణ ఆంధ్రవిషయ శిక్షకులనున్నవి ఇంకను రా సంస్కృ
రములకు మించినట్టి బాలరను ఈ గురుకులమున చెర్చుకొనగల
ము వేదసంస్కృత విద్యాభ్యాసమును చేయించుటయేగాక, భో
జన, వస్త్ర, స్థావరసములకడో చేయబడును దయపుంది విద్య
యం దిభిమానము గల తమభిక్షులను మా గురుకులాలక్రమునకు
దయచేసి పంపురు 7 సంవత్సరములు మాస్థానములో నుండు
కొని విద్య చెప్పించగలము అందుకు సమ్మతించినట్లు బాలుర
తెల్లడలచే లిఖితరూపమును బొంది చెర్చుకొనబడును సంవత్స
రాంతపరీక్షలో ఉత్తీర్ణులయిన బాలురకు సంవత్సరమున కొక
తూరి యేబదిరూప్యములు పారితోషికముగ నియ్యబడును విష
యములు రెండో గోరువారు ఈక్రిందిల్ల సుకు తెలిపిన ప్రత్య
క్షర మీయ బడను

తూర్తిక దేవయ్య
అగ్రహారం, గుంటూరు

పాలకొండ

గతనెల 29 తేదీన పాలకొండ గ్రామములో నెలకొల్పి
బడియున్న యున్నతపాఠశాల విద్యార్థులు తమ సంఘవాన్వి
త్వమును జరిపిరి ఆయుర్వేదమునకు సహృదయులను, ఉన్నత
కళాశాలలో పాఠ్యాయులును నగు డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావు
ఎమ్ ఎ పి హెచ్ డి గారధ్యక్షపవన సలంకరించిరి అగ్ర
ముని బ్రహ్మతపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుని పుష్పమాలా
లంకృతులం గావించినతోడనే యుపాధ్యాయులలో నొకరును,
విద్యార్థులలో కొందరును, బుర్రామలలో కొందరును గొన్ని
వ్యాసముల జదివిరి జడప్రదముగ నభిజరిగినది నాటిరాత్రి
పంగభావనండి శ్రీ శ్రీపాద కామేశ్వరరావు పంతులవారిచే
నాంధ్రీరింపబడిన చంద్రగుప్తనాటకము సుపాధ్యాయులు
అపరిచితులయ్య సభ్యహృదయంగమము బ్రవర్తించిరి

ఇతర పాఠశాలనుండి విచ్చేసిన యుపాధ్యాయబృంద
మున కారోజున శ్రీయుత బెరగ గోపాలనాయుడుగారు భోజ
నముల నెర్పాటు గావించిరి

(ఎకవిలేఖరి)

లేడీఆమెధిర్ ఉన్నత బాలికాపాఠశాల

ఈనెల 9 తేదీ సాయంత్రము పాఠశాల బాలికల చేతి
పనులు మొదలైనవి చూపుటకు శ్రీలనభ జరుపబడెను ఈ
సభజను కలకర్తరుగారి భార్యయు, అగ్రాసనాధిపతియు నగు శ్రీ
మినెన్స్టీవాద్రిగారు రావందున, పాఠశాల సహాయసంఘములో
సభికురాలగు శ్రీరాజాబాయమ్మగారు అగ్రాసనాధిపురాలగా
నండి కార్యక్రమమునునడిపిరి సభాకార్యక్రమము మిక్కిలి విశిష్ట
ముగాను, ఆనందముగాను, ఉండెను తెనుగు కృతులు, రఠు
లకాగితములతో నంకరింపబడిన చక్రపతితో బారికలు శ్వా
యమును నిర్వహించుగా, దానికి సరియగు ఆంగ్లేయగానము
ఆంధ్ర ఆంగ్లేయములలో విద్యాసంబంధముగ సంభాషణ

మేఘముల ప్రతిభ

ఆంధ్రము నిర్మలమైనది అట్టి ఆకాశమున మేఘములు దూరింజలవలె పై కెగయుచు బోవుచుండుట గన్పట్టును. మేఘములు తూతూతూ వివిధస్వరాలతో బాల్చుచుండును. మేఘము లొనర్చు కార్యము లమోఘములు, అనంతములు. వీటి జీవితమునేటిది-నాటిదిగాను లక్షలకొలది సంవత్సరములనుండి ప్రత్యుపకారము గోరక జీవకోటి సంవత్సరములను కల్పము బోవుచున్నది. అట్టి మేఘముల జీవితమే ధన్యమైనది. వీటి ప్రతిభ ఆనన్య సామాన్యము హిమవత్సగలకంటె మేటి యు పర్యతశ్రేణు లెన్నియో నిత్యం పూర్వము భూమ్యాకరి భాగమునకు సమముగ కేయబడినవి శాంతమహా సముద్రముల వంటి కెన్నియో జలముచే నింపబడినవి మైశ్ల్యకాలది లోతగ మాగర్చుచు చెంపబడుచున్నది ఇట్టిమార్పు లెన్నియోనను జేయగలుగుచున్నా యీ భూలోకములో అనుదినము ౪౦౦ ఘన మైళ్ళ సరిమాణముగల నీరు వర్షరూపమున బడుచున్నది అనగా సెకండు ఒకటింటికి ఇంచుమించుగా 1600000 టన్నుల నీరు మేఘములవండి లభించుచున్నది. తటాకముగ, సరస్సులు, నదులు, సహద్రములు, వహాసముద్రములు మొదలగు జలశయములందలి నీరు అనుక్షణము సూర్యకిరణములచే సుతప్తమగుటవలన కొంతభాగము ఆవిరిరూపము జెందును గదా! ఆ ఆవిరియే మేఘములగ నేర్పడున. ఏభూభాగమునందలి ఆకాశము నైనను యీనీటి ఆవిరిలేక జలకణముల రాసి 7 మైళ్ళకంటె కెక్కుగ పైకెగయుచుండు మనకంటి కగపడు మేఘములన్నియు యాత్యుజలకణముల సముదాయము చేతనేగాక అన్నివర్షములనుండియు, పట్టణ భాగములంగల అసంఖ్యాకములగు కార్య గారముల గొట్టములనుండియు వెలువడు పొగచేతన, ఎడారుల వంటి ప్రదేశముల నీరు ప్రచండ వాయుభారముచేత ఆకాశమున కెగయు. కెలుపుచేతను నిండి నిబిడికృతమై యుండును. ప్రశాంతము 'పనిఫిక్' మహాసముద్రోపరిభాగమునం దైనను నూది మోపునంతటిచోట ఏడెనిమిదివందల నూత్నకేలుపు లుండి తీరును జనసమృద్ధుల మెక్కుడుగనుండు ప్రాంతములలో అట్టి గోట కేలుపులు రెండులక్షల కెక్కుడుగ నుండును. లండన్, న్యూయార్క్, బొంబాయివంటి పట్టణములలో ఒకఘనపు ట దుగు వాతావరణమునందు లోకమునంగల జనసంఖ్య ఎంతయో అంతకు రెండుకెల్లు అధికముగ నుండును. అట్టి కెలుపులలో ఒక్కొక్కదానియందును ఒక్కొక్కప్రాంతి గర్భవత్తై యుండుట ఏర్పడుచు ఆప్రాణులు వర్షరూపమునబడు నీటి బిందువులతో చేరి భూపతనము జెందును. ఆకారణముననే నీటికి ప్రాశస్త్య కలుగుచున్నది. సస్యములకు, పశుపక్ష్యాది ప్రాణులకు జలము ప్రాణదాతగదా! ఎంతటి గొప్పవర్షపు నీటి బిందువైనను పరిమాణమున ఆజీమత్యమునకు నుంచుండుడజాలను ఎంతటి ఎత్తుననుండియైనను పడుచుండువుయొక్క పతనవేగము సెకండునకు 30 అడుగులకంటె మించుచుండజాలదు. కొన్నికారణములచే మేఘములనుండి నీరు ద్రవరూపమున గాక ఘనరూపమున వడగండ్లుగ పడును. అవడగండ్లు కొన్నివేళల 'టెన్నిస్ బంతి' (లేక) పెద్దజలకాయయంత పరిమాణముకలిగి అతివేగమున పడును. అట్లుపడుటలో డీకొను నేసామాన్యజంతువైనను మనుష్యుడైనను ప్రాణముల బాయవలసినదే! ఇంట్లపై కప్పులు పటాపంచలగుట సంభవించును. వర్షరూపమున బడు నీటిలో విశేష భాగము నదులమూలమున నెప్పటికప్పుడు సముద్రముల కేరుచుండును. అట్లుజేరనిచో సముద్రములందలి నీరంతయు 2700 సంవత్సరములలో అవశ్యమగుట సంభవించును. వైవాసుగ్రహమువలన మేఘములన్నియు నొకచోట వర్షింపక వాయువీడనముచే లోకవంతట చెల్లాచెదరుగుట సంభవించుచున్నది. ఐనను కొన్నిచోట్ల మేఘము లత్యధికముగా గుమికూడి అతివిశేషముగ వర్షించును. దక్షిణామీనాలయ ప్రాంతారణ్యములలో ఏరంతరము మండభూతమువలె వర్షించుచుండును. ముఖ్యముగ అస్సామనంగల 'చిరపుంజి' గ్రామసమీపమున ఏటేట 450 అంగుళముల వర్షము కురియును. కొన్ని ఏండ్లలో 905 అంగుళముల వర్షము కురియుటయుగలదు. లోకములో ఎచ్చటను లంతయధికముగ కురియదు. పిమ్మట బర్మా, మలయాద్వీపకల్పము, తూర్పుఇండియాదీవులు, దక్షిణ అమెరికాలో 'బ్రేజిల్' నంగును, ఆఫ్రికాలో నైలుతి భాగమునను విశేషముగ వర్షించుచు కాని 'మె. నైల్' తీరపు భూములందును, సహారా, గోదౌ ఎడారులందును అచ్చటి ప్రాంతీకోటిని శీలించుటకోయన కొన్ని ఏండ్లలో ఒక భూభాగమునకు కురియుచు మేఘావృతమైన ఆకాశమునకు కొన్నివేళల ధనురాకారమునుబోలిన నొక విచిత్ర చిత్రమును కనుగొందుము. దానినే ఇండ్రధనుస్సు అనిచెప్పుదుము. ఆకాశమున పడుచుండు నిబిడిండువులపై సూర్యకిరణములు ప్రసరించుచు పులికాముల దిన్న తేజము ప్రతిఫలించును.

అయ్యదియే ధనురాకారముగ ప్రజ్వలించును. ప్రతివ్యక్తియు నొకచోట ఏర్పడు ఇండ్రధనుస్సును చూచుట పొనగినేరదు. నీవుచూచునది నేనుచూచునది ఏవ్యక్తి కాన్యక్తిచూచునది వేరేరుగనుండుట స్వభావమైయున్నది. (ది నేషనల్ జియోగ్రఫిక్ మాగజైనునుండి)

సిం పెం

శ్రీ పార్వతీ ప్రతిష్ఠా మహోత్సవము

వలవర్ల (బంగోలు తాలూకా)

మా గ్రామములో శ్రీ లక్ష్మీ జయేశ్వర స్వామివారి దర్శనము ఒకటియందుండి సదరుదర్శనము విశిష్టానుభూతినిచ్చును. దున నర్సారావుపేట తాలూకా అంతవరం గ్రామము ప్రత్యక్షముగా ధర్మార్థ వంశములో చేరినకుండా రోశయ్య శ్రేష్ఠిగారు తమ పూర్వుల మీద నున్న అభిమానమున వైతేనేమి లేవారి అపార దైవభక్తివల్ల వైతేనేమి సదుద దర్శనము అభివృద్ధి చేయించి పార్వతీ అమ్మవారిని నూలనముగా ప్రతిష్ఠ చేయవలెనని సంకల్పము చేసికొని ఘనమారు 15 సంవత్సరముల క్రిందట పనిని ప్రారంభించి దర్శనమున పెద్ద దేవాలయముగా మార్పించి యిమానా గోపురం కళ్యాణ మండపము యజ్ఞశాల వాహనశాల లను నిర్మించిరి. కాని వారు పని పూర్తిగాకపూర్వమే కీర్తి కేళులయిరి. వారికొమాళ్లు వెంటట సుబ్బయ్య కోటిశ్వరరావుగార్లు కూడా సదరు దేవాలయమునకు ప్రతి సంవత్సరం వాడుక గా జరుగుచున్న పుత్సవములను ఒరుపుతూ పితృ భక్తి, దైవభక్తిని కాపాడిరి. సదరువెంటట సుబ్బయ్య కోటిశ్వరరావుగార్లు యామాగ్గ శిరశు గంటలు భుజి వారం నాడు పార్వతి ప్రతిష్ఠా శిఖర ప్రతిష్ఠలు చేసి ఘనమారు 6000 మంది బీదలకు అన్నదానమున్నూ అంకురాకోపణ మొదలు ప్రతిష్ఠవరకు బ్రాహ్మణ సంకీర్తనయున్నూ జరిపిరి. నిదెలపుటకు చాలా సంతోషకరముగానున్నది. ఈ శుభ గంటలు మొదలు ఈజ ౨ లువరకు కళ్యాణోత్సవము జనాహ్లాదకరముగా జరిపిరి. సదరుదేవాలయమునకు పుత్తరపు భాగములో అక్కచెల్లెండ్రావి అనుపిలుచబడు దిగుడుభూమియొకటి యుండినది. సదరుభూమిట్లుబడి బడిపోయి బజారులోనికివాడూ అవరించుకొని జనులకు యిబ్బందిగానుండెను. కుండా రోశయ్య శ్రేష్ఠిగారు యితర గ్రామవాస్తవ్యులైయున్నప్రయాణికులకు వెనుదీయక సదరుభూమిని బూడిపించి గిరకల భూమిని ట్టిచిరి ఇంక మాగ్రామములోనున్న పాండురంగస్వామివారి ఆలయములో వీరప్రతాప అంజనేయుని దేవాలయము కట్టించి ప్రతిష్ఠ చేసిరి. మాగ్రామమునకు తూర్పుగానున్న నె 510 రు యీవాం భూమిలో రోశయ్య శ్రేష్ఠిగారు చింతవనము ఒకదానిని చేయించిరి. మాగ్రామ కాపురము పార్వతి అమ్మవారికి శాశ్వతముగా ప్రతిభుక్తవారం కుంకంపూజ జరిపించెను. వాదాసము చేసిరి. చెప్పటకు చాలా సంతోషకరముగా నున్నది.

తాళూకొ కోటయ్య,

సాందర్భమహోత్సవో క్రిస్తమన్ పండుగలందు 24-12-25 నుండి 30-12-25 తేది వరకు 2519

శ్రీ. శ్రీ శ్రీ. చెన్నరాజధాని గౌరవగారి యాజమాన్యము క్రింద జరుగు ప్రదర్శనములు

బెంగుళూరు- అమెచ్యూర్ డ్రమాటిక్ అసోసియేషన్ వారు సుభద్ర - హామ్లెట్ (ఇంగ్లీషున) రామదాసు-గిరిజ-ప్రహ్లాద-విజయ నగర సామ్రాజ్య నాశనము, శివాజి

ప్రారంభ ప్రదర్శనము కుభద్ర 24-12-25 తేది గురువారం సాయంత్రము 5 గంట-30 నిమిషములకు శ్రీయంత బహ్మిరీటి. రాఘవాచారిగారు అర్జున పాత్రను ధరింతురు. తదిమ ప్రదర్శనములకు పూర్తివివరములు తరువాత తెలుపబడును.

The Madras Races 1925-26.

చెన్న పురి పందెములు Notice.

వివరీకపు వానలవలన పందెపు తారీఖులను ఈదిగు వ తెలుపబడిన ప్రకారం స్థూపర్దులుగారు మార్చిరి.

మొదటి ఎక్స్ పోజ్ మీటింగు రెండవదినము 245 19-12-25 తేది శనివారము మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము 1 గం-45 నిమిషములకు

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ డీవ భీమా కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

1922-1924 గత మూడు సంవత్సరములుగ కంపెనీ వ్యవహరించినందులకు ఫలములు

లాభములు రూ 51,00,000 జీవ భీమాలపై రూ

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి రూ 22½ చొప్పునను

యెండ్లో మెంటు భీమాలపై రూ

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి రూ 18 చొప్పునను

అధికమైన బోనసులు

అభ్యుదయాభిముఖమునం దుండు ప్రజాభిమానమును కంపెనీ బడసినందులకు నిరూపణము.

నూతన భీమాలు { 1923 - రూ 1,74,00,000 1924 - రూ 2,37,00,000

ఈ సంఖ్య లింక సధిక మగుచున్నది ఆదాయకరముగ జీవ భీమాలయందు

ధన ముంచుట కిదియేతరుణము.

వివరముల కీక్రింది విలాసములకు వ్రాయుడు -

బ్రాంచి సెక్రటరీ ఓరియంటల్ భీమా కట్టడములు

తపాల పెట్టె 8, మదరాసు బెంగుళూరు బ్రాంచి 672

నెం 3, సాత్ పెరేడు, బెంగుళూరు ట్రివండ్రం బ్రాంచి. ట్రివండ్రం.

విద్యబంధ్

2034) పరిచయిర్యము గట్టికరచియ్యతములోన వ్యవస్థమందుకు విశ్వనాథ గురువు తత్వం నిలిపివేయును వారంబో ముడివిని నపుంస వ్యవస్థను పోగొట్టి నూతన యోవనం శక్తి, యిండియ పటుత్వ విద్యను అజ్ఞేయ ఒంటినొప్పులు కార్మిత్త రూపు మాపును లండను, సిలోను విదేశములందు గూడ మంచిపేరు పొందిన సిద్ధాంతం 1 నీసా రూ 3-0-0 అశక్తులై నిరాశులై చవారికివైపుతకు తెలుసు రూ 5-0-0 తపాలాబిల్లు 0-8-0 అమ్మతరత్నాకరము 45, బంధరుపిని మద్రాస్

క్రొధననామ సంవత్సరం మార్గశిరమాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨, శనివారము

అపరాధరాధ

[కె. అన్నమరాజశర్మగారు]

పడమటిచాయ తెట్టవడె,
పక్షులు గూళ్లకుఁ బారిపోయె, సం
దడులు శమించె గాన, యదు
నందన! యింతదయావిహీనతన్
దడయఁగ నేల, చూడఁగల
దారుల లోయలఁ జూచి చూచి నీ
యడుగులజాడ లైనఁ గన
నైతిని; నిండెను సంజ మాంద్యముల్.
* * *
ప్రతిదివసంబు వేణుమృదు
రావములన్ విని సంతసించుతే
శ్లోతివలూత్యలై యెటు తృ
ణగ్రములన్ గ్రసెయింప మాని యే
వితతవిచారదృష్టులఁ ద
పించుచు ముందుకుఁ బోవుచుండె మా
వెతలు కృశించిపోవ విని
పింపవా నీరుచిరంపుగానమున్-
* * *
ఓమనోమాహనాంగ! వియోగభరము
నెట్లు లోర్పునో చూతమం చెంచితేమొ.
గంధ మెడలిన కుసుమంపుఁ గళికవోలె
గమలిపోకున్నె రాధ నిన్ గాంచకున్న.
యమునాథాతవిశాలపైకతములం
దనోన్యసంరంభభా
రమునన్ గృష్ణ! ప్రదోషదీపితజపా
రాగంబునం దాడ వే
గముగా ర మృని పిల్వ వేమి, మురళీ
గానంబు సంధించి మో
హమునన్ బాటల నింపవేల తరుగు
ల్కారుల్ పిసాళింపఁగన్.
* * *
ఎంత చెవియొగ్గి విన్న నా కేమొకాని
విపులశాద్వలబృందాటపీసలంబు
లందు భవననమ్మోహన మైన గీతి
సుంతయైనను గూరదు శ్రుతులయందు.
* * *
అలరుదీవలసందుల నణఁగియుండి
పలుకకున్నావో నాపైని పగ వహింప
నెంత నొప్పించినానో నీ హృదయ మకట!
చిన్నిగోపాల! తగునె నన్ జిన్నపుచ్చ.
దట్టములౌ వనస్పతులు
దాఁచెనో నిన్విడనాడలేక నా
కెట్టులఁ గానవచ్చెదో, న
హింతునె గోపకుమార! నీయెడం
బిట్లుగ నాటె మన్మథము
ప్రేమము వమ్మొనరించిపోవ, యీ

రెల్లుగడ్డి

గీతి మా రీతి

[హరి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు]
“తొల్లి గిరిజామహాసాధ్వీ దుఃఖవాధిఁ
జేరఁగాలేక శరమునఁ జేత మొప్పఁ
దపము గావించి విజయసాధనము వడసె
ధీబలంబున నెక్కుడుదిటవు గలిగి
దివిజులకునైన వలయు బో ధీజడిమల
సాయ మావశ్యకం బుచు చాటుపగిది
నిక్కిచూచుచు నెగయుదు నింగివఱకు
నిత్యపరిపూర్ణహృదయసాన్నిధ్యమునను
బావనంబైతి నంచు నపారమతిని
బూతచారిత్రవలె నీవు పొంగిపొరలి
గాలిలోపల నెగిరినఁ గార్యమేమి
యోగసంపద సత్కళాభాగములను
నరునికన్నను పార్వతీనాథుకన్నఁ
గమలభవుకన్న జనవశంకరునికన్న
రజతవర్ణంబుతో నొప్పి రాణ గాంచు
చెలువమును గాంతు ననుకొనుచెనటి వీవు
యోగజనపద్యులనుగూడ యోగదృష్టి
నవహసించెడు హృదయంబు నధికభక్తి
కలదు నాకంచు మనమునఁ దలఁతువేమొ
విమలచారిత్ర నని విట్టువీగుదేమొ
విపులతేజంబు నని యెంచువెట్టివేమొ
కాపు నీవెవ్వరికి సాటిరావు సుమ్ము
యోగసుకలాకలాపు లాయోగు లేడ
నిగి నిక్కుచు చూచెడు నీ వదేడ
వారిదరిఁ జేర పరితాపభర మడంగు
నిన్ను దర్శింపఁ గోపంబు నెగడుచుండు
వారిదరిఁ జేర సంసారభార మడంగు
కాశ! నిను జేర సంసారకారణంబు
వారిదరిఁ జేర భయములు పరుగువారు
కుమతి! నిను జేర ముండెల్ల గ్రుచ్చుకొనును.
చూడ్కులందున దోషంబు చూపఱులకు
క్రొమ్మొలుంగుల్కు పిల్లలు గొలుపుచుండు

కట్టిడిరాధ యెట్టియవ

కారము నల్పెనో? నొవ్వఁబల్కెనో?

* * *

అరుణుడు గ్రుంకఁబోవు నమ

యంబుల, నవ్వెడు ముద్దుమోమున

నర్సనపు వంశికారవము

నల్పుచు గండశిలాగ్రమందు, నీ

దరినువవిష్టుడై, విరహ

తాపములన్ దమియించు నామనో

హృదనిఁ గదంబశాఖ! కరు

ణార్ద్రతఁజూపవె యెందుఁ బోయెనో?

“వల్ల కీ గా న ము”

జూచి శరకించి విలపించు చూపఱులను
వివిగాఁ జూచుచుంటిమి వేనవేలు
కాకిబంగారువస్తువు కనక మగునె
కాశ! మెఱుగుచువును గగ్నికణము లగునె
దృష్టిలో దోస మున్నది దృఢముగాను
విమలవిజ్ఞానతేజ లౌ విపులమతులు
దీనిభావంబు తిలకించి ధీరు లైరి.
కాంచి మృగత్వస్థలో నీరు గానవటుల
నిద్రకలగాంచి వేల్కొంచి నిజము దెలియ
స్వప్నగతవృత్తాంత చూ జనుంపగిది
భ్రమలు మరుజుల నిట కనుబ్రాముచుండు.
సాధుసంగంబువలన సుసాధు వయిన
మేలె కావచ్చు నాగడ మేల యింత
దుర్గుణులఁ జేర గుణులను దూరుచుండు
ఫణిని వీడంగఁజాలని మణివిధమున
నెంతయణఁకువ గలిగిన నంతశుభము
నంతకౌరవ ముట్టు నహర్నిశంబు
లేకయుండిన మానవుల్ లేశమైన
కరుణఁబూనక నాశనకారులమ్మ
మానవుల్ ద్రోహులని మఱి మనలుకొమ్మ
ఒనర గోదావరీనదియొడ్డునందు
కళల మించుచు వైరగుకాశక్రేష్ణ!
అరయ దుర్గాభనానిసంహాసనంబ!
ప్రమదమిడుమంచు నామెతో పలుకుమమ్మ
సరసనద్గుణఖని వౌచు సాకుమమ్మ
కాశరాజమ! చేకొను కానుకిదిగో
రత్న హారంబు భక్తితో రమణఁదాల్చి
పుడుకదొడవౌచు బ్రోవుము పూజ్యురాల!

హరిణప్రోతము

[అనిసింగరాజు వేంకటేశ్వర్లుగారు]

ఇవఱూరి సాఁబివరావుగారు

నిర్భరానందసందోహనియతిఁ దేలి
క్రేళ్లుదుముకుచునుంటివే లేళ్లమిన్న
ఉల్ల ముత్తుల్లముగ జేయు పిల్ల తెమ్మె
రలనడిని హాయిగొల్పు వెన్నెలలమడిని.
గములుగాగ వర్షించు పుష్పములజడిని
తమిని నెలకొల్పెడు మకరందములతడిని
మరులుకొల్పెడువట్టి వల్లరులనడిని
సౌమ్యపుష్పము వలచు వాననలనుడిని
హరిణప్రోతమ! నీకింత యందమెట్లు
తెలిసినది అమ్మ! అవ్యాజములు గదమ్మ
పుట్టినప్పడె దేవుండు పుట్టజేసె
నిన్నిబుద్ధుల నిన్ను నోయిట్టిపిల్ల
మధ్య గల్గినవియు గావు మఱొకరుండు
గఱపినవిగావు సత్యమ్ము కంజజండు
త్వత్కపోలమునందు వ్రాతలను వ్రాసె
నమ్మతమయమగునట్టి హృద్యాక్షరముల
జీవకోటిని ఆనంద సింధువునను
దేల్పు మంచును నీరీతిఁ దెల్లముగను.

వైద్యము

‘రసవిజ్ఞానము’

సృష్టికర్తచే లోకహితార్థము సృజింపఁబడిన వేదపుత్రము కాభోపకాళిలు కలిగి బ్రహ్మాండమున కాశ్వతముగా నలరారుచున్నది. అపుత్రకాళిలలో నాయుత్పేద మొక యుత్పేదకాళి రాజముగా పరిగణింపఁబడుచున్నది. ఈకాళి నాశ్రయించినవీవులు, కాశ్వతానందమును పొంది సకలసుఖముల ననుభవించిరి. అనుభవించెదరు అనుభవంపఁ గలరని ఆశ్రయించియుని వరేణ్యులు పోషించిరి. ఈకాళి దృఢమై, రసవంతమై యుండుటచేతనే కాభోపరిభాగమున సంచరించు నందుగల రసంబును గ్రోలి చవిచూచితిని. ఈరసమే పుష్కరూపముగాఁ బరిణమించి, శబ్దస్వరూపరసగంధములచే సకలేంద్రియముల కాహ్లాదమును కలిగించుచు కాళుకు సౌందర్యము నాపాదించి, విరాజిల్లుచు చివరకు, ఫలంబులను కలుగఁజేయుచుండుటను గ్రహించితిని. అట్టి కుసుమములను నాశక్తికొలది యేటి గ్రుచ్చి మలరూపముగాఁ జేసి, పాతక వహళయుల కర్పించుచున్నాడను.

భూతలంబున గల పదార్థము లన్నిటియందును, రసమే ప్రధానమయి యొప్పుచున్నది. ఇయ్యది లేనిది, పదార్థమునకు ప్రయోజనముండదు. ఇదియొక స్వయం పదార్థమయియున్నది. అనగా సూక్ష్మస్వరూపము యోగానుభవవృత్తికిఁ గాని గోచరముకాదు. ఇయ్యది స్థూలభూతంబునఁ బ్రవేశించి తద్వారా ఉత్పన్నమయిన ద్రవ్యమందునిలిచి, మానవుని జీవోంద్రియ గోచరమగుచున్నది. “రస్యతే అస్యాస్యతే ఇతి రసః” అని దాని కుత్పత్తి జెప్పిరి. ఇదియొక యింద్రియముచే గ్రాహ్యమగుచున్నది. ద్రవ్యమైతేది, విషయమును గ్రహించుటకు పీలు లేదు. సుశ్రుతాచార్యుఁడు, “తస్మాద్దాహ్యే రసః” అనగా రసము జలమునకు గుణమైయున్నదని విల్లించియుండెను. చరకాచార్యుఁడు.

“రసనాశ్చోరసస్తస్య ద్రవ్య మాపః క్షీతిస్తదా”

నిర్వ్యుత్తైవ, విశేషేష ప్రత్యయఃభావయంత్రయః”

అని వచించెను. అనగా రసము జలక్షీతులచే కలుగుచున్నది. అందుజలము రసమునకు, వైపర్ణిగుణము. పృథ్వి దానికి సమాజేకానుప్రవేశములు చేయుచుండును. ఈ విధముగా రసోత్పత్తికి మాలకారణము జలమనియు దానికి భూమి ఆధారమనియు విశదమగుచున్నది. రసమనుభవపద ర్థమే మొప్పుచుండుటచే నయ్యది చతుర్వింశతి గుణములు కలిగి యున్నదని ఆయుర్వేద గ్రంథకారులు వచించిరి. రసము, విపాకము వీర్యము ప్రభావము, సురులఘుశీతోష్ణస్నిగ్ధగృక్షాక్ష మంద తీక్ష్ణ, స్థిరచర, మృదుకఠిన, క్షేప విచ్ఛల, శ్లేష్మభిర, సూక్ష్మఘాల, సాంద్రద్రవతౌగ్దిచతుర్వింశతి గుణములు, న్యాయశాస్త్రకారులు, కూడ పదార్థములకు, శబ్దస్వరూపరసగంధ పరిణామ, పృథక్త్వ సంయోగవిభాగ, పరత్యాపరత్యుపరత్యు, ద్రవత్వ, స్నేహ, బుద్ధి, సుఖ, ఇచ్ఛాద్వేష భర్మాధర్మ సంసౌరంబులను చతుర్వింశతి గుణములు జెప్పిరి. సాంఖ్యకారులు పదార్థములకు గుణము లని చెప్పక, చతుర్వింశతితత్త్వములు అనగా అష్టప్రకృతులు పంచతన్మాత్రలు, పంచకర్మేంద్రియములు, పంచభూతేంద్రియములు, ఉభయాయోగమున మనస్సునుచేరి నిరుపది నాలుగుతత్త్వములాయెను. కొండలు, అత్మమహాద కలిపి పంచితత్త్వము లని నర్ణించిరి. ఈన్యాయసాంఖ్య న్యాయశాస్త్రకారుల ననుసరించుచే ఆయుర్వేద గ్రంథకర్తలు పదార్థములకు చతుర్వింశతిగుణములు నర్ణించిరి. సకలపదార్థములకు కారణము పంచభూతంబులయందుండుటచేవాటినిగూర్చి కొంచెము తెలియుటాశ్చక్రవర్తి యున్నది గాన కొంచెము చెప్పుచున్నాడను.

పూర్వము చెప్పఁబడినటులు రసోపలభానుభూతుః, పదార్థ రహితముగా నెప్పుడును గోచరములు కావు. చక్కెర లేనంత నధురరసము అనుభవగోచర మగుచున్నదిగా? అనియెదరు, గాన ఆపదార్థముగూర్చి తెలియుట ముఖ్యమయి యున్నది. పంచభూతాత్మకమైన పదార్థములు లోకమున వరాచరంబులని ద్వివిధంబులుగా నున్నవి. ఇయ్యి పంచభూతములను, సమవాయసంబంధముచే నాశ్రయించి యుత్పన్నమగుచున్నవి- అనగా, వాని ఆధారము పృథ్వి, విశేషముగా ఆకాశము యోని, జలగుత్పత్తికారణములై యున్నవి- అందువలన, పదార్థములు పంచభూతాత్మకములని, విశేషమగుచున్నది. ఈపంచభూతములు స్వయంపదార్థములయి యున్నవి. ఇయ్యవి పదార్థములందే దేవప్రకారము ఎంతెంత ప్రమాణము మిళితమయి యున్నదియు, తెలిపికొనుటకు పీలుగామిచే, నయ్యది అస్యక్త సూక్ష్మతన్మాత్రమైయుండి, స్థూలభూతంబున ప్రవేశించుచు

న్నది. ఆస్థూలభూతములు ఆకాశము వాయువు అగ్ని జలము పృథ్వులు. స్థూలముగా ఇంద్రియగోచరము లగుచున్నవి. వాని సూక్ష్మస్వరూపము, అనగా అస్యక్తశబ్ద స్వరూపరసగంధములు యోగానుభవతల కింద్రియగోచర మగును. అక్షరము అనగా శూన్యము, చెప్పటకు పీలుకానిది- దానివలన శబ్దరూపము గల ఆకాశము, దీనివలన శబ్దస్వరూపముగల వాయువు, దానివలన శబ్దస్వరూపంబులు గల తేజమును, దానివలన శబ్దస్వరూపరసంబులు గల జలమును, దానివలన శబ్దస్వరూప రసగంధంబులు గల పృథ్వియు నుత్పన్నమాయెను. ఈపృథ్వి నాధారముగా చేసికొని, మిళిత భూతములచే సకలద్రవ్యంబులు కలిగినవి ఇదివఱకే చెప్పఁబడెను- వీనిని గ్రహించుట కొక యుపమానమును వ్రాయుచున్నాను.

అక్షరము, అనినతోడనే శబ్దమున కవకాశము కలుగుచున్నది. ఇదియెట్లుల యున్నదియు మొదలు తెలియదు గాన శూన్యమునుండి వచ్చినదిగా చెప్పఁబడెను. ఈశబ్దము తెలిసికొనుటకు, (స్వప్ర) (స్వరూపము) కావలసియున్నది. (గాలిలేనిది శబ్దముతెలియవని పదార్థవిజ్ఞానశాస్త్రజ్ఞులు తెలిపి యున్నారు) శబ్దముస్వరూపమయిన, రూపము తెలియఁబడుచుండును. రూపము గోచర మయినచేటనే, రసము, అనగా దానిసారము తెలియను. సారము తెలిసిన స్థిరత్వము కలుగును. గంధము కలుగును) ఇది కలిగినతోడనే, మిళిత వన్నియు గ్రహింపఁబడుచున్నవి. అనగా, భూతలంబున గల సకల వస్తుసమదాయమును, విమర్శించి చూచి తెలిసికొనిన, ఆభూతములయొక్క స్వరూపము, బాగుగా గోచరమగు. ఉదాహరణము:-

ఒకగులాబీపువ్వు చేతియందు, మూసి పట్టుకొని, యొక తెలియనివానియొద్దకు పోయి, నిలిచిన వానికి మొదట నానన సోకును, అనగా గంధము కలుగును. అందుచే నాగంధమెచ్చుటనుండివచ్చినదని ప్రశ్నించును. ఇది యొకపదార్థమనందు కలదని చెప్పిన, అదియెట్లుండును? వంచితమిశ్రమగా నైచుచేయని రసమగూర్చి ప్రశ్నిచేయును. అపుడు “మంచిది” యని చెప్పిన, ఏవిధముగా నుండును, తీసిచూపుఁ డని రూపమునుగూర్చి ప్రశ్నిచేయును. తీసిచూపిన దాని. ననుభవించుననెడి స్పృహకలుగును, (స్వరూపము, వాయుగుణము). ఆతురతకలుగును. దానివలన దాని నామమునుగూర్చి ప్రశ్నించును. గులాబీపువ్వు అనిచెప్పిన, ఆతురతతో, గులాబీపువ్వును శబ్దమును గ్రహించి, శబ్దోచ్ఛారణ చేయుచు, సంతోషమును, పొందుచుండును, గాన ప్రపంచమునగల పదార్థములు, వానిగుణకర్మములను విమర్శించి చూచిన పంచభూతములు, గోచరమగుచుండును, ఇట్లు పంచభూతాత్మకములగు ద్రవ్యములు, లోకంబున మిక్కిలముగానున్నవి. వానివానిగుణకర్మముల ననుసరించి, కొన్ని వేలుచేయునవిగాను, కొన్ని హానిచేయునవిగాను కొన్ని దోషములను పారించునవిగాను ఉన్నవి. అందు భూసంబంధ ద్రవ్యములు. గురుకఠిం, మందస్థిరవిశదసాంద్ర స్థూలంబులు, గంధగుణబహుళములు, ఇయ్యది శరీరంబునకు, గోరవ, పుష్టి, ధైర్యంబులకలుగజేయును.

జలసంబంధ ద్రవ్యములు, ద్రవస్నిగ్ధ శితమంద, పిచ్చిల, సరవిశ్మములు, రసగుణ బహుళములు, స్నిగ్ధశీబంధ వివ్యంధ మార్దవప్రహార కర్మకారకంబులు-

అగ్ని ద్రవ్యములు, ఉష్ణ, తీక్ష్ణ, మాత్స్య లఘురూక్ష, విశేషంబులు రూపగుణ బహుళంబులు. దాహపాకప్రభాదీప్తి కారకము.

వాయుద్రవ్యములు, లఘుశీతరూక్షభిర, విశేషమాత్స్యంబులు, స్వరగుణ బహుళములు, రొక్ష, గ్లాని విచార వైశ్యలఘువకారకములు- ఆకాశద్రవ్యములు మృదులఘుసూక్ష్మశ్లేష్మములు, శబ్దగుణ బహుళములు, మార్దవ కాషిర్య లఘువ కారకములు. ఇవిధముగా పాధీపాధి ద్రవ్యములకు, గుణకర్మములే ప్రధానముగా చెప్పఁబడుటచే, ఆపాధీపాధి ద్రవ్యముల కారుణములు కలిగియున్నవనియు, మఱియు పాంచభౌతిక వికారంబగు దేహంబునూడ నయ్యది కలిగియున్నదనియు, గ్రహించవలెను, ఈద్రవ్యములు శేవలము, గుణకర్మ ప్రభావముల చేతనే గాక, యుక్త్యానుసారముగా నుపయోగ లక్ష్యము ననుసరించి, కార్యకారులగుచున్నవి. అనగా జీవజన్మముగా ఉపయోగింపఁబడుచున్నవి. సకలద్రవ్యములు యోగోపయోగకారమున యోగోపయోగమున నేయేవిధముగా, ప్రయోజనప్రాప్తము లగు నేయేక్రియలు చేయుచున్నవో యట్టి కర్త వ్యక్రియలు కర్మమని చెప్పఁబడును- దేనిచేత చేయబడుచున్నదో, అయ్యదియే రసము లేక వీర్యమనియు, చేయబడునట్లు అధికరణమనియు, చేయఁబడు ప్రకార ముపాయమనియు, సాధించుక్రియ ఫలమనియు, మునిగంబులచే వచింపఁబడెను. ఇందులకు నుదాహరణము, శిరోవిశేషద్రవ్యము శిరోవిశేషము చేయుచున్నది ఇచ్చట శిరోవిశేషము చేయుట కర్మము. దేనిచేత చేయ

బడుచున్నది. రసముచేత (వీర్యము). ఎందుచేత చేయఁబడుచున్నది? ఉష్ణాదికారణముచేత; ఎక్కడ చేయఁబడుచున్నది? నుస్తకమున. అధికరణము, ఏసమయమున? వర్షాదికాలమున. ఏవిధముగా? దోషములను న్రావకరూపముగా ధైలకు, పొపుట, యుపాయము- దేనిని సాధించుచున్నది? శూలాదిరోగములను సాధించుచున్నది. ఫలము, పూర్వోక్తవిధముగా సకలద్రవ్యములు, ప్రయోజన ప్రాప్తము లగుచున్నవి, ఇట్టి రసవంతముగు ద్రవ్యములను గ్రహించి, ఆయుర్వేద గ్రంథకారు లాయా, మూలికాదులను గుణకర్మప్రభావమునవరణముగా విభజించి, యోగముల రూపంబుగా మిక్కిలమును, గ్రంథములు రచించిరి. వానినన్నిటి ఇచ్చట తెలియజేయుట కష్టసాధ్యము, గాని, ద్రవ్యాదులన్నియు కార్యకారులగుటకు, రసంబు ప్రధానంబుగా నదానిని గూర్చి బాగుగా తెలియవలెను. ఈరసోత్పత్తిని గుఱించి, మొదటనే చెప్పియున్నాను. సాధారణముగా, ఆకాశోద్భవజలము, అస్యక్తరసగంధయుక్త మయి, లఘుశీతతత్త్వాదిగుణములు కలిగియుండి, భూతలంబులపై పడునపుడు, భూతలికారంబులగు; స్థావర జంగమాత్మకము లగు మూర్తులకు తర్పణము, చేయుచుండుటచే, నాయామూర్తులందాయా రసములు వ్యక్తమగుచున్నవని, తెలియవలెను. ఈరసము జీవోంద్రియమునకు పదార్థములు అగ్నిమగునపుడు, గోచరమగుచుండు నని యిదివఱకే చెప్పఁబడినది. జీవోంద్రియముచే గ్రాహ్యమగు నిట్టిరసము, మధురరాష్ట్రలవణకటు తిక్తకషాయంబు లను నాలు విధంబులు గానున్నవి. ఈరసములలో సోమగుణాధిక్యముచే మధురరసమును, పుష్కర్యగ్నిభూయిష్టముచే, ఆమ్ల రసమును, సలిలాగ్ని భూయిష్టముచే లవణరసమును, వాయుగ్ని భూయిష్టముచే కటు రసమును, వాయుకాకాతిరక్తముచే తిక్తరసమును, పవనపుష్కర్యతీతకముచే కషాయరసమును, కలుగుచున్నవి. ఈయామూరసముల కంటె స్వతంత్రమైన యింకొక్క రసము లేవని చెప్పఁబడెను. ఔరము, అస్యక్తరసము (చప్పన) నియ్యవి రసములు కావా? యని యిదిగదరు. ఇవి స్వతంత్రము లగు, రసములు కానేరవు ఎందుచే ననగా, ఔర మనేకేంద్రయాత్మకమై, యనేకక్రియలచే ననగా, భస్మస్రావకాదికర్మములచే, ప్రవృత్తిమగు, కటులవణాత్మకమై యున్నది. గాన నొక రసముగా చెప్పటకు పీలు లేదు. మఱియు, రసములు వ్యక్తము కాకపోయినను, కొన్ని సమయములలో అనురసాన్నితములై యస్యక్తభావమును చెందును, లేక యొక రసముచే వేరొక రసము మఱుగుపడి యస్యక్తభావమును జెందుచున్నవి. గాన యథార్థవివరణచే చూచిన రసము లవ్యక్తము కావని వ్యక్తమగుచున్నది. మఱియు రసాశ్రయభావములయొక్క నానాభావములనుబట్టి రసమున కపరిసంఖ్యత్వము చెప్పటకు పీలు లేదు. ఎందుచేతననగా, మధురరాష్ట్రద్రవ్యములు నొకొక్కటి గుణకర్మాశ్రయాద్యాశ్రయవిశేషంబులచే ఆశ్రయించియున్నవిగాన, నయ్యవి (ఆగుణ కర్మాశ్రయవిశేషములు ఆశ్రయించురసమున కన్వయించుట లేదు.

ఉదాహరణము

మధురరసము:- ఇత్తు, ఇత్తువాలికలయందును- ఆమ్లరసము, చించానింబ దాడిమాదులయందును- లవణరసము, నైంధవ సౌర్యలయందును- కటురసము, శుంకెపిప్పలి మరిచాదులయందును- తిక్తరసము, నింబపటాల ప్రతాదులయందును, కషాయ రసము, హరితకీ విభీతకీలయందును- ఆశ్రయవిశేషములచే ఆశ్రయించియున్నవి. మఱియు, రసములు అనాంతరభేదములను చెందినట్టికిని, ఆటవిధములుగ నే యున్నవిగాని హేచ్చుగాలేవు. ఈరసముల కేయేగుణములు చెప్పఁబడినవో అయ్యవియే, రససమ్మేళనమునందు మిళితమై యాయామిళితరసంబులే కలుగుచున్నవి. గాని వేఱుగాలేవు. పూర్వోక్త విషయములచే లేని దేమనగా? సంస్కరభూయిష్ట హేతువుచేతను, ఆయుర్వర్ధక రసవర్ధకాది భేదంబులచేతను, ఆరసముల కపరిసంఖ్యత్వము చేపూరదని దృఢపడినది. ఈమద్రసములు, అశోన్యమిళితమై, యపరిసంఖ్యాకములుగా నున్నవి. అందుముఖ్యమయినవి యటువది గూడు వింశములు. ఎట్లనగా,

వీరరసము-	6
ద్విరసమిళితములు	15
త్రిరసమిళితములు	20
చతురరసమిళితములు	15
పంచరసమిళితములు	6
షడ్రసమిళితము	1
	68

ఈ యటువదిమూడు, దేక కాల గుణ కర్మభేదములచే చెప్పట కలవిగానివిగా నున్నవి. వాని నన్నిటిని, విశ్రలముగా

పాండుపతిమకు కష్టపాద్య ముంటున్నది, విస్తరభీతిచేతను, నిచ్చుట, వ్రాయుట, మానినది. కాని మద్రసములయొక్క గుణ కర్మ ప్రభావములను మాత్ర మిచ్చుట కొంచెము తెలియఁ జేయుచున్నాను.

మధురసము:— ఇయ్యది కఠిన సాత్త్వికమును కలుగఁ జేయుచు, రసరక్తాది సప్తధాతువులను వృద్ధిచేయుచు, ఆయుర్ని తీర్చుచు, ఇంద్రియప్రసాదకమై, బలవర్ధకారకమై, పిత్తవిష మారతినాశకమై, సర్వశరీరహితమై, కఫకారకమై, స్నిగ్ధశీత గురు, గుణోపేతమై, యుష్ణమన్నది. విపరీతసేవనచే కఫరోగ ములు మేహరోగములు, స్థూలత్వము, సోమరితనము, మొదలగు రేమవికారములను కలుగఁజేయుచున్నది.

ఆమరసము:— ఇది భుక్తాన్నమును జీర్ణము చేయుచు ఆగ్నిని కలిగించుచు, హృదయతృప్తికారకమై, ఇంద్రియదృఢీకారకమై, మనఃప్రబోధకమై, బలపుష్టి తేజోవర్ధకమై, వాతనాశకమై, కఫపిత్తవృద్ధిపాతువై, స్నిగ్ధోష్ణలఘుగుణోపేతమై, యుష్ణమన్నది. విపరీతముగా సేవించిన, దంతిహర్షణకమై, నేత్రోన్మీలన కారకమై, రక్తదూషకమై, కఫపిత్త తృకమగు, ననేకరోగముల నుత్పాదనముచేయును.

లవణసము:— ఇయ్యది సర్వదా, సర్వజనోపయుక్త మై ముఖ్యముగా, నాహార రుచికారకమై, సర్వరసపరిభవకారి యై, పాచన, క్షేపన, దీపన (సావక, భేదన, చేపన, జీవక, సారక, వికాశత్యాదికర్మకారక మై, శరీరేంద్రియములకు మృదుత్వము నాపాదించుచు, వాతమును హరించుచు, పిత్తకఫములను వృద్ధిచేయుచు, స్నిగ్ధోష్ణగుణుఁడోపేతమై, యలరారుచున్నది. విపరీతసేవనచే పిత్తమును ప్రకోపమును చేసి, రక్తమును దగ్ధము గావించి మూర్ఛాత్మిత్వా, మోహదాహదులను, కలిగించుచు, ఇంద్రియములను నాశనముచేసి, ముష్ణశోధవలీ పలిత విసర్పాద్యశోరోగముల నుత్పాదనము చేయుచున్నది.

కటురసము:— ఇది ఆహారరుచికారకమై, భుక్త ద్రవ్యశోషకమై, నాహార ప్రావకారకమై, ఆపక, స్వేదక, ఉదర, అభివ్యంధ, క్షేదమూర్ఛాద్యవిప్రకారకమై, కఫశమనమై, వాతపిత్తప్రకోపపాతువై, యాజ్ఞోష్ణ లఘు గుణోపేతమై, విలగ్నిలును, దీనిని విపరీతముగా సేవించిన, దాని ప్రభావముచే పురుషనాశనమును, దాని వీర్యముచే మోహగ్ధాని, మూర్ఛా భ్రమత్మిత్వా, దాహతాపకంపాద్యనేక వాతపిత్త వికారములు, మత్స్యన్తం బగును.

తిక్తరసము:— ఇయ్యది సాధారణముగా నాహారమునం దల్పప్రయోగము కలదై, తినుట కనిష్టమై, యుండు. మతియు, అరుచిక్రిమ జ్వరకంఠా మహాదిరోగనాశకమై, మూర్ఛా నాహాత్మ్యేషకమునకారకమై, త్రిష్టాంస శ్లేష్మసంపాదకమై పాచన దీపన ప్రస్థానోధన, లేఖనేత్యాది కార్యకారకమై, మేహోపనా మజ్జాలసీక పూషణ స్వేద మూత్రపురీష క్షేమకృత్యాది శోషకమై, రూక్షశీతలఘుగుణోపేతమై, కఫపిత్తహరమై, వాత కారణమై, విరాజిల్లుచున్నది. విపరీతముగా సేవించిన, రసరక్తాది సప్తధాతువులను శోషింపఁజేసి, బలమును హరించి, శరీరమును ప్రంగఁజేసి, గ్లాని మోహభ్రమ, శోషాద్యనేకవాతవికారముల నాపాదించుచుండును.

కషాయరసము:— అయ్యది, సంశయన, సంగ్రహ, సేవన, శోషణ, శోషణ, ప్రసాదక కర్మకారకమై, క్షేమకర్తృక పిత్తప్రశమకమై క్రిమిహరమై, రూక్షశీతగుణుఁడోపేతమై, యుష్ణయది విపరీతసేవనచే ముఖశోషజనకమై, హృదయ బాధకమై, ఉదరవృద్ధిపాతువై నాశజడకర్మకారకమై, వాత మూత్రపుష్కవిదగ్ధకమై, శరీరమును క్షాయవర్ధముగాఁజేయుచు, తృష్ణకంపదాహదులను కలిగించి, శరీరమును నాశనము జేయుచున్నది.

పూరోక్తములయొక్క మధురాదిరసములు, శోషగతమై, రూపాంతరమును జెందుచుండును. అనగా విపాక మగుచుండును. ఇట్టివిపాకమునందు, కటుతిక్తకషాయములు, కటు విపాకములు, ఆమరసము ఆమ్లవిపాకములు, మధురసములు మధుర విపాకమును, జెందుచుండును. భుజించిన ద్రవ్యములు శరీరమున పరిపాకము కానంతవఱకు నుపలభ్యమగునదియే వీర్య మనబడును. ఆహారద్రవ్యములు, రసముచేతను, ప్రభావము చేతను, గుర్పాది పరంపర గుణములచేతను, నేకర్యములు చేయఁబడుచున్నవో అవి యన్నియు వీర్యముచే నభిహిత మగుచున్నవి. ఇక నేద్రవ్యములు రసవీర్యవిపాకములందు, సమముగానుండి విపరీతకార్యము చేయుచుండునో, అవి వానియొక్క ప్రభావ మని గ్రహింపవలెను. (ఉదాహరణము: మణులు, విషములు) మతియు మధురాదిరసములు, మూర్ఛాధికగుణములు కలవిగానున్నవి. అనగా శీతో

ష్ణస్నిగ్ధ రూక్షగురులహృదిగుణములు, ఉత్ప్రాప్త, ముష్ణము అత్యత్యాది, భేదముల నాశ్రయించియున్నవి. వాని స్వీక్రింద పట్టికవలన తెలియవలెను.

‘గుణములు’	‘రసములు’
ఉత్ప్రాప్తము—	మధురము, అల్ప
స్నిగ్ధ గుణము—	మధుర, ఆమల, లవణ
రూక్ష గుణము—	కషాయ, కటు, తిక్తము
శీత గుణము—	మధుర, కషాయ, తిక్తము
ఉష్ణత్వము—	లవణ, ఆమల, కటు
గురుత్వము—	మధుర, కషాయ, లవణ
లఘుత్వము—	కటు, తిక్త, ఆమల, (లహ)

మీద నుదాహరించిన గుణకర్మములకు విరుద్ధముగా, కొన్నిస్థలములలో నున్నవి. ఎట్లునగా శీతవీర్యము గల మధుర రసము; జలజానాపదేశజంతుమాంసములం దుష్ణ వీర్యముగను, ఉష్ణవీర్యముగల ఆమరసము, ఆ మ ల క ము న ం గు శీ త వీర్యముగను, శీతవీర్యముగల తిక్తరసము, అర్కగుర్పామృతాదులం దుష్ణ వీర్యముగను, ఉష్ణవీర్యము గల లవణరసము, తైంధవమున శీతవీర్యముగను, శీతవీర్యముగల కషాయరసము; హారితకీయం దుష్ణవీర్యముగను, తీక్ష్ణవీర్యము గల కటురసము, (విపాకమునందు కటుత్వమును జెంది, పురుషనాశనము చేయునది) శోఠితిప్పలి మరచాదులందు మధురపాకము కలవిగాను, ఉన్నవి. ఇట్లు రస, విపాక, వీర్యప్రభావాదగుణములు, గల ద్రవ్యాదులను, బాగుగా తెలిసికొని, జీవధములుగా ప్రయోగింపవలెను; గాన తెలియక, ప్రయోగించిన మంచిదైనను మరణమును గల్గించును. ఈ ద్రవ్యస్వరూపమును తెలిసికొని, యం దుండు రసమును గ్రహించి, ని ఘం టు కా రు లు నిఘంటులను, ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞులు ప్రకృతి స్వరూపమును, నిదానకారులు రోగనిదానములను, పిథు వారు ఇవి యవి, యన నేల! సమస్తము రసమునుబట్టియే వ్రాసిరిని, దృఢముగా నెవ్వనమ్మును. ఈరసమే పురుషాభివృద్ధికి కారణమయిన దని మాడ విశేషమగుచున్నది. (అనగా రసముగల యాహారద్రవ్యములని తెలియవలెను). సంపన్నమిత్ర జన్యపురుషునకు, విపన్నమిత్రపాతు నేమని ప్రశ్నించిన మిథ్యాహారయోషయోగ బాక్రటియే అయియున్నది. అనగా మధురాదిమద్రసముల యొక్క నూర్వాధికయోగముచే అనగా, అయోగాల్పయోగాతియోగములచే రోగంబులును, హితయోగంబు (సమయోగము)చే పురుషాభివృద్ధికిని కారణము లగుచున్నవి. ఇవియుగా వితాహితరసయోగంబులచే నుత్పన్నంబగు హితాహితవికారములు, చిత్రవిచిత్రంబులుగా నుండి లెక్కించిన కొలదియు, నంతము కానివలెనగుచుండుటచే, వాని నన్నింటిని ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞుల త్రిగుణంబులవలె (సత్త్వరజస్తమోగుణములు) వాతపిత్త శ్లేష్మంబులని గణకరించి, వానిమూలంబున, మిగిలిన హితాహిత వికారంబులను, వర్ణించిరి. శరీరస్థిమను వాతాదిదోషంబుల వృద్ధిహాసములను, మూలికాదులయందుగలవాతపిత్తశ్లేష్మాది గుణములగు రసంబులచే, సమీకరణము చేయవలెనని, నిర్ధారణ చేసిరి. కానినేటి పాశ్చాత్యు లీసిద్ధాంతమును, తృణీకరించి, కేవలము మద్రపాది కారణంబులచే నుత్పన్న మగు రోగములకు, కారణంబులను గ్రహింపలేక, పరిమింపు వికారములను, బలవంతముగా శస్త్రాస్త్రవిషంబులచే నెదుర్కొనెదరు. అందుచే కారణము వృద్ధిని జెంది, విపరీత కార్యములు కలుగుచుండు. లేక కారణంబులు నశింపక, కార్యములమాత్ర మప్పటికి, నిలిచి, తిరిగి, నేలొక సమయంబున, ప్రకోపింపుచుండును. కాన వియ్యదివ్యాధయదిరుద్ధ మయినదని దృఢముగాఁ జెప్పవచ్చును. కారణంబులను తెలిసికొని, వానిని యుక్తరీతిగా, నుత్తమరీతికి, తెచ్చిన, వానికార్యములు తమంతట నవియే నశింపుచుండును. ఇయ్యదియే, ఆయుర్వేదసిద్ధాంత మయియున్నది. నే దాయుర్వేదమును చేపట్టిన పాశ్చాత్యు లీసిద్ధాంతము నములతో పెట్టనిచో వారాశ్రయించిన లాభ మేమాత్రము, చేకూరదని యిందుమూలముగా, తెలియఁజేయుచున్నాను. ఇంకొకవిషయము కలదు, ఏమనగా, పూరోక్త వేదవృత్తుంబునలనే జీవంబులు, నిలుపుకొని, శాస్త్రంబులు రచించి, వ్యాపారంబున విత్త మార్జించి, దేశంబున గొప్పవారయిన స్వాతిశయంబుచే, తమకంటె మెచ్చుగా భూతినిపాంది; లోకమున వ్యాపించియుండిన యావృక్షరాజమును జూచి యోర్వలేక, సమూలంబుగా పెట్టికి పాణవేయ, నుద్దేశించి, ప్రయత్నముచేసి, కష్టపడి, తుదకు, విఫల వనోరథులయిన, పాశ్చాత్యులు కొందఱు, వారికి క్రికొలది చిన్న చిన్న తెప్పలన విలువమచు వచ్చిరి. కాని వాని స్వరూపంబు మాటకుండెను, ఒకప్పుడు, కాలవశంబున, ఆయుర్వేదకాఖారాజంబు, పండుటాకులరాని మొఱుడువలె నుండు సమయంబు

ఏమి చేతుము భారతీ

నే య ము

[ఏమగు తప్పి రాజుగారు]

ఏమి చేతుము భారతీ- మేము ని,
 స్నెట్లు గొల్తుము భారతీ
 యేమి చేయుటకయిన
 నేమి తోచకపోయె
 నేమి ప్రారబహా
 యెఱుగపడదాయెనిక—ఏమి.

1

ఎన్నాళ్లు యాదాస్యము-భరియింప,
 మేమింక యాహాస్యము
 యెన్నాళ్లు భరియింతో
 మెన్నాళ్లు కోకాక
 కొన్నాళ్లు కయిన మా
 కొనగూడునొకొ ముక్తి—ఏమి

2

భారతీయస్వధర్మము-ప్రాపింప,
 భారమనుట కష్టము
 భరతమాతను గొల్చి
 భారతీయులఁ దలంచి
 పరమధర్మస్వరూ
 పమ్ము వాంఛింతుమిక—ఏమి!

3

శుక్ల పక్షము

[నూక కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు]

సాంధ్యకిమియారాగనంచయము నాదు
 వదనకంజాతశోభపై వ్రాలియాడ
 నపుడు-నచ్చట నా యుత్తరంబు చూచి
 అతిశయానందపారవశ్యమువలన
 పదము తొట్రిల నంత నా వనము దాసి
 సారెసారెకు దానినే చదువుకొంటి.

వీక్షించి, కొందఱు పాశ్చాత్యులు, ఇది సారరహితం బనియు, నిష్ప్రయోజనంబనియు, దీనివలన ప్రజలకు హాని పడుచున్నదనియు, నికను వారిచ్చనచ్చినటుల చాటి, ఖడ్గపాణులై, భేదించుటకు వచ్చిరి. కాని కొందఱు, మహామభావు లా శాఖ వై నెక్కి కూర్చుండి, శత్రురూపముగా, నలంకరించి, దృఢ మయినదిగా చూపుటచే, వారికి శక్యము కాకపోయెను. కొంత కాలమున కాశాఖ చిరిచి, నూతనవికాసము జెంది, పుష్పములు పూసె. ఆ పుష్పసౌరభము నలుగడల వ్యాపింపఁ జొచ్చె. సకల జనుల కాహ్లాసంబు కలుగఁ జేయుచుండె. ఆసౌరభమును చూచి తాళలేక, భేదించవచ్చినవారే విస్మయమంది సంధింప వచ్చిరి. ఖడ్గంబును త్యోగించి, శాఖ నెక్కిరి. ఇంకను, సారంబు గ్రహింపలేదు, ఫలంబున కాంచించువారు. ఏమి చిత్రము, చూచితిరా? ఈ శాఖారాజము, స్వాధిరాహిత్యమును వెల్లడి చేయుచున్నది. త్యాగమును, సూచించుచున్నది. ధర్మమును బోధించుచున్నది. ఇది యతిపురాతనము గాని, కాల వైపరీత్యముచే దేశముయొక్క స్థితిగురుల నను సరించి, నే దా రికశాఖారాజముగా, గోచరమగుచున్నది. ఆ హేతువు చే పాశ్చాత్యులుగూడ నేఁ డీశాఖ నెక్కిరిగాన, ఆ రిక విషయ మయిన ఫలం బెవరికి? చిరకాలముమండి యాశ్రయించి యున్న వారిదా? లేక నూతనముగా వచ్చినవారిదా? ఆలోచించు కొనెదరు గాక! ఈ నాటి వర్తకులు, పరులహితమును కోరక, వారి వస్తువులచే ప్రజలను మోసపుచ్చి వారి విత్తములను, ప్రాణములతో మాడ తీసికొనుచుండురు గాన, నట్టి వ్యాపారములలోను, సంధిగ్రావస్థలయందును, పడకుండ మహాశయం లందఱు, ఆశ్రయింప వచ్చినవారికి, దాని సారంబున్నరూపంబున నున్నట్లు సాధ్యమయినంతవఱకు పత్రికా ముఖంబున తెలియఁ జేయుచు, త్యాగముహిమను వారికి బోధ చేసి వస్త్రాహారంబుల లేక, చిరకాలము నుండి నిరంకుశరోగములచే బాధపడుచున్న మనదీనులను, వారికి దృగ్గోచరమనట్లు, వారినిచూపి, ఫలంబుల నిప్పించి, సంతుష్టిపఱచి విమృశనందఱును కలసి, శాశ్వతఫలంబును, పొందుదురు గాక! మహామభావులు వారికి క్రికొలది, బోధచేయుదురు గాక! అందులకు భగవానుఁ డనుగ్రహింమఁగాక!

శ్రీరామశర్మమాండలిక
 817, హైదరాబాద్ (టిప్పికేన్, మద్రాసు.

నన్నయభట్టారకునికుల బ్రాహ్మణత

[కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు]

(గత సారస్వతానుబంధము తరువాయి)

పురోహితభర్తృములు

పురోహితులెందుకు?

“వేదేషదంకేనిరతాశ్చవయః స్వత్యవాదినః
ధర్మాత్మనః కృతాత్మానఃశుభః నృపాణాంపురోహితః
బాధం లబ్ధం నలబ్ధంనా లబ్ధంనాపరిరక్షితం
పురోహితం ప్రకుర్వీత రాజాశుభసమన్వితం.
పురోహితమతే తిష్ఠేద్భ్య ఇచ్ఛేద్భూతి మాత్మనః
ప్రాప్తంచనుమతీం సర్వాం సర్వత స్సాగరాంబరం
తస్మాదేవంబాసీహి కురూణాం వంతవర్ధన
బ్రాహ్మణప్రముఖంరాజ్యం శక్యం పాలయితుంచరం
భారతము. ఆదిపర్వము.

దీనివలన రాజ్యాభివృద్ధికి పురోహితుడు మూలకారణమని తెలియవచ్చుచున్నది.

పురోహితుడు డెట్టివాడు?

“నక్షత్రస్యానుకూల్యేన యస్సంజాతో వరేశ్వరః!
రాజశాస్త్రం వినీతశ్చ క్రేయా బ్రాహ్మః పురోహితః!
ఆధ్యాత్మానాం నిమిత్తానా మత్పాతానా మభార్థవీత్!
శ్రుపక్షక్షయజ్ఞశ్చ క్రేయాన్ రాజ్య పురోహితః!
మహ్యచం సావగంచైవ నీతిశాస్త్రకృతశ్చమాన్!
కృతినోధర్మభోవేదే స్థావరేత్తు పురోహితాన్. శాంతిం.”

దేవరాజసుధీధీరచితమైన వచనశాంతిపర్వమున నున్న యీక్రిందివాక్యములు పైశ్లోకభావమును వెల్లడించుచున్నవి.

“అనుకూలమయిన నక్షత్రమందు బుట్టిన వాడును, ఏలఁ దగిన సాభాగ్యముఁ జడసినవాడును, రాజనీతిశాస్త్రమందు మంచిపరిశ్రమముగలవాడును నగుపురోహితుడు రాజున కుండుట యెంతయుమేలు. అతఁడతనములయు, నుత్పాతములయు ఫలములనెరింగినవాడును శ్రుపక్షక్షయనంతరిత్యమును దెలిసి నవాడును నగుపురోహితుడు రాజున కుండుట ఎంతయుమేలు. మరియు శాంతిపర్వములో విట్లున్నది:—

“రాజ్యపురోహితః కార్యో భవేద్విద్యాన్ బహుశ్రుతః!
ఉభయమీత్యు ధర్మార్థౌ సప్రమేయావసంతరం!
ధర్మార్థౌ మంత్రవిద్యేషాం రాజ్ఞాం రాజన్ పురోహితః”

రాజపురోహితుడు సమస్తవిషయములందును ఘన విద్యాంసుడై యుండవలయు ననియు మంత్రవేత్తయై అనగా మంత్రభేద మంత్రలాభ సంది విగ్రహాది రాజకీయ తంత్రముల యందు నిరంకుశప్రచారుడై యుండవలయు ననియు ధర్మ శాస్త్రార్థశాస్త్రములయందును ప్రజ్ఞావంతుడై యుండవలయు ననియుఁ దైవాకృతములవలనఁ దేలుచున్నది.

“పూర్వం పురోహితఃకార్యం పార్థ రాజ్యాభివృద్ధయే
మహీంజిగీతా రాజ్ఞా బ్రహ్మకార్యపురస్సరం” ఆదిపర్వము

రాజ్యాభివృద్ధిని దేశాభివృద్ధిని కొరవారు ముఖ్యముగా పురోహితసాహాయ్యము నందవలె నని అనగా పురోహితులు సమస్తరాజతంత్రవేత్తలై ధీమంతులై ప్రజ్ఞావంతులై రాజ్యాభివృద్ధికి మూలకారణమై యుండురని దీనివలనఁ దేలుచున్నది.

ఇంకను మరొకపర్వముం దిట్లున్నది:

“కులేన చ విశిష్టోనీ వయసాచ శ్రుతేన చ
ప్రజ్ఞయా సన్మతశ్చాసి కుక్రేణాంగిరసేనచ”

ఉద్యోగపర్వము.

దీనింబట్టి కుక్ర బృహస్పతులతోఁ దుల్యముగు మనీషా విశేషభూషితులును, ఉత్తమకులసంజాతులును, లోకానుభవ ముగలవారను నై పురోహితులు నెలయుదురని యాధిపదు చున్నది.

“క్రయ్యాంచ దండనీత్యాంచ కుశల స్సాస్త్వ పురోహితః”

అగ్నిపురాణము

వేదవేదాంగములును దండనీతివికారదుండనై పురోహితుడు ప్రజ్వలిల్లవలెనని దీనివలనఁ దేలుచున్నది.

“పురోధాః ప్రథమం క్రేష్ఠః సర్వభ్యోరాజ రాష్ట్రభ్యోత్!
తదను స్సాత్ ప్రతిధిః ప్రథానస్తవంతరం!
సచివస్తతః ప్రాప్తో మంత్రీ తదను చోద్యతే!
ప్రాప్తీవాకస్తతఃప్రాక్తః పండితస్తవంతరం!
సుమంత్రస్తతఃఖ్యాతో హ్యమాత్యస్తతః పరం!
దూతస్తతఃప్రమాదేతే పూర్వక్రేష్ఠా యథాసదాః!
మంత్రానస్తావసంపన్నస్త్రై విద్యః కర్మతత్పరః

జితేంద్రియా జితక్రోధో లోభమోహావివర్జితః!
వచంగవిత్ సాంగధనుశ్చేదవిచార్థగర్భ విత్!
యతోఽపభృత్యారాజాపి ధర్మనీతిరతో భవేత్!
నీతిశాస్త్రాస్త్రప్రభావోదకులస్తు పురోహితః!
వైవాచార్యః పురోధాయః శాసానుగ్రహయోః క్షమః.”

కుక్రనీతిసారము

దీనింబట్టి పురోహితుడు మంత్ర ప్రధానామాత్యుల కంటె ముఖ్యుడనియు వచంగవేత్తయై ధనుర్విద్యావికారదుఁ డును ఆర్థికనీతియందును ధర్మశాస్త్రములందును ప్రజ్ఞావంతుఁడు నునై యుండవలయుననియు విశేషమగుచున్నది. అంతియగాక పురోహితుని యాజ్ఞానుసారముగా రాజునదుమకొనవలయునని గూడ స్పష్టమగుచున్నది. రాష్ట్రమునకుఁ బురోహితుఁ డంద కంటె ముఖ్యుడు.

పురోహితతిరస్కారమున రాజ్యమృతి కలుగును

పురోహితసాహాయ్యము లేకుండినచో రాజ్య మొక్క నిముసమైన నిలవదు. తొల్లి యింద్రుండుదైత్యులకు మంబునఁ దన సభకు వచ్చిన తన పురోహితుండగు బృహస్పతిని లేచి నమ స్కరించి గౌరవించకయుండె. అందుచే దేవపురోహితుండు సభనుండి వెడలిపోయి పారోహిత్యము వదలుకొనియె. అందు మూలముచే నురేళ్ళరుండు దైత్యులచేఁ బరాభవింపబడి రాజ్య మృతినంది సబంధుకంబుగ బ్రహ్మకడకుఁబోయి మొట్టపెట్టుకొ నగా పురోహితు నవమానించి నీ వీచేటుతెచ్చుకొంటివని యత ఁడు మందలించె. ఆకథాభాగము భాగవతమునుండి తీసి యీ క్రింద నిమ్రుచున్నాను.

క. గురుతరధర్మక్రియ నయ
గురుడు మరెవ్వంతుడెవయగురుడు వచ్చి
గురుడు సమస్తమరావలి
గురుడు గురుం వరుగుడంచెఁ గొల్పినకు నృపా.
చ. అమితతపఃప్రభావై గరుడాత్ముని గీష్వతిఁ జూచిరాజ్యదు
ర్దమమదేఖ నింద్రుండు వృథాతనగర్దియ లేవకుండె నె
య్యమున నెదుర్కొనంజనక యాసనమీయక గౌరవోపచా
రములఁ బ్రవర్ణుఁ డెయక తిరంబుగ దివ్యసభాంతరంబునన్.
క. అప్పుడు మహేంద్రు కన్నులఁ
గప్పినమరరాజ్యవదవికారంబునకున్
జర్పడు నేయక గృహమున
కప్పుబుడ్డు దిరిగిపోయె నతిభిన్నుండై.
చ. ఎఱుంగమిఁ జేసి నట్టిగురుహేళన మంత నెఱింగి * * *

క. త్రిభువనవిభవమదంబున
సభలో మధురపునకుఁ బ్రసన్న నకులస
త్రైభువునకు నెన్గ నేసితి
కుభముల దొలంగంగ నే నమరభావమునన్.
ఉ. కావున గోకవందితుని కార్యవిచారనియింటి కేగి త
త్సవపాదపద్మములపై మమకుంబు ఘట్టిల్ల మొక్కి త
లేసె యొసర్చి చిత్తము విశించి ప్రసన్నునిఁజేతు నంచు న
ద్వేషవిభుండు వోయె నతితీవ్రగతిన్ గురుధామసీమకున్.
నీ.....దేవపుంగవుండు
నకలంబు పరికించి బాడగానక గురుఁ
జింతించి తలపోసి చిన్నఁబోయెఁ
బోయినవిధమెల్ల వాయలు రాక్షస
వీరులు వేగలవారివలనఁ
చెలిసి.....
.....దేవతలమీఁదిదాడిఁగ దెరువుపెట్టి
* * *

చ. దనుజుల గర్వతేజులును దానవవీరుల యంపవోకయ్యన్
మనుజువీశేషభోజనుల మచ్చరికంబు నికాటకోటి యే
చినబలశౌర్యముం దమకు సిగ్గును హాని మహాభయంబు
ని ద్దూతను జేయునుమృత్యుక గోలలకోర్కక పాటిరార్దులై.
క. అమరులు విస్మయ దారుణ
సమరులు శరభిన్న దేహ సంతాపగుణ
భ్రమరులు దైత్యకిరాతక చమరులు
కమలజునికడకు జనిరి భయార్తిన్.

న. ఇట్లు బ్రహ్మదేవుండు దేవేంద్రప్రముఖులయిన దేవ తల కనుకంపాతిశయవిభవంబున సభయం బొసంగి యిట్లు యెఁ
న. బ్రహ్మిష్ఠుం డైనబ్రాహ్మణు నాచార్యుం డైకొనక
గురుద్రోహంబు నేసితివి. తద్దోషం బిపుడు మీకుఁ జేసేత శత్రు
కృతంతై యనుభవింపం జేసె.
విప్రగోవింద గవేశ్వరానుగ్రహంబుగలవారలకు దక్కం
దక్కినరాజుల కరిష్టం బగు గావున మీరిప్పుడు త్వష్ట యను
మనువుక్రందకు విశ్వరూపుండను ముని నిశ్చలతపోమహాత్మ్య
సత్త్వస్వభావుం డతని నారాధించిన మీకు నభీష్టార్థంబుల

నతంకు సంఘటించు- నెట్టిదుర్దశలైన నడంచుననిచెప్పిన దిక్పా
లకారులు డెందంబుల డిందువడి కమలగర్భుని వీడ్కొని విశ్వ
రూపుకడకుం జని యిట్లునిరి.

బ్రహ్మిష్ఠుండ నైననిన్నాచార్యునిగా పరియించి భవదీ
య లేజోవిశేషంబుచేత నైరివీరులం బరిమార్చెద మాత్మీయా
ర్థంబయిన యవిష్టపాదాభిసంవనంబు నిందితంబు గావని వేదవా
క్యంబు గలకు గావున నీకు నమస్కరించుచున్న దేవవరులం
డైకొని పారోహిత్యంబు నేయుమనినం బ్రహ్మనీతవదనుం డై
యమునీశ్వరుం డిట్లునియె.

ఈవృత్తాంతముంబట్టి రాష్ట్రమునకు పురోహితుఁ డెం
తముఖ్యుడో యెంతగౌరవము కలవాడో బాగుగ బోధపడగల
దని నమ్మదను. రాష్ట్రమునకు మంత్రముఖ్యుఁడుగాఁడాయందు
లేని సతదును ముఖ్యుడే. అతనికంటెను ముఖ్యుఁడు పురోహి
తుఁడు. ఈయంశము వైనఁ దెలుపబడియే యున్నది.

తనరాష్ట్రమునుండి యధర్మమును తొలగించి ధర్మ మం
తటను వ్యాపించునట్లు చేయవలసినబాధ్యత గలవాఁడు రాజు.
ఆరాజు ధర్మధర్మ విచక్షణ గలిగి చక్కఁగ బరిపాలించునట్లు
చేయవలసినబాధ్యత గలవాఁడు పురోహితుఁడు. కావుననే
రాజు రాష్ట్రాకృత్యంపాపం రాజపాపం పురోహితః” అని
తెల్పబడియున్నది.

మఱియును దుష్టమంత్రులు మున్నగువారివలన రాజ్య
ముచెడిపోకుండ గాపాడవలసినవారు పురోహితులైయున్నారు.
(1) కుకర్మము గల యమాత్యులు (2) ఉపేక్షగల మంత్రులు
(3)చార్మము (4) వ్యవహారోపదేశుల యవ్యవహారము. (5)అదం
ద్యుల దండించుట; దంద్యుల దండింపకుండుట (6) అక్రమసం
గ్రామమున బ్రాణహింస గావించుట (7) కుభృత్యులవలనఁ గలు
గు ప్రజానాశనము నశనవియేడును రాజమలము లనియు వాని
నుండి పురోహితుఁడు రాజును రాష్ట్రమును గాపాడవలెననియు
శాంతిపర్వము చెప్పుచున్నది. కావుననే పురోహితుండు లేని
రాజేంద్రునకును బరికిరాఁడని శాస్త్రమైన ఘోషించుచున్నది.
“ఉచ్చిష్టస్సభేదే ద్రావా యస్య పాస్త్ర పురోహితః”
శాంతిపర్వము.

పురోహితుఁడలేని రా జెట్లుచెడిపోవునో మంత్ర లేని
యాకడు నట్లే చెడునని శాస్త్రములు మొఱివిచ్చుచున్నమాట
విజము. ఉభయములనుఁ బ్రధానులుగాని మనపంతులవారు శల
విశట్లుగా మంత్రియొక్కఁడు మాత్రమే కాఁడు.

పురోహితుఁ డమాత్యుల శాసించువాఁడై యున్నాఁడని
పురోహితుఁ డమాత్యుల శాసించువాఁడై యున్నాఁడని

క్రీష్ణద్రామానుషమునందలి యీక్రింది వాక్యములు బోధచేయు
చున్నవి.

“తత స్సుమంత్ర మానీయ వసిష్ఠో వాక్య మ్నబ్రవీత్
నిమంత్రయస్య స్వపతీన్ పృథివ్యాం యేవధార్మికాః
మిథిలాధిపతిం శూరం జనకం సత్యవిక్రమం
నిష్ఠితం సర్వశాస్త్రేషు తథా వేదేషు నిష్ఠితం
త మానయ మహాభాగం ప్రియమేవ సుసత్కృతం
స్వయమేవసీ ధర్మార్థౌ ప్రయయా మునిశాసనాత్,
సుమంత్ర స్వరితో భూత్వా సమానేతుం మహీక్షితః”
బాలకాండే త్రయోదశస్కంధః

రాజునే శాసించు పురోహితుడు మంత్రనిశాసించుట
వింతకాదు.

మంత్రులు మున్నగువారి చర్యలఁ బురోహితుండు పరిశీ
లించుచుండుటయే గాక నైదులు లోనగువారినిగూడ నీతఁడు
నడుపుచుండవలయును. ఈవిషయమై సుశ్రుతములో మంత్ర
స్థానమున నిట్లున్నది:—

“శ్లో॥ దోషాగంతుజమృత్యుభ్యో రసమంత్రవికారదౌ,
రక్షేతాం సృపతినిత్యం యత్నా దైవ్యపురోహితౌ
శ్లో॥ బ్రహ్మవేదాంగ వష్టాంగ మాయుశ్చేద మభావత
పురోహితమతే తస్మా ద్వర్తతే భిషగాత్మవాన్”

ఈ శ్లోకములు రాజవైద్యుండు పు రో హి త మతాను
సారముగ నడుమకొనవలెనని తెలుపుచున్నవి. ఈ విధముగ. పు
రోహితుండు సమస్తవిషయములందును మెలకువ గలిగి వర్తింప
వలెనని లేలరున్నది. కాని శాంతిక, పాష్టికముల నాచరిం
చుచుఁ గూర్పుండవలసినదిగఁ గాన్పించులేదు. ఇట్లుంటచే కాం
తిక, పాష్టికములు సామాన్యకార్యము లని నాతలంపు కాదు.
నా స్థిత విశేషముగ వ్యాపించియున్న యీ దినములలో నవ
నాగరికులచే నవి యట్టివిగా భావింపబడినను మనవారు వానిని
ఘనకార్యములుగానే భావించిరి. అవిపురోహితుల మహాత్ము
డెల్లను. అల్పములు కావు. అయ్యవి కుమంత్రులు మున్నగు
రాజమలములఁబోగొట్టును. అని శాంతిపర్వములో తెలుపబడి
యున్నది. (రాష్ట్రేహ్యోమై ర్మహాశాంత్యాఘృత కంబులకర్మణా
భ్యగ్వింగిరో విధిజ్ఞోవైపురోధా నిర్ణదేమలాన్) (సశేషము)

యస్. రాజనారాయణ్ గారు

ఇదునాలుగు సంవత్సరముల బాలుడు అద్భుత గణితశాస్త్ర ప్రవీణుడు.

వీరు నలిపిన పరిశోధనలు ఆక్సుఫర్డు విశ్వవిద్యాలయమునందలి హార్టీ కంజీతునకు పంపబడినవి.

వీరు ఇంగ్లండుకు వెళ్లదలచిరి.

(చెస్ ఫోటో లీజ్)

అఖిలభారత కాంగ్రెసు

స్థాయిసంఘము

డిసెంబరు 24 తేదీని కాన్పూరులో సమావేశమగును

విదవ సదియే కాంగ్రెసువిషయనిర్ణయ సంఘముగ మారును

అహమ్మదాబాదు, డిసెం 11:—1925 డిసెంబరు 24వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కాన్పూరు లో విషయ నిర్ణయ సంఘమందరమున అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సమావేశము జరుగును. కార్యక్రమకట్టిక యందున్న విషయములన్నిటిని ముగించిన పిదప అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము కాంగ్రెసు విషయ నిర్ణయ సంఘముగ మారును. (ఆ.ప్రె)

శ్రీ శేషు గు

డి. బి. టి. నంబెరుమాళ్ శ్రేష్ఠిగారు

(చెస్ ఫోటో లీజ్)

మెప్పును ప్రభువు ఆగమనము

పత్రికా ప్రతినిధులతో సభామహిమ

వేళ స్వంతపనిమీద వచ్చిరి

(శ్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి, డిసెం 11:—నేడు మొయిలు స్ట్రీటులో దిగి ప్రముఖులలో మైనూరు యువరాజుగారు మెప్పును ప్రభువును గలరు. మెప్పును ప్రభువుగారే యెరుగనివారుండరు. భారత ప్రభుత్వమునం దిదివరలో ఆర్థికవ్యవస్థనుగ నుండిరి. మెప్పును అనార్డు అనే రాష్ట్రీయ కప్పముల బుట్టించినది వీరే.

స్వంతపనిమీదను నూతన భారత దేశమును

జూడ సచ్చితిని

పత్రికా ప్రతినిధులు వారితో ముచ్చటించి ప గా, వేళ స్వంతపనిమీద, ముఖ్యముగా కలకత్తా రాష్ట్రీయ కప్పములనుగ నుండిరి. దీనితో బాటు మాంటాగూ పెన్షన్లకు విధానమును ప్రవేశ పెట్టుటవలన తాను ఈ దేశములో లేని ఐదేండ్ల వైచిలు కు లో శేర్షడిన నూత్న భారతదేశమును పీడింపవలెనను కోరికగూడ కుండెనని చెప్పిరి.

నూతన రాజ్యప్రతినిధి

మెప్పును ప్రభువు రాజ్యప్రతినిధిగ నియమింపబడిన గా విప్లవగారినిగూర్చి చెప్పటలో అత్యంత స్త్రోత్రవాచకములుగను ఉత్సాహముతోను బల్కిరి. ఇంతవారిని నియమించుట అద్భుత మనితయనయ్యెను. వృద్ధుగారు యూరోపియనులయొక్క యభారతీయులయొక్కయుగారవమును తప్పక బొందితీరదరు.

సివిలు సర్విసు బిల్లు

బర్మను హిందూ ప్రభువు ఐ. సి. యస్. ల నెక్కువ మందిని శిక్షించినదేమి ప్రయత్నములకు మెప్పును ప్రభువు ఎక్కువ ప్రశంసించిరి. భారతములో ప్రయత్నములవల్లనే విశ్వ విద్యాలయములందు ప్రతిభావంతులుగ నున్న యువకులు చాల మంది తమ ధర్మముల నిర్లక్ష్యములలో తనంతకక్షణ యొసంగి వరకు భావముతో మరల తమ మనస్సులను భారత దేశమునంకకు ద్రిష్టమందిరినని మెప్పును ప్రభువుగారు చెప్పిరి. ఈమధ్యనే సర్విసులో శిక్షించినవారిలో చాలమంది మెరికలవంటియువకులు గలరు. సివిలుసర్విసు బిల్లునుగూర్చి విచారించిన పార్లమెంటు జాయింట్ కమిటీకి మెప్పును ప్రభువు అన్యాయుడుగ నుండెను. అందువలన, కమిటీకిని ప్రభుత్వమునకు గల బేదము ధర్మమునందుగాక స్వల్పవివరములందు వియన చెప్పెను. రాష్ట్రీయుల సర్విసునందు ముఖ్యముగ మద్రాసులో యూరోపియను వరతులక్రింద క్రమాయిలు జేయును బిల్లుక్రింద జేరని వానివిషయమున నెక్కువ వాదన జేయవలెనని కమిటీ కోరెను.

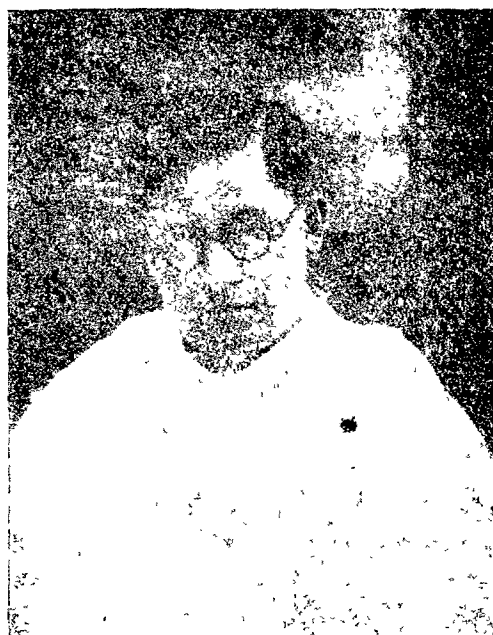
మెప్పును అనార్డు-రాష్ట్రీయ కప్పములు

మెప్పును అనార్డును గూర్చి వచ్చిన ఆక్షేపాల గూర్చి చెప్పిన ప్రభువుగారిట్లు చెప్పిరి: రాష్ట్రీయులు తాము కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు కేంద్రపాలన కప్పముల గూర్చి జేయు ఆక్షేపాలను నేను సాన భూతితో భద్రముగ జదివితిని. నేను అధ్యక్షుడుగ నుండిన కమిటీ నిర్ణయించిన కప్పములును నూత్న ప్రభుత్వనిర్మాణము నమనస్ఫుటకీ రాష్ట్రీయులకు డబ్బు లేకపోవుటయు ఒక్కసారే జరిగెను ఆ డబ్బు చాలకపోవుటవలన ఈ రాష్ట్రీయకప్పములు దుర్గతముగ గావించెను.

మెప్పును ప్రభువు రాష్ట్రీయ కప్పములనుగూర్చి యింకను జేప్పుమతము కమిటీ కేంద్రప్రభుత్వమున కీయవలసిన మొత్తమును రాష్ట్రీయు లన్నిటికిని పంచవలసియుండె ననియు, దీని కెట్లు పంచినను కొన్ని రాష్ట్రములకు మిగిలిన వానికన్న దురదృష్టము సంప్రాప్తము కావలసియున్నదనియు, రాష్ట్రీయులకు పంపిణీలో నిది న్యాయముగనే జరిగినదనియు, కొన్ని రాష్ట్రీయులందు పరిశోధనలు మార్చి కష్టమేర్పడి యుండి వచ్చుననియు, అంతిమాశ్రమచే ఈపరిష్కారమును నిర్ణయించగదనియు చెప్పిరి.

స్వరాజ్య ప్రతిష్ఠాభము

స్వరాజ్య పక్ష ప్రతిష్ఠాభమును గూర్చి మెప్పును ప్రభువుట్లు చెప్పెను: "నూతన ప్రభుత్వ నిర్మాణమునందు స్వరాజ్యపక్షమువారు చెయిగలిగింపకొన నిశ్చయించుకొననందుకు నాకు నిజముగా చాల విచారకరముగ నున్నది. ఆలస్యము జేయకుండ త్వరలోనే వారు తమ ప్రస్తుతపన్నాగములను జేసినతప్పును గనుకొందురని నేను నమ్మెదను. పార్లమెంటు విచారణసంఘము సమృద్ధియు సమీపించుచున్నది. అవిచారణసంఘమువారు 1919 కాపసమువలన గలగజేసిన యవ

గౌ. తులసీచరణ గోస్వామిగారు

(చె. యల్. ఎ)

వీ రిటీవల చెన్నపురిలో దేశబంధుదాసుగారి శిలావిగ్రహమును దేశబంధు మందిరిమున బహిర్గతము చేసిరి.

(చెస్ ఫోటో లీజ్)

కాశీమువలన భారతనాయకులు పరిపాలనమునందు బాధ్యతవహించుట కేమాత్రముతో వృద్ధిరను విషయమును విచారించెదరు. ఆవిచారణ ఫలితముగ వారు నిర్ణయించినది భారత వాయకులు కొందరు తమకొనంగిన బాధ్యతల నంగీకరింప తీరస్కరించినదిగాని లేక అందులకు భయపడెదరని గాని భారతదేశమున కావల ప్రపంచము భావించు కెదల యుభాజనముగ నుండును.

మొయిలు స్ట్రీటు

బొంబాయి, డిసెంబరు 11:—నేటియువయస్య యస్. యస్. "రాజ్యక్కు" స్త్రీమగలో కైటుకనరలో మెప్పును ప్రభువు, మైనూరు యువరాజు, సర్ హర్ వస్టేడిస్ నా, లెఫ్టెనెంట్ కలనల్ వైట్లు, లెఫ్టెనెంట్ కలనల్ మన్ గాన్లు వచ్చిరి.

బొంబాయినుండి 12 తేదీన బయలుదేరిన డి. ఐ. యస్. యస్. మార్కరా స్త్రీమగ 9 తేదీన లండన్ చేరెను. క్రిందటి నెల 26 తేదీన బయలుదేరిన డి. ఐ. యస్. యస్. ఏప్రిల్ 9 తేదీ ఉదయం పొన్న రెయిడుకు వచ్చి అమర్నాహ్న మే అచటనుండి బయలుదేరినారు. కొంకణి నుండి యస్. యస్. "బెలింపియా" నిన్ను చేరెను. (ఆ. ప్రె)

సి. ఇ. వృద్ధు గారు

క్రొత్త మదరాసు మెరీఫ్

(చెస్ ఫోటో లీజ్)

పత్రికలపై మాననప్రభుదావా

డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ స్వరాజ్యపత్రికలు

రూ 500, రూ 300 పరిహారము చెల్లించునట్లు తీర్పు

[ప్రాధుత్వము పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు గోపాలయ్యగారు డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ స్వరాజ్యపత్రికలపై మాననప్రభుదావా తెచ్చిరి. ప్రాధుత్వము జిల్లా కోర్టు మునిసిపుల్ కేసునుగురించి వాటికి అనుకూలముగ తీర్పుచెప్పెను. తీర్పు సంగమముగ ఈదిగు ప్రకటించుచున్నాము. గోపాలయ్యగారు అబ్దుల్ హైగారిపై తెచ్చిన కేసు సందర్భమున ఖైద్యుడైన తీర్పు నిన్నటిపత్రికయందు ప్రకటించబడినది.]

పత్రికా స్వాతంత్ర్యము

ఈ పత్రికలయందు ప్రకటింపబడిన ప్రశ్నలు మాననప్రభుదావా కలగజేయుచున్న వా యను విషయమై అబ్దుల్ హైగారిపై లేబడిన అభియోగమును వివరించు సందర్భమున నిర్ణయించియుంటిని. పత్రికలయందు ప్రకటింపబడిన విషయములు వాటికి మాననప్రభుదావా కలగజేయుచున్నవి. ఇట్టి ప్రకటనలను ప్రచురించుటకు వార్తాపత్రికలకు ప్రత్యేకపు హక్కుయొద్దనియు, ఎట్టి దురుద్దేశము లేక తమ బాధ్యతలను తాము నిర్వహించి రనియు స్వరాజ్యపత్రిక సహస్థింపకొనుచున్నది. కాననసభ్యుడు ప్రశ్నల నంపినంతమాత్రమున ఎట్టి పరికిరము లేక పత్రికలు వాటిని ప్రచురించుట ధర్మముకాదు. అంతేకాక కాననసభ్యుడు ప్రశ్నలను అంగీకరించుటకు పూర్వము ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యుత్తరము ఇచ్చుటకు పూర్వము ప్రశ్నలను ప్రకటించుటచే ఈపత్రికలు తమకున్న ప్రత్యేకపు హక్కుల కోల్పోవుచున్నవి. ఈకారణమున అబ్దుల్ హైగారి దురుద్దేశము సకలమునకు ఈపత్రికలు తోడ్పడినట్లు తేలుచున్నది. ప్రశ్నలనడుగువిషయమై కాననసభ్యులకున్న అధికారములు మినహాయించుట అబ్దుల్ హైగారిపై లేబడిన కేసు తీర్పునందు వివరించి యుంటిని. ఆ మినహాయించుట నిన్నటి వార్తాపత్రికల విషయమునందుకూడ అనువర్తించును. ప్రజల లాభము కొరకు మాననప్రభుదావా కలగజేయు ప్రశ్నలను ప్రకటించి మని సమర్థించుకొనుట విపరీతముగనున్నది. ఈసమాధానమును చట్టము అంగీకరింపజాలదు. మాననప్రభుదావా కలగజేయు ప్రకటనల సందర్భమున ప్రతివాదులు నేరములను యజువుచేయు జాలకున్నా, వారు దురుద్దేశముతో అట్లుచేసిన పరిగణింప జలయునని చట్టము స్పష్టముగ తెలుపుచున్నది. తమ హక్కులను నిర్వహించుటలయందును సదుద్దేశముతో చర్యలను విధించు ప్రజల లాభమునుద్దేశించి అన్ని విషయములను ప్రకటించుట వార్తాపత్రికలకు హక్కుయొద్దని. ఈహక్కును నేరెంతమాత్రము ఆశ్రియించుటలేదు, తిరస్కరించుట లేదు. కాని ఎట్టి ఆధారము లేక పెద్దనుమర్శలపై ఘోరముగ నేరముల నాశోపించు ప్రకటనలను కాననసభ్యులు పంపినప్పటికిని పత్రికలు ప్రకటించుట తమ బాధ్యతలను నిర్వహించుట కాజాలదు. వార్తాపత్రికల స్వాతంత్ర్యము వేరు. వార్తాపత్రికలు తమ హక్కులను దుర్వినియోగమునకును నిర్వహించుట వేరు. ఎప్పుడో పత్రికలు నిండాకోపాలకుడడగెదరో అప్పుడు పత్రికలు తమ స్వాతంత్ర్యము దుర్వినియోగమునకును పరిగణింపజలయునని న్యాయమూర్తి ముఖర్జు గారు చెప్పియున్నారు.

ఈపత్రికలు వాటిపై ఘోరముగ నేరముల నాశోపించు ప్రకటనలను ప్రచురించినవి. అబ్దుల్ హైగారిపై విషయములను ప్రకటించుటకు ప్రతివాదులకు చట్టము ననుసరించగని పత్రికముగగాని సాంఘికముగ గాని ఎట్టి బాధ్యత కనుపడుట లేదు. ప్రజల లాభముకొరకు ఈప్రకటన గావించబడెనని సమర్థించుటకు కూడ వీలులేదు. వాది యెడల పత్రికల కెట్టి దురుద్దేశము లేదు. అంత మాత్రమున మాననప్రభుదావా కలగజేయు విషయములను ప్రకటించుటకు సమర్థించుటకు వీలులేదు. ప్రతివాదులకు దురుద్దేశములేకున్నను వారి యాప్రకటనమునల్ల మనోవేదన మాననప్రభుదావా అనుభవించుచున్నాడు. కావున దురుద్దేశమున్నదా లేదా అను విషయమై ఆలోచించుట అసంపరము. ఇట్టి ప్రకటనలు వార్తాపత్రికలు తమకుగల ప్రత్యేకపు హక్కులను చెల్లాయించుటకాదని ముందే చెలిపియుంటిని. సామాన్యవ్యక్తులవలెనే పత్రికలుకూడ వివిధ క్రిమినలు చట్టముల నల్లఘోషించుటలయందును ప్రతివాదులు తమ చర్యలను సమర్థించుకొనుచు తమకుగల ప్రత్యేకపు హక్కుల ననుసరించి ఈప్రశ్నలను ప్రకటించి రని వాదించుచున్నారేగాని ఈ నేరకోపాలను సత్యమని నమ్మి ప్రకటించినట్లు వాదించుటలేదు. కాననసభ్యుల కార్యక్రమమునకు సంబంధించిన విషయములకుచే ఈప్రశ్నలను తాము ప్రకటించి రనియు, ఇట్లుచేయుట తమ ఈమాన్య ధర్మమనియు,

స్వరాజ్యపత్రికవారు తమ చర్యలను సమర్థించుకొనుచున్నారు. కాననసభ్యులకు ప్రశ్నలను అంగీకరించి ప్రభుత్వమువారు సభించు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినపిమ్మట ఈపత్రికలు ప్రశ్నలను ప్రత్యుత్తరములను ప్రకటించిన ఆశేషించుటకు అవకాశముండెడిదికాదు. అట్లు చేయుటకు పత్రికలకు సంపూర్ణముగ హక్కు ఉన్నది. కాననసభ్యులవలెను న్యాయస్థాన విచారణలను సంపూర్ణముగ ప్రకటించుట పత్రికలధర్మమని వారప్పుడు చెప్పవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటకు అసర్దుమైన ప్రశ్నలని వీటిని కాననసభ్యులకు నిరాకరించియుండెను. అట్టిప్రశ్నలను ప్రకటించుట ప్రత్యేకపు హక్కులను చెల్లాయించుట ఎంతమాత్రము కాజాలదు.

ఈవిషయమును ప్రకటింపవచ్చునా ప్రకటించరాదా యను విచక్షణ చూపక తమకు పంపబడువిషయముల నన్నిటిని ప్రకటించుట బాధ్యతలను గుర్రెగిన వార్తాపత్రికల లక్షణము కాదు. విచక్షణ చూపనిచో చట్టము నతిక్రమించి ప్రవర్తించినప్పుడు తత్ఫలితముల ననుభవించక తప్పదు. అబ్దుల్ హైగారివలె నే ఈపత్రికలుకూడ తమబాధ్యతలను గుర్రెగగ ప్రవర్తించినవి. కాననసభ్యులకున్న ప్రశ్నలను ప్రకటించుటకు వార్తాపత్రికలకు ప్రత్యేకపు హక్కులన్నవి సమర్థించుటకు వీలులేదు. అబ్దుల్ హైగారికేసునందు చూచింపబడిన విషయమునే నేరకోపాలను యజువు చేసిన పత్రికల వోషము తొలగిపోవును. నేరములను యజువుచేయుజాలనప్పుడు పత్రికలు తస్మాన్వీర వనియే చెప్పవలెను.

వ్యవహారరీత్యా ప్రకటించుట

పత్రికానిర్వహణము ననుసరించి వ్యవహారరీత్యా ఈ ప్రశ్నలను ప్రకటించితిమని పత్రికలు వాదించుట తమ బాధ్యతలకు తాము గుర్రెగలేదని ప్రకటించుకొనుట యగును. పత్రికలకు ప్రతిదినము ప్రకటనార్థమై ఎన్నియో వార్తలు లేఖలు వచ్చుచుండును. అయినను వాటిని ప్రకటించుటయందు కొంత విచక్షణ చూపుట అవసరము. ప్రకటించుటకు అర్హమైన విషయములను అర్హములగు విషయములను వేరుచేయుపని పత్రికాధిపతుల ప్రభుధర్మము. నలుగురు పెద్దనుమర్శలతో కలిసి మెలగుప్పుడు ఏసమయమునందెట్లు మాట్లాడవలెనో ఏసమయమున ఎట్లు ప్రవర్తించవలయునో గుర్రెగి ఆయావిధముల సత్ప్రవర్తనలుచే ప్రవర్తించెదరు. అది వారికి సహజము. అదేవిధమున ప్రకటనార్థమై వచ్చు వార్తల యోగ్యతావ్యక్తతలను ఎట్టిశ్రమ లేకయే నిర్ణయించుట పత్రికా నిర్వాహకులకు సహజముగను సామాన్యముగను నుండవలయును. ఈశక్తిని వృద్ధిచేసి కొనుట పత్రికాధిపతులధర్మమై యున్నది. లేకున్న, ఇట్టి యిబ్బందులకు పత్రికాధిపతులు పాలయ్యెదరు. ఇది సత్యమైన వార్త. ఇది అసత్యమైనవార్త, ఇది చట్టసమ్మతమగు ప్రకటన, ఇది చట్టమునకు విరుద్ధమగు ప్రకటన ము అని ఎట్టిశ్రమ లేకయే విషయమును చూచినంతనే గుర్రెగవలెను. అట్లులేక ఎట్టి విచక్షణ లేక అన్ని వార్తలను ప్రకటింపబూనుకొనిన చట్టము నతిక్రమించిన సమయములందు తత్ఫలితములను కూడ వారు అనుభవించక తప్పదు. కావున ఈపత్రికలు మాననప్రభుదావా కలగజేయు విషయములను ప్రకటించిన వని నిర్ణయించుచున్నాము.

దురుద్దేశము

స్వరాజ్యపత్రిక దురుద్దేశముతో ఈవిషయమును ప్రకటించలేదు. కాని ప్రకటింపబడిన విషయము మాననప్రభుదావామైనదనుటచే చట్టము ననుసరించి ప్రతివారికి దురుద్దేశమున్నట్లుగనే పరిగణింపవలయును. డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక ఈప్రశ్నలను ప్రకటించిన పిమ్మట వాది తన వకీలుద్వారా నోటీసు పంపెను. తుమాఫాపరిహారము కోరెను. కాని, డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రికాధిపతులు సకాలమున తుమాఫా పంపలేదు. తుమాఫా కోరుటకు సంసిద్ధులై యుండినయు ఆవిషయమును వాదికి తాము తెలిపినయు డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రికాధిపతి వాదించుచున్నాడు. కాని వాదికి ఈవిషయమై పంపిన జాబుకు తగు దాఖలా లేదు. స్వరాజ్యపత్రిక పత్రికయందే తుమాఫాను ప్రకటించెను. అదేవిధమున డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ ప్రవర్తించిన పరిహారమును నిర్ణయించునప్పుడు పత్రికకు అనుకూలమగువిషయము తీర్పు చెప్పటకు కొంత ఆధార ముండెడిది. కావున డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక తుమాఫా కోరుటకు పూనుకొనలేదని నిర్ణయించుచున్నాను. స్వరాజ్యపత్రిక ఒక తుమాఫాను ప్రకటించెను. కాని ఆతుమాఫా వాదికి తృప్తికరముగ లేకపోయెను.

పరిహారము

మాననప్రభుదావా కలగజేయు అసత్యపు వార్తలను ప్రకటించుటచే పత్రికలు వారికి పరిహారముగ కొంత మొత్తమును

చెల్లింపవలయున్నది. పత్రికలకు దురుద్దేశము లేనందున పరిహారపు మొత్తమును తగ్గింపవచ్చును. స్వరాజ్యపత్రిక ఒక విధముగ తుమాఫాప్రకటించుటచే వారు చెల్లింపవలసిన మొత్తమును ఇంకను తగ్గింపవలసియున్నది. పత్రికలల్ల మాననప్రభుదావాను ప్రకటనకు అధికముగ వ్యాప్తి గలిగియుండుటచే నామకార్యమున పరిహారముకాక పరియగుమొత్తమునే పత్రికలు వారికి చెల్లించుట ధర్మమని నిర్ణయించుచున్నాను. కాని ఈకేసులల్ల వాదికి అధికముగ లాభము కలగజేయుట సరియగు పద్ధతిలేదు. అబ్దుల్ హైగారు 2000 రూప్యములు చెల్లింపవలసినట్లుగ నిర్ణయింపబడినది. డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రికవారు 500 రూప్యములు, స్వరాజ్యపత్రికవారు 300 రూప్యములు చెల్లించునట్లు నిర్ణయించుట అన్ని విధముల న్యాయమని అభిప్రాయపడుచున్నాను. అదే విధమున తీర్పు చెప్పచున్నాను.

ప్రభుత్వమువారికి కొన్ని సలహాలు

ఈసందర్భమున తీర్పును ముగించుటకు పూర్వము కొన్ని మాటలను వ్రాయ నుద్దేశించితిరి. కాననసభ్యుల ప్రశ్నలు సభాధ్యక్షునిచే అంగీకరింపబడి సభ నందు ప్రత్యుత్తర మిచ్చబడుటకు పూర్వము వాటిని ప్రకటింపబడవలసి ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించి తగు నిబంధనలనుతయారుచేయుట అన్ని విధములఉచితమని నమ్ముచున్నాను. ఈకేసును దాఖలుచేయుటకు వాదికి ప్రభుత్వమువారు అనుమతి నొసట వారిధర్మమై యుండెను. ప్రభుత్వోద్యోగులగులందు అందు ముఖ్యముగ పోలీసు కాఖ్యుండు దున్న ఉద్యోగుల గౌరవమును సంరక్షించుట ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యధర్మము. వారిగౌరవమునకు భంగకరముగ నేరకోపాలు ప్రకటించబడ వుండునట్లుగను అట్టిప్రకటనలు వ్యాపింపకుండు నట్లుగను, తగుకట్టుదిట్టముల నేర్పరచుట అవసరము. బాధ్యతలను గుర్రెగనివారు పోలీసు ఉద్యోగుల గౌరవమునకు భంగకరముగ విషయములను వ్యాపింపజేయుబూనుకొనిన ప్రజలయందు అధికారితిరస్కారము వృద్ధియగును. ప్రజలు పోలీసువారికి తోడ్పడుట అసంభవమగును. ప్రభుత్వోద్యోగుల గౌరవమునకు భంగకరముగ ప్రకటనలు ఇష్టాగోష్టి ప్రభుత్వమువారి ప్రతిపక్ష హానికరమైనవి. ప్రభుత్వోద్యోగుల దురాచారో గూడిన ఇష్టాగోష్టిని నిషేధించుచు కెంటు కియందొకచట్టమున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగులమీదను ప్రభుత్వ విద్యుహామనకు సంబంధించిన విషయములందు అసత్యవార్తలను సంభాషణద్వారా వ్యాపింప చేయువారు నేరస్థులని ఈ చట్టము నిర్ణయించుచున్నది. బోరంబోరుందలి ఒకవార్తాపత్రిక ఈవిషయమై విమర్శనముగావించుచు ఇట్లు వ్రాసెను:— “కొందరు ఈచట్టమును జూచి బుద్ధితక్కువవృద్ధులని తిరస్కారమునకును పరిహాసంపరచుచు కాని దురుద్దేశముతో వ్యాపింపజేయుచు అసత్యపు వార్తలను ఎట్టి విపరీత ఫలితములు ఏర్పడినవో వృష్టియందుంచుకొనిన ప్రపంచమునందంతయు ఇట్టిచట్టములు అమలునందున్న ఎంతయో బాగుండు నని చెప్పకతప్పదు.” అనామధేయులు బాధ్యతను గుర్రెగిన వారు వ్యాపింపజేసిన అసత్యవార్తలను అబ్దుల్ హైగారు ప్రమాణముగ గైకొనుటయే ఈ అభియోగమునకు కారణము. ఈసందర్భమున గో॥ లామెంబరు గారు పోలీసువారివిషయమై చెప్పినమాటలు స్ఫురణకు వచ్చుచున్నవి ప్రజలయందు పోలీసువారిపై సంపూర్ణమనుభిక్త్యాసమేర్పడినగాని పోలీసువారు ధర్మములను చక్కగ నిర్వహింపజాలరు. పోలీసువారు సాంఘికనిర్వాహమున ముఖ్యులని ప్రజలు నమ్మువలెను. సంఘసంరక్షణమే పోలీసువారిధర్మ మని ప్రజలు గుర్రెగి లా-ఆర్డరులను సంరక్షించువిషయమై ప్రజలు పోలీసువారికి అన్ని విధముల తోడ్పడుచుండవలెను.

అబ్దుల్ హైగారి వాక్యాలము

నేను ముద్రాను కాననసభ్యులందొకసభ్యుడను. దత్తమండలముల మహమ్మదీయనియోజకవర్గపుప్రతినిధి ప్రాధుత్వమునందలి మహమ్మదీయులను నాకు తెలియును. జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుకు వారొకమహజరు పంపుకొనిరి. మహజరునందు సంతకములుచేసినవారు పెద్దనుమర్శులని నాకు తెలియును. బళ్లారియందలి మహమ్మదీయులకూడ మరికొన్ని విషయములను తెలిపిరి. తమయిబ్బందులను తొలగించుటకై కాననసభ్యులందు ప్రశ్నల నడుగవలయునని మహమ్మదీయులు నన్ను కోరిరి. నేను ప్రధమమున జిల్లాపోలీసు సూపరింటెంటును కోకజాబు వ్రాసితిని. వీరిపై గావించబడిన నేరకోపాలు అసత్యమైనవని వారు నాకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. నేను విచారించగ, జిల్లాసూపరింటెంటు ఎట్టివిచారణలనుపకయే నాకు ప్రత్యుత్తరమంపెనని తెలియవచ్చెను. ఈవిషయమై తరవిచారణ జరుగవలయుననియు, వాదిని బద్దలాయించుట ఉచితమనియు తలచితిని. మహజరు ననుసరించి కాననసభ్యులకార్యదర్శికి కొన్నిప్రశ్నల

నందినది. ప్రశ్నలను వారాంతమున పరిశీలించి, ఇతర శాసన సభ్యులు సాధారణముగ చేయుచున్న పని నేను చేసినది వారికి నాకు ఎట్టిపరిచయము లేదు. వారిపై నాకు ఎట్టి సుగ్రభప్రాయముగాని ద్వేషముగాని లేదు. ప్రజలయొద్దనుండి వారికింప వలయుననియే నే నీ ప్రశ్నల నందినది.

క్రాసుపరీక్షయందు అట్లుయేగాని ఏ క్రిందివిధమున సాక్ష్యమిచ్చిరి:-

ప్రాద్దుబూరునందలి మహమ్మదీయ లును నాకు బాగా తెలియును. 1917 సంవత్సరమునండి ప్రాద్దుబూరునందలి చైత్యములకు మహమ్మదీయులకు తగువులుండెనని కూడ తెలియును. కొద్దిసంవత్సరము వైత్యుల కనుకూలముగ తీర్పు చెప్పబడెను. కాని 1921 సంవత్సరము మొదలు 1925 సంవత్సరమువరకు మహమ్మదీయులు దౌర్జన్యము సలుపుచుండి రనియు అందువల్ల కొందరు శిక్షింపబడి రను విషయము నాకు తెలియదు. 1928 సంవత్సరము ఎన్నికల సందర్భమున వొట్టికొరకు నేను ప్రాద్దుబూరు వచ్చియుంటిని. మరల నేను ప్రాద్దుబూరునకు వెళ్ల లేదు. మిత్రులు చెప్పినమాట లే నాకు అధారముయి మహాజరు వ్రాసిన కాకితము సంతకము లున్న కాకితము భేదముగనున్నదని నేను గమనించలేదు. ముఖ్యముగ మహాజరును అధారముగ నై కొనియే నేను ప్రశ్నలనందినది. ఉప్పులూరు పీఠానుసాహేబు, భాజాహుసేను సాహేబుగారు నాకు ఈవివరములను తెలిపినవారిలో ముఖ్యులు. బాంబుల్లరులకు వాది కారకుడని పాదు చెప్పిరి. 16 వేల రూపాయలు లంచముగ వాది పుచ్చుకొనెనను విషయము మహాజరునందు లేదు.

ప్రశ్నల నంపుటకు పూర్వము ఈ శేరాలోపాలు సత్యమైనవా కావా అను విషయమై నేను విచారణసలపలేదు. ఈ శేరాలోపాలు సత్యమైనవని నేను నమ్మితినిగాని యజ్ఞప్రయోజాలను. డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసు స్వరాజ్య జస్టిసు పత్రికలకు నా ప్రశ్నలనందినది. మెయిలు, హిందు పత్రికలకు పంపితిని. లెడో జ్ఞాపకములేదు. మెయిలు హిందూ పత్రికాధిపతులు నా ప్రశ్నలను ప్రకటించు నిరాకరించినవిషయము నాకు జ్ఞాపకములేదు. శాసనసభ అగడ్తలో జరుగును, ప్రశ్నలను జూజ్ లేక్ జూజ్ నెలలో పంపితిని. శాసనసభాధ్యక్షుడు ఈ ప్రశ్నలను అంగీకరింపలేదు. వాదితో రాజీపడితిని నేను ఎవ్వరికి చెప్పలేదు. మహాజరునందు సంతకముచేసినవారి హాదాలు నాకు తెలియదు. భాజాహుసేనుగారు ఇంగ్లీషునందు చేనాల్చేసిలో వారికి ఇంగ్లీషు వచ్చునో రాదో నాకు తెలియదు.

అందరుననుగారి వాక్యాలుము

నేను డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసు పత్రికా సంపాదకుడను. ఈ పత్రికకు దాదాపు నాలుగువేలమంది చందాదారు లున్నారు. 1924 సంవత్సరమున రామకేవలయ్యగారు ప్రధాన సంపాదకులుగనుండిరి. నేను సహాయసంపాదకుడగు నుంటిని. ప్రకటనార్హములగు విషయములను నిర్ణయించునది ప్రధాన సంపాదకుడు. ప్రకటన విషయములను తన శీర్షికల నుండు సహాయసంపాదకుల పని. వాది 8000 రూపాయల పరిహారము కోరుచున్నాడని కృష్ణమాచారిగారు నోటీసు పంపిరి. క్షమాపణ తెలుపుటకు ఎట్టి ఆక్షేపణలేదని మేము ప్రత్యుత్తరమందితిమి. (కాని ఇందులకు దాఖలయినట్లు క్రాసు పరీక్షయందు సాక్షి రుజువుచేయ జాలకపోయెను.)

రాయలు కరంసీ కమీషను

ఫిరోజ్ షా మెర్వాంజిదలాలు, సర్. విక్టరు సెనూనుగార్ల విచారించెను.

బొంబాయి, డిసెంబరు 11:- బకార వ్యాపారము చేయు మెర్వాంజీ కంపెనీ తాలూకు ఫిరోజ్ షా మెర్వాంజి ద లాలు మిల్లు యజమానుల సంఘము తరపున సర్ విక్టరు సెనూనుగార్లను రాయలు కరంసీ కమీషను నేడు విచారించెను.

సెలవు దీసికొనుట

బొంబాయి, డిసెంబరు 11:- అస్పష్టతగ నుండుటచే ఆర్థిక శాఖయందు బనిచేయుచు ప్రకృత పండు రాయలు కమీషను సంయుక్త కార్యదర్శిగనున్న ఎ. వి. వి. అయ్యర్ల గారు సెలవు దీసికొనిరి. మార్చి నెలలో కమీషను యింగ్లాండు వెడలునప్పటికి అయ్యర్లగారు కమీషనుతో యింగ్లాండు వెళ్ల జరు. (ఆ. ప్రె.)

ముస్సోలినీగారి నెదుర్కొనవలసిన ఇటలీ రైతులను పని వాండ్లను అంతర్జాతీయ కార్యనిర్వాహక కన్వెన్షన్లు హెచ్చరించుచున్నారు.

దుష్ట శాసనమును రద్దుచేయుచు

స్వాతంత్ర్య అట్లాడు నిరోధింప నెవ్వరితరముగాదు

బెంగాలు స్వరాజ్యము నాయకుని మోక్షార్థిక

హోంమెంబరు సమాధానము

కలకత్తా, డిసెంబరు 11:- నేటితో బెంగాలు శాసన సభ డిసెంబరు సమావేశ ముత్తమమును. నాలుగు గంటలలో అసభి కారసభ్యులచే ప్రతిపాదించబడిన మూడు తీర్మానములు చర్చించ బడిన. మూడు తీర్మానములను ఆమోదించబడెను. కార్మికులు శాసనసభ్యుల నెన్నుకొనుటకు హక్కును ప్రసాదించవలయు నని ఒక తీర్మానమును, బారీచాలునందు చైత్యపాఠశాల స్థాపించవలయునని రెండవ ప్రతిపాదనయు, బెంగాలు క్రిమినలు లా సవరణ చట్టమును రద్దుచేయవలసినదని మూడవ తీర్మానమును శాసనసభయందు ప్రతిపాదించబడెను.

మంత్రుల జీతముల విషయలయు నని ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానమును స్వరాజ్యవాదులు ప్రతిఘటింపకుండుటచే, ప్రభుత్వము ఇతము గావించుకొనిన బ్రాన్స్ ఫర్డ్ శాఖలను తిరిగి ప్రజాయతము చేయవలసినదని యిండియా మంత్రికి సిఫార్సు చేయవలసినదని కోరు తీర్మానమును రాయ సాహెబు సంచానకర్త గారు శాసనసభయందు ప్రతిపాదించ మనివేసిరి.

కార్మిక ప్రాతినిధ్యము

బెంగాలు ఎన్నిక నిబంధనలలోని యాదవ నిబంధనను సంస్కరించి కార్మికులు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు గలయుట్టుండుటను దొలగించవలసినదని ప్రభుత్వమునుగోరుచున్నది. తీర్మానము ప్రతిపాదించబడెను. ఈ తీర్మానమును డాక్టర్ గారు ప్రతిపాదించిరి. కార్మికులక్షేమములను సంపూర్ణముగ కాపాడుటకు వారి ప్రతినిధులే శాసనసభలో నుండవలయునని ప్రతిపాదకుడు చెప్పెను. ప్రస్తుతము బెంగాలు శాసనసభయందలి 140 స్థానములకు తగ్గించకయే కార్మికులకు ప్రత్యేకముగ ఆగ్నేయ ప్రతినిధుల నియమలయునని డాక్టర్ గారు గోరిరి. నామకేవల లేక ప్రతినిధుల ప్రభుత్వము నియమించుట ఎన్నికతో సమానమైనది గావనియు, విషయముపై యిండియా ప్రభుత్వము ఆలోచించుచున్నదనియు గౌరవనీయులగు సర్ అల్బర్ట్ రషింగారు ప్రభుత్వము తరపున సమాధానమిచ్చెను. తీర్మానము శాసనసభ ఆమోదించినయెడల యిండియా ప్రభుత్వమున కింపవలసినదా నుడివెను. శాసనసభయందు బెంగాలు కార్మికసభ్యులందలయ్యునో అనుఆంశము ప్రభుత్వమే నిర్ణయించి విడిచిపెట్టవలయునని సర్ అల్బర్ట్ రషింగారు నుడివెరి.

ప్రతిఘటన లేకయే తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

బెంగాలు క్రిమినలు లా సవరణ శాసనము

1925 సంవత్సర బెంగాలు క్రిమినలు లా సవరణ శాసనమును వెంటనే రద్దుగావించుటకు ప్రభుత్వము తీవ్రవర్ణ దీక్షితా నవలయునని బాతీయవాది రాయ హుశేంద్రనాథ ఛామరీగారు తీర్మానమును బలపరచుటకాయన దీనిన నిరూపించినకారణముల వేర్కొనెను:-

- (1) నాగరక రాజ్యములందుగాని స్వపరిపాలన ననుభవించుచున్న చేతములందుగాని యిట్టి దుష్ట శాసనము లేదు.
(2) అసాధారణ రాజకీయ పరిస్థితులందు మాత్రమే యిట్టి ప్రారశాసనము వినియోగించవలయును. కాని అట్టి అసాధారణ రాజకీయ పరిస్థితులు బెంగాలునందు లేవు.
(3) ప్రజల ఆదాయంత్రముగ నీశాసనము యిప్పుడు తయారైనది.
(4) ప్రజలకు బాధ్యతవహించని కార్యనిర్వాహకవర్గము అధికారమునున్నట్టి నిరంతరపాలనవర్గము ప్రజలను భయభ్రాంతులను చేయుట కీనట్లము వినియోగించుచున్నది.
(5) ఈశాసనము క్రింద నిర్బంధింపబడినవారు దీర్ఘకాలమునుండి విచారణలేకయే జైలునందున్నారు.
(6) శాసనములను అధికారుల అభినివేశములు విజయ మొందలేదు.
(7) ప్రజలక్షేమము నిమిత్త మెంతవరకు యీశాసనము అనుసరమొంతగంటె నొక్క డినము యిచ్చు శాసనము అనులనందుచుబడినది గత జనవరిలో సర్ అల్బెర్ట్ గారు ముడ్డిమెన గారుబట్టిరి.

నేనుగుప్తాగారి ఉపన్యాసము

స్వాతంత్ర్యార్థిలాడు అసంతృప్తి కారణమనియు, మూలకారణమునరసి మందువేయవలయునుగాని ప్రార చట్టముల వ్యాసు చేయుటచే లాభమింపకయే గలగదనియు, స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు జె. ఎన్. సేను గుప్తాగారు చెప్పిరి. ప్రజల అభిలాష నిరోధింప ప్రయత్నించుటయందు యిండియా

ప్రభుత్వము రషియా ప్రభుత్వ మార్గమును విర్రాండునందు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునందించిన దానిని యిండియా ప్రభుత్వమును కరించుచున్నదనియు, రషి గూ, బ్రిటీషు ప్రభుత్వములకు సంభవించిన దురస్థము భారత ప్రభుత్వమునకును సంభవించవచ్చునని నేనుగుప్తాగారు వోస్యము జెప్పిరి. శాసనసభ్యులకు సత్యేంద్రనాథ మిట్టెరు, కలకత్తా కార్మికేషను ప్రధాన కార్యనిర్వాహకాడు సుభాష చంద్రబోసుగార్లను యిందారు శాసనము క్రింద నిర్బంధించి గత జనవరిలో బరంపురలో జైలునుండి బర్మాకు యిం వది మాం డలి జైలు నకు బదిలాయించి కలకత్తాకు వారలు గొనిరావడిరి. కలకత్తాయందు నాటి రాత్రి వారలను అసహ్యకరమైన పోలీసులకాపనం దుంచిరి. శాసనముక్రింద యిట్లు చేయవలసిలేద. త్రాగుమోగులను, గజ కొంగలను, సాంబేరులను ఉంచునట్టి కారాగారమందు వీరుంచబడిరి. వీరులను యితర నిర్బంధితులను అనారోగ్యస్థానములను మాండలే మొదగు పట్టణములందుంచుటకు గారణము నిర్బంధితుల రోగులుగ చేయుటయేయని వారి అభిప్రాయమని నేనుగుప్తాగారు చెప్పిరి. వీరులలో గొందరు నిద్రపట్టకయే, కొందరు అతిమాత్రము, మొదల గు వ్యాధులచే బాధ పడుచున్నారు. జైలు మాసరింబెండెలు వర్తనముచే నిర్బంధితులు అన్నము తినుటచూని సమ్యక్జిరి. తనవి అరణ్యకోదనములని యెరుంగునని నేనుగుప్తాగారు చెప్పిరి. కాని యిట్టి నిర్బంధములచే ప్రజల స్వాతంత్ర్య అభిలాషను నిరోధింపజాలరని ప్రభుత్వ మెరుంగవలయునని స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు కంకోత్తెగబల్లెను. జగన్నాథ రథమును ఆపటానుటయందు వారు విర్రాండు నందవలించించిన పంథ నే క్రొమ్మచున్నారు అని స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు నేనుగుప్తాగారు నుడివెరి.

సర్ హ్యుచ్ ఫెన్ సన్ గారి ప్రత్యుత్తరము

జైలునందలి అమానుషచర్యలే బెంగాలు గ్రామముల కంటె బాగుగనున్నదని నిర్బంధితులు తెలయచుండినది సర్ హ్యుచ్ ఫెన్ సన్ గారు సమాధానము జెప్పిరి. బలాత్కారముగ స్వాతంత్ర్యార్థిలాడును నిరోధించుటకు ప్రభుత్వము దలంచుట లేదనియు, అక్రమపద్ధతులు అవలంబించి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించు ప్రయత్నములను ప్రభుత్వము నిరోధించుచున్నదనియు హోంమెంబరు నుడివెను.

నిర్బంధితులను సంపూర్ణముగ బోరినుండి నొకరిని వేరు చేయుట మంచిదని మాండలేకువారల కీబ్రాన్స్ గుచ్చేసెను. జైలు నందున్న కైలీలకును బైటనున్నవి పునకారులకును సందేశములు జరుగుచున్నవని నివర్తనములు దొరతెలుసునకు గన్పించెను. శాసనము ప్యానుఅయిన పిదప 15 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. దొర్ల న్యాయలంబనచే స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించవలయు పక్ష మింకనుగలదు. ఈఆర్ట్ రద్దుచేయబడినయెడ దౌర్జన్యములు మునుపటివలె మోయును. అని సర్ జీ ఫెన్ గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

తీర్మానము శాసనసభయందు ఆమోదించబడెను. 55 మంది సభ్యులు తీర్మానమున కనుకూలముగను 35 మంది సభ్యులు ప్రతిపాదనముగను వోట్ల నిచ్చిరి.

శాసనసభ నిర్వహణయబడెను. మరియొప్పును సమావేశ ముననదియు నిర్ణయము కాలేదు. (ఆ. ప్రె.)

లక్నో ఆలహాబాదుతగాదా

మరియొక అసమ్మతిసభ

ఆలహాబాదు, డిసెం 12:- ఆలహాబాదులో బారిట్టన్ నివాసులందరును కలిసి లక్నో ఆలహాబాదు తగాదావిషయ అసమ్మతిని డిలువును మరియొకసభను గావించిరి. ఆలహాబాదు నుండి లక్నోకు ముఖ్యపట్టణమును మార్పుటలో నిక ప్రభుత్వమువారిచర్య కసమ్మతిని, వచ్చేమార్చిలో అక్బాంట్లు జెనరలు ఆఫీసులో చాలభాగమును లక్నోకు మార్చురని నిరాశను డిలువును తీర్మానములు గావించబడెను.

ఆలహాబాదులో నెలదినములకు కొంచముపెగానుండి డిసెంబరు 15 తేది మంజువారమునాడురాత్రికి సర్విలియం మారిసుగారు లక్నోకువెళ్లి అచ్చటనుండి 18 తేదికి కాన్పూరుకు వెళ్లి 19 తేదికి లక్నోకు తిరిగివచ్చురు. (ఆ. ప్రె.)

రైలుకట్ట రెండు మైళ్లు కొట్టుకొని పోయినది

మధుర, డిసెంబరు 12:- పరవని చెరువునిండి ఘోర రైలుకట్ట నానుచున్నది. తిరుప్పునం నుభ్య రైలుకట్ట రెండు మైళ్లు తెగిపోయినది. కముతకుడి పార్శి బానూరు మధ్య మరియొక గండి ఏర్పడినది. తూర్పు బండ్లు నడచుటకు కి రోజులు పట్టెను. సిలోను ప్రయాణికులు కి రోజుల వరకు టూటికికొకి న్ మినుగా వెళ్లుట మంచిది.

ఇండ్లులేక ప్రజలు బాధపడుట

తిరుప్పునంలోను చుట్టుపట్ల గ్రామాదులలోను వరదలు చాలవస్తము చేసినట్లు తెలియుచున్నది. వందలకొలది యిండ్లు పడిపోయినవి. ప్రజలు భార్యాకొల్లలతో యిండ్లు లేక చలిలో బాధపడుచున్నారు. పాంబులలో యిండ్లు నీటిలో మునిగి యున్నవి. బహుశః వారము దినములలో పరాసరిగా బట్టకు కడుచును. (ఆ. ప్రె.)

చెన్న పురి యువ జన సమావేశము

రై. ఆ. వి. యన్ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ప్రారంభోపన్యాసము నొసంగిరి.

ఎడమవ్రక్కన అధ్యక్షులగు మాంగ్ మంగజీగారు, కుడివ్రక్కన ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు ఘాసిలుగారు గలరు.

(ఎ. రత్నాంబుకా)

రైలు తిరుగబడుట

9 మంది చనిపోయిరి

పురుక్కోట, డిసెం 11:— పురుక్కోట డివిజన్లో మాపర్మెంటులకు:— సేను తంతిపంపినప్పుడు 500 ప్యాకెట్లను బండినుండి తీసివేయబడినవి. వారిలో 6 గురు వ్యక్తులు, స్త్రీలు, ఒకడు 5 ఏండ్లపాపాలు. 21 మందికి గాయములు తగిలినవి. చాలమందికి స్వల్పగాయములే తగిలినవి. తీవ్రముగా గాయములు తగిలిన ఒక వ్యక్తయొక్క పాదాలను ఆస్పత్రిలో చనిపోయెను. (ఆ. ప్రె.)

మధురజిల్లాలో రైలుగండు

మధుర, డిసెం 11:— మధుర స్టేషన్లో రైల్వే డివిజన్లో మాపర్మెంటులకు:— ట్రైన్లు తంతిపంపినప్పుడు:— ట్రైన్లు మధురకు తిరుగుచేయబడినవి. తిరుప్పచ్చేరికి రైలుగండు ఏర్పడినది. మూడుగంటలవరకు రైలుబండ్లు సరాసరిగా వచ్చుచున్నవి. కాని బాధల నూలముగా తపాలను జేరవేయుటకు వీలగును.

సిరిగిరి రైలు

హిల్ గ్రోవు, డిసెం 11:— మానూరు స్టేషన్లో రైల్వే డివిజన్లో మాపర్మెంటులకు:— ఇంకను కొండలు విరిగిపడుచుండుటవలన వ్యవస్థాపక కమిషనరు 18 తేదినరకు సిరిగిరి రైలుమార్గం జరపవలయునని పిలువెను. వాతావరణము సరిగానున్నయెడల 22 తేదీకిగాని రైలు బండ్లు సరాసరిగా నడువవు.

వరదలు తగినవి

మధుర, డిసెం 12:— పైఠానుడిలో వరదలు తగినవి. నిన్న రాత్రినుండి వర్షములేదు. తిరుప్పచ్చేరిలో నిలచిపోయిన ప్రయాణికులు నిన్నటియందు మళ్ళీ బండిలోను ప్యాకెట్లను బండిలోను, సి. లోను బోలు మెయిలు లోను మధురకు గొనిరాబడిరి. సీతమాకొ తిరుప్పచ్చేరియందు స్వచ్ఛమైన వరదలవలన రైలు కట్ట 360 మైలువద్ద తగిలిపోయింది. ముంపుల తోను సామానులతోను అగండియేర్పడిన చోట్లకు చేరియుండు యమున మధురనుండి ఒక బాలిష్టుబండి వంపబడినది. తిరుప్పచ్చేరి వనంలో నిలిచిపోయిన యితరప్రయాణికులను మధురకు కొని తెచ్చుటకై ఏర్పాట్లు చేయబడినవి. కూర్చున్న రైలు బండిన్ని యునిటివేయబడినది. ఒకటి రెండుతపాలుమాత్రమే గండియేర్పడినచోట దాటించబడును. (ఆ. ప్రె.)

బీకనీరు, డిసెం 11 బీకనీరు వహారాజుకు రెండవసారి మడుపుట్టెను. (ఆ. ప్రె.)

సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు (యం. యల్. సి)

జీ. శ్రీ. మాధవయ్యగారిస్థానమున, వీరు మదరాసు సీనేటుసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

(ప్రెస్ ఫోటో వీజ్)

కలకత్తా, డిసెం 11:— పోస్టు అండు పెన్సిలా ఫ్రెండ్స్ కలకత్తా నుండి యారాత్రి బయలుదేరి శనివార మధ్యాహ్నము నకు పాట్నా చేరుదురు. పాట్నాలో అనివారము బయదేరి సోమవారం ఉదయమునకు హూరా చేరుదురు. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, డిసెం 11:— కలకత్తా, డిసెం 10:— కలకత్తా కలకత్తా నుండి యారాత్రి బయలుదేరి శనివార మధ్యాహ్నము నకు పాట్నా చేరుదురు. పాట్నాలో అనివారము బయదేరి సోమవారం ఉదయమునకు హూరా చేరుదురు. (ఆ. ప్రె.)

కాకొరై రైలు దోపిడికేసు

కాకొరై, డిసెం 11:— కాకొరై రైలుదోపిడికేసులో నుద్దాయియకు శ్రీకృష్ణమంగళ దీక్షితులు జబ్బుగా నుండుటచే రైలులుమీద విడుదలచేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ధిల్లీ, డిసెం 11:— కైలు అనరబిల్ సర్. అలెగ్జాండరు వడ్డిమెనుగారు శ్రీరంగధిల్లీనుండి కలకత్తాకు బోవుదురు. (ఆ. ప్రె.)

మైనపువత్తులు, మైనము

ది ఇండో-బర్మా పెట్రోలియం కంపెనీ, లిమిటెడ్., రంగూన్

వారిచే తయారుచేయబడినది.

మైనపువత్తులును, స్టియరైనువత్తులును

తెలుపులోను, ఇతర రంగులలోను

బండివత్తులును, వైట్ లైట్ సుకును

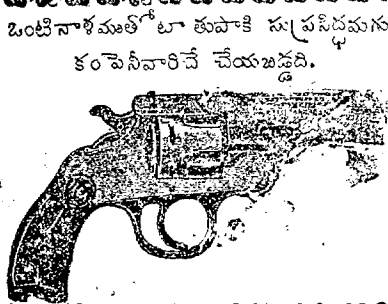
పారఫిన్ మైనము

అన్నిరకములందు ఎల్లప్పుడును స్టాకులోనున్నవి వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.

1767

దక్షిణ భా. హకు సోల్ ఏజెంట్లు:-

వ్యారి అండ్ కో, మద్రాసు.

ధరలు సరసము.

క్యాటలాగు ఉచితము.

నానావిధములగు రివోల్వర్లు ఆం. లేక ఐదుతోటాలు యొక్కనవి. [స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

మొట్టమొదటగా తయారుచేసినవి. చిన్నవి టేబుల్ టోపీలలో గలవి నవికూడ దొరకును. (8068) యం. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

జర్మనీ వారి కిక్ మూల వ్యాధి నివారించుట ఎట్లు తెలియును.

ప్రపంచముందు అంతటను వేసకునేలుమంది హడెన్ సాను వాడి స్వస్థత చెందియున్నారు. 2030

గొప్ప జర్మనీ మూలవ్యాధినివారణి. బర్లిన్ స్ట్రీటు షిఫ్ట్ వద్దలయ క్లినిక్ నందు మూలవ్యాధికి గల ఔషధము హడెన్ సా యొక్కటియే. హడెన్ సా తప్పక మూలవ్యాధిని ఎంతవెట్టి, రాలునట్లు చేయును మరియు యొక్కతయముకూడ వ్యాధిచే బాధపడవద్దు. నేడే ఒక వ్యాజును కొనుడు. ధర 1 కి రు 2-4-0 ప్రత్యేక స్పృటుతో పెద్దనెజ్జడి గలదు. పూర్తిగా తృప్తి లేనిచో వైకము వాపసీ చేయబడును.

నురుకుగా పనిచేయునట్టి ఏజెంట్లుకూడలేను.

Sole Agents:- THE INTERNATIONAL TRADERS, 1961 Sankdi Sheri. Telegram:- "Special. AHMEDABAD Agents for Andhradesa:- Mr. K. A. RAJU, Goraganamudy, Post Vissakoderu, Tq. Bhimavaram Kistna Dt. Agents for Madras Presidency:- Mesers, DADHA & Company, Esplanade, MADRAS. Agents for Mysore & Coorg:- Messrs JONES & Co., No. 3, Gundopenth Street, Bangalore city. AGENTS for Travancore:- KRISHNA & Company, Trivandrum.

శ్రీశైవ మహాజనసభ - బరంపురం

30-11-25 తేదిన బరంపురం శ్రీశైవారేఖ్యర ఆలయ మన శ్రీయత పాతల్ల మల్లయ్య దేశిబెహారాగారి అధ్యక్షత క్రింద శైవమహాజనసభ జరిగినది. సుమారు అయిదువందలమంది ప్రతినిధులు విచ్చేరిరి. నర్సన్న పేట కాల్ చల్లాబసవరాజుగారు శైవమహాజనసభ గూర్చియు శివచారశివలింగధారణాదిక శివపూజా విధులను బోధించుచు ప్రతి దేవాంగ సోమర సోమరములు లింగములను ధరించి పూజించుచుండవలయుననియు చెప్పిరి. యశ్లోపవీతము మహావీరములు కొందరు ఆశాస్త్రియముగా దుర్బోధచేసి తెలియజేసిన వారికి ధరించించుచున్నారు. అది అక్రమము అనియు శాస్త్ర స్ఫూర్తియును విప్రశ్నయనకు గారి బాహ్యుత్పయనున చెల్ల నేర దనియు పవిత్రమైన జ్ఞానోపయమునకు శరశివలింగధారణమే ప్రధానమనియు మనకు కర్మ యశ్లోపవీతధారణ యంతమాత్రం అవసర ము లేదనియు ఆశుశాస్త్రియముగా వ్యవహరించుచుగా బోధించిరి. మరియు మనమతము క్షీణించు చున్నదనియు యిచ్చట శైవసంఘము స్థాపించుట అవసరమనియు అన్ని జిల్లాలు లింగాంకులుకూడ ఈసంఘమున మొలకవడవలసి అంగీకరింపవచ్చుననియు సంఘముతరపున మతబోధకులగు పెద్దలగు త్వరగా దేశమునకుజంపి అనాది పితృవారత సంస్కరణము గావింపవలయునని గాంధీరముగా చెప్పినందుకు సభవారు అందరు అమితానందముచూపి ఒక గ్రామముగా అంగీకరించిరి. శ్రీయత నల్లశివయ్యగారు శైవకార్యస్థానమునకు వారితో ఒక మేడను యిచ్చుచున్నానని వాగ్దానముయిచ్చిరి. అందు శైవగ్రంథాలయము కూడ నిర్మించవలెననియు అందుకు కావలసిన పుస్తకములు అన్నియు నేనుయిచ్చెదననియు నెలవిచ్చిరి. శ్రీబ్రతుల చంద్రయ్యనల్లల విఘ్నేశంకర్, కొల్ల గంగాధరంగార్లు మనము శైవులము శివచార ధర్మములను తెలియక చెడిపోవుచున్నాము గాన ముఖ్యముగా శైవసంఘము యిచ్చట నేమి స్థాపని పించు నెలవిచ్చిరి. సభవారందరు ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించిరి. అధ్యక్షులు గరుంగ జంగమాధార ముఖ్యమనియు లింగదీక్ష చేయుటకు జంగమే కర్తవ్యమనియు కొన్ని న్యాయములు చెప్పి అంతోపన్యాసమునకు సభవారు సంతసించుచు శ్రీశైవారేఖ్యరనిక వందనములు చేయుచు సభ ముగించిరి.

శ్రీ రామములు

- 1. శ్రీశైవమహాజనసంఘము అనునామముతో ఈసంఘము స్థాపింపబడినది. 2. సంఘమునకుచేరువారు కేవల లింగధారులై యుండవలెను. 3. అనాదిశైవ క్షిద్ధాంతాను సారముగా మనము లింగములనే ధరించవలెను. 4. దేవాంగవలజల మగు మనము యశ్లోపవీతములను ధరించకూడదని తీర్మానించడమయినది. 5. శైవగ్రంథాలయము స్థాపించుటకు తీర్మానించడమయినది. 6. మాసమునకు ఒకసారి సంఘసమావేశముజరుగును. ఈ దినము నువహరించినవారు 82 గురు గంజాం విభావట్టల గోదావరి కృష్ణా కటకం జిల్లాలవారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా యెన్నుకొనబడిరి.

కార్యదర్శులు

పాపల్ల మల్లయ్య దేశిబెహారాగారు

అధ్యక్షులు

2 నల్ల శివయ్యగారు

ఉపాధ్యక్షులు

1 తూతి కపాలరాజుగారు

2 నక్కల సందయ్యగారు

3 చల్లా బసవరాజుగారు

స్టీల్ సెల్ వెటి

2263

ఇది 1862 సంల రము నందు కనిపెట్టబడి, యింకను దీని గుణము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రపంచమునందు ఏదియు దీనిని మించుటకు నెలలేదు. యిప్పుడే గవర్న మెంటు కంట్రాక్టు గారైన రామన్ మిసన్ గారి వద్దనుండి ఒక యోగ్యతాపూరిత వచ్చినది. "నా గడ్డమునందు గడ్డియుండి, నీ గోయముండెను. తక్షణమే మీ ఔషధమును వాడెని. నీ గోయమునది, మొండి గాయముండిన స్థలమునందు మరల వెంట్రుకలు పుడుచున్నవి."

2263 బుడి 1-కి 40 గు 1-0-0.

టోకు ధరలకు ఈదిన విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Collingwood & Co., Mount Road, Madras

ఇసనోఫెలిని (Esanofele) పుచ్చకొని, (6) మలేరియా (Malaria) అందుచే గలుగు అపాయము నుండి తప్పించుకొనుడు.

ఇది మలేరియాకు గొప్ప సిద్ధాపథము, రాసీయక ఆటంకపరచును.
రాసీయక ఆటంకపరచుటకై ఉదయం, సాయంకాలములందు ఒకమాత్ర వంతున నేవించిన చాలును. బిళ్లకు ద్రవరూపముగా నుండు ఇసనాఫెలినాను వాడుడు.
ఇదే మాదిరిగా యుండు ఔషధములను చూచి మోసపోకుడు. 2202
కెమిస్టు లండన్ వద్దను దొరకును. చేక ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Messrs Gorio, Ltd., P. O Box No. 159, Bombay

సూర్యనిప్రకాశమువలె కాంతినిమాత్రమే గలిగించుగాక

ఈ దేశమునందు శీతోష్ణ నిత్యమే చెడిపోసేయక కాపాడును.
కోబ్రా పాలిషులు అన్ని పరిశీలయందును జయముగా తేలివది. ఇతర పాలిషులు వచ్చుపోవుచున్నవి, అయినను కోబ్రా యొకను అందరిచే ఆమోదింపబడినది. కారణములు బహుసులభము, వేయుట బహుసులభము. ఆరోగ్య సంబంధమైన గుణములు దీనికి గలదు. దీనికాంతి తళతళమని ప్రకాశించును.

కోబ్రా

2250

4

బూట్ పాలిషులు

BLACK
BROWN
TONY RED
DARK TAN.

Manufactured only by
BLYTH & PLATT LD.,
WATFORD, ENGLAND.

ఆకుపర్దులో కమ్యూనిజం

భారత విద్యార్థులను అనుమానించుట లండన్, డిశంబరు 10:—ఆకుపర్దు విద్యార్థులలో రహస్యముగ కమ్యూనిస్టు ప్రచలనమును కనుగొనిరట. అందుచే భారత విద్యార్థులను అనుమానించుచున్నారట. భారత విద్యార్థులలో కమ్యూనిస్టు తిరుగుబాటు విశ్వవిద్యాలయములో ప్రచురించిన సభ్యుడొకడు భారత విద్యార్థులు చాల కష్టపడి తత్వముకొన్ని విషయ సభ్యునిరువాకడియై అట్టి ప్రచారము వాటిజానున్నటుల తనకంతమాత్రము గోచరించలేదనియు, ఎవరో ఒకరో ఇన్స్పెక్టర్ అవశేషముగ ప్రవర్తించిన అందరిని నిందించుట అన్యాయమనియు ఆతడు తెలియజేసెను.

ఆయుధ విస్తరణ ఏర్పాటులు

ఆయుధములను తయారుచేయుట-పరిశీలించుట

జాతిరమితి సభ వారి తీర్మానములు

లీడ్స్, డిశంబరు 9:—ప్రయివేటుగ ఆయుధములను మందుగుండు సామగ్రిని, యుద్ధపరికరములను తయారుచేయుటకు పరిశీలించు ఏర్పాటులను అన్ని ప్రభుత్వములను తెలుపవలెనను నూచనలను జాతిరమితి సభవారు అంగీకరించెరట. 1926 జూను మొదటి తేదీలోపుగ ఆయాప్రభుత్వముల వారు తమ ప్రత్యుత్తరముల సంపవలెననిరి.

ఆయుధ విస్తరణ సంఘమువారు ఆలోచించవలసిన యమును గూర్చి ఆస్టిక్ చాంబర్లనుగాడిని గ్రేంచి ప్రతినిధి కిని రాజీ కుదిరెను.

బ్రిటిషు ముసల్మానులు

అరేబియాలోనున్న పవిత్రక్షేత్రములను సందర్శించబోవు మాండేటు రాష్ట్రములందున్న బ్రిటిషు ముస్లిములు, ఇతర ముస్లిములను గాఢాడుటను గూర్చి ఏమి చర్యను దీసికొనిరినియు ఇదినుసాదుతో జరిగిన రాయబారము లెట్టివి యనియు తెలుపుచు కామన్సుసభలో కన్వర్జీగా రడిగిరి.

బ్రిటి మునిసిపలుసభవారు పురపిళిలో నొకదానిని లేని ను పిధిగ పిలిచెదనుటకు దేశీయ మంత్రి ఒప్పుకొనలేదని ప్యా రిశునుండి టైమ్సుపత్రిక విలేఖరి చెలుపుచున్నాడు.

సిలోనుకు బోవుచున్న రాంకే మర్డొనాల్డుగారి నాయకత్వమును అంగీకరించుటలేదని కచ్చర్వేటిపులు అనుచున్నారు.

పిట్టి వెడ్జిడ్ ల్యామ్సుబీ మ్యూక్సునూగార్లు కార్మికపక్ష కార్యనిర్వాహక పదవులకు అభ్యర్థులుగ మరల ప్రయత్నించరను చున్నారు.

యిది వ ర లో జార్జి డ్రాల్సు

లైను స బ్బు ను

వాడకుండిన తప్పక వాడిచూడుడు

యిదివరలో దీనిని వాడినవారిని అడిగిన దీని సుగుణములు తెలియును. మరియు మీరొకసారి స్వయముగా వాడిన తప్పక ఆనందము తృప్తి కలుగుటయే గాక మీ స్నేహితుల కందరికిని సిపార్సుచేయుదురు.

సువాసనయందును యితర గుణములందును దీనికి సమానమైన దేదియు లేదు. ప్రతి పట్టణములో నుండు దుకాణములందు ఇది దొరకును. లేనిచో, ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాసిన పంపబడును.

ఉత్తరములు అంగ్ల భాషలో వ్రాయవలెను

1827

పోస్ట్ పంపు:—

ఏ. వి. ఆర్. ఏ. అడికప్ప చెట్టి, 52, బండ మద్రాసు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-వ సం దినంబరు 12-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 45 0 0 మొదలు 56 0 0 వరకు

వియ్యముబస్తాలు	మొదలు	వరకు
తునుమ తెనాలివి ,, ప 43 గలవి రు	14 0 0	15 0 0
సెల్లూరివి ,, డిటా ,,	15 8 0	16 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,,	16 0 0	17 0 0
కోగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
సవ్యలు ,, ,,	20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము వమ్మలు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	18 8 0
కనగలు ,, డిటా ,,	13 0 0 14 0 0
ఎసలు ,, డిటా ,,	12 8 0 14 8 0
మినుములు ,, డిటా ,,	15 8 0 17 0 0
ఉలవలు ,, ర 164 ,,	8 8 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,,	150 0 0 152 0 0
నయ్య మ 1-కి ,,	14 0 0 25 0 0
కొంజాపురంవేరు నెనగపప్పుబా1కి ,,	58 0 0 59 0 0
ఇతరప్రదేశము ,, ,,	54 0 0 56 0 0
వేరు నెనగనూనెగానూనెబా1-కి రు 112 మి. కొనూనె	110 0 0
ఆముదము బా 1-కి ,,	106 0 0 107 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాతురము బా 1-కి ,,	90 0 0 95 0 0
కూరకము ,, ,,	56 0 0 60 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు)బా1కి ,,	140 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు కుణగు 1-కి రు	45,50
కాళిపాస్తాపాయకట్టు ,, ,,	50,55
కల్లము బా 1-కి రు	40 0 0 60 0 5
చింతిపండు బా 1-కి ,,	60 0 0 80 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,,	84 0 0 86 0 0
చదరం ,, ,,	88 0 0 42 0 0
రవుండు ,, ,,	84 0 0 55 0 0

6. లోహములు

వండి 100 తులంకు ,,	72 0 0 78 12 0
బంగారము, తులము 1-కి ,,	21 4 0 21 8 6
పవరము 1-కి ,,	18 5 6
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	252 0 0 260 0 0
రాగి డిటా ,,	278 0 0 279 0 0
అస్సా-చక్కెర 226 పా1 గలవి ,,	29 12 0 30 4 0

7. దూది

బోండావెట్టుబారవ 1-కి ,,	రు 300 0 0
పల్నాడు దూది ,, ,,	215 0 0

8. నూలు

మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	5 8 0
పుట్టూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	7 4 0
కూళయేనుగ నెం 20 ,,	8 14 0
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె ,,	9 4 0
నెం 22 ,, ,,	9 12 7
నెం 12 1/2 బెన్ని పర్కను ,,	7 11 9
నెం 14 1/2 ,, ,,	7 14 6
నెం 12 1/2 అత్తెన్ను ,,	7 2 0
నెం 14 1/2 రాధాకృష్ణుడు ,,	7 4 0

క్షీరబలా తైలము 2126

ఇది మలబారుదేశమున ప్రఖ్యాతిని పొందినది. శ్రీ ముక్త్యాల రాజావారు బహుధనము వ్యయించి చేయించినారు. హతకోగనులకు ప్రజాయోధము. నరములకు బలమును గలిగించి, శరీరదార్ధ్యమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన శరీరము గలవారలకు, సకలశక్తిని గోల్పోయినవారలకు చాలామంచిది. వాత కోగుల నేకమంది దీనినుంచి విముక్తులై పారు. సంస్కారాధిక్యమున మూడు విధములుగా తయారయినది. వీని కావలసినవారు దానిని తెప్పించుకోవచ్చును. వాడు విధము మందుతో నుండును. 7 సార్లు ఆవర్తితము 4 అవున్నలు 2-0-0 21 ,, ,, 4-0-0 101 ,, ,, 1 అవున్న రు 3/- 4 అవున్నలు రు 12-0-0 ఆర్రసోయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణాజిల్లా)

ఆశ్చర్యము!! ప్రశ్న పరిశోధనము!!

ఇది జ్యోతిషముకాదు. ప్రశ్నశాస్త్ర మంతకన్న కాదు. కేరళశాస్త్ర సంబంధ మనలే లేదు. ఇది యోగ సంబంధమగు ఒక అపూర్వ సవినవిద్య. ఒకసారి పరీక్షించి ఆనందించును. మీ భవిష్యత్తులు గురించి ఐదు ప్రశ్నలను వ్రాసి కవరులోపెట్టి అంటించి నీలుచేసి మాకు పంపుడు. కర్ణపై శాచినీ సహాయమున కవరువిప్పకయే సరియైన భావిఫలము తెల్పు జవాబులను వ్రాసి ఒకరు. 1-4-0 (పోస్టేజీ సహా) వి. పి. గా పంపెదము. మీకవరుకూడా మీకు పరిశోధనము పంపి వేసెదము. (మనోవ్యక్తి ప్రసాదిన తాయెత్తు)

అధికారుల యనుగ్రహమును సంపాదించుట, పెద్దలదయకు పాత్రులగుట, వ్యాపారము లందు లాభమును బడయుట, సకలజనులచే మెప్పునొందుట, వేయేల సర్వవిధముల మానవజీవితము నున కానందము కలుగజేయు దీని నొకదానిని యుపయోగించి చూచిన మీకే తెలియగలదు. సరియైన వివరములతో సహా దీనిఖరీదు రు 3-8-0 పోస్టేజీ రు 0-6-0 2501

N. B Correspondance in English Only

Address : T. S. KRISHNASAMIER Malayala Mantra Sala Villupuram P. O. S. A. Dt.

ఉపాధ్యాయుడు లేక నే నులభముగ ఆంగ్లభాషను 60 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును.

తెలుగు అక్షరములను చదివితే ఇంగ్లీషు పదములను తెలుసుకొనవచ్చును. ఇదివరకు ఇటువంటి పుస్తకము బయలుపడలేదు. ఇది క్రొత్తమాదిరిగా ఇంగ్లీషు మాట్లాడుటకును, చదువుటకును, వ్రాయుటకును నేర్చు కొనుటకు సులభ తెనుగులో ప్రచురింపబడినది.

ఆంగ్ల ఆశాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని.

ఆంగ్ల రాజ్యాధి పత్యమునకు బోజిన మనదేశములో ఇంగ్లీషు భాషనే ముందుకువచ్చి ఒక్కొక్కరి పేలుకును, జీవనోపాయమునకును, సాగరీకమునకును కారణముగా ప్రకాశించునది అందరికినీ తెలిసిన విషయముగా యూనియన్ కొన్ని సంవత్సరముల వల్లను, సాకర్యము లేనందునను కొందరు ఈ భాషను నేర్చు కొనకుండ బిడిచి వెనుక వ్యసనపడుటను మనము కండ్లారచూచుచున్నాము. ఇందులో ఒకపదమును శబ్దించు

విషమును వాటియొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును, వ్యుత్పత్తులు, పక్షులు, దిగులు, నెలలు, సంవత్సరములు, పుష్పములు, ఆయుధములు, పెండ్లి, నీమంతనోట్టిములు మొదలై నవి ఇంగ్లీషులోను, తెలుగులోను వ్రాయువిషమును, చిన్న కథలును, సామెతలును వాటి యొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును నిండా సులభమైన శైలిలో చూపించబడియున్నది. సుమారు 600 పేజీలుగల పెద్ద పుస్తకము. అందమైన బైండింగు చేయబడియున్నది. శ్రీలక్ష్మను, బాలరక్తను, వ్యాపారలక్ష్మను, పనిచేయువారలకును, ఉపాధ్యాయులకును మిగుల ముఖ్యమైనది. ఆంగ్లము తెలియని చదువరుల కష్టమును తీర్చుటకుగానుకొన్ని మంచి తంతి సమాచార మారుదలును, ఒకరు ప్రాణము విడుచుకాలములో వ్రాయవలసిన ఉయిలుశాసనములును నెలకొనితెచ్చుటల నెలకొని వగైరాలుచేర్చబడినది.

ఈపుస్తకము 1-కి నెల రూ. 2. తపాలుచార్జి అటాలు 8. 2401 ముఖ్య గమనింపు:- మోసపోకుండుటకై మా రిజిస్టర్డ్ వర్క గుర్తు గల పుస్తకమును గమనించి తీయుడు. ఈ పుస్తకమును తెలుపబడిన ప్రకారము ఈపుస్తకమును లేనిచో పైకము వాపసు పంపబడును.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు, 302, టంకశాలపేటి, మింటు పోస్టు, మదరాసు.

శ్రీ కృష్ణ వ తార తత్వము

సకలపురాణరత్నములనుండియు, మహాభారత హరివంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథలను సంగ్రహించి వరుసగా సులభమగు వచనరూపమున నిందువ్రాయబడును. సకల సంకయములు తొలగునట్లు అందడు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. విశేషములు గలతావుల సంస్కృతశ్లోకము లుదాహరింపబడును. పాఠాభ్యాసమున కనుకూలించు స్తోత్రములను గ్రంథవంతక పాండుపఱుపబడును. శ్రీ కృష్ణచరిత్రమును సమగ్రముగా వ్రాయుటకే యీ ప్రయత్నము. భక్తికర్మయోగజ్ఞానమార్గముల దెలుపుట కిది కల్పవృక్షము. మతభేదము లేనిచరిత్రమును జదివిన సమూలము సశీమనని గట్టిగా జెప్పగలను. ఇతర దేవతాదూషణము లిందుండవు. ఇట్టి యుత్తమగ్రంథము చక్కగా ముద్రించి 320 పుటలకు దక్కుపగాకయుండ బైండుచేయించి మూడునెలలకొకసారి 1-8-0 లకు వి. పి. గా పంపబడును. 12-0-0 లు దయచేయించువారి పేరులు పోషకుని ప్రకటింపబడును, 8 సంపుటములకు దక్కునగాదు. 1-0-0 అత్యున్నతో జందాదారుల తమ సమృత్తిని దెలుపవలెను. ఈసత్కార్యము నాంధ్రదేశీయులకు సజ్జనులు నాచేతజేయించి కృతకృత్యులు గావలయునని ప్రార్థించుచున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్రామాంధ్రము ముద్రితమై సిద్ధమగునున్నది. 3 సంపుటములు ధర రు 12-0-0. 2203 వి. పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. జనమంచి శేషాద్రికర్మ, ఆంధ్రప్రధానపండితుడు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

గోడకు తగిలించు గడియారములు 911

రూ పాయ లు. 2.

ప్రతియింటియందును యుండవలసినది బిక్ - బోకల్ గడియారములు

కాలమునకు సరియైన ఘంటలు చూపును

విలాసము. ధర 1 కి రూ. 2

స్వానుమావును.

తపాలువెటె. 508. వి. టి. మద్రాసు.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్య 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్య 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

SHINE INK WORKS Ltd., BEZWADA.

షైన్ యింకు వర్క్స్ లిమిటెడ్ బెజవాడ

2473

(1913 సం॥రం ఇండియన్ కంపెనీల అప్రకారము రిజిస్టరు చేయబడినది.)

భారతదేశపు సాక్షాత్కారము చేయి పరిశ్రమల యభ్యున్నతిపై నాభారపడియున్నది. మనకు కావలసిన కట్టుపులన్నియు మనదేశమునందే సిద్ధపరచి మనదేశము విదేశములకు వోవలయునట్లు చేసినగాని మనకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము లభింపజాలదు.

మనదేశములోని యపరితమగు ధనము, అయ్య సీరాలు, షాంపెన్ సీరాలు, వాతసీరాలు మొదలగు సీరాలకై విదేశముల కర్పింపబడుచున్నది. దీనిని నివారించుటకు మనదేశములో సరియగు సీరాకంపెనీలులేవు. ఇట్టి లోపమును తీర్చుటకై ఈ కంపెనీ స్థాపింపబడినది.

ఈ కంపెనీ యభ్యున్నతికై చాలగుండ్ల ప్రముఖులు తోడ్పడుచున్నారు. దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారు యీ కంపెనీ డైరెక్టర్లలో నొకరుగానున్నారు. జిల్లాబోర్డులు, తాలూకాబోర్డులు యితరస్థానిక స్థానికయు క్రమముగ పైకొ యింకును వాడుట కంగీకరించుచున్నవి. ఇదివరకే పైకొ యింకును మంచివ్యాపకముకలదు. కానకంపెనీకి మంచిలాభము రాగలదు.

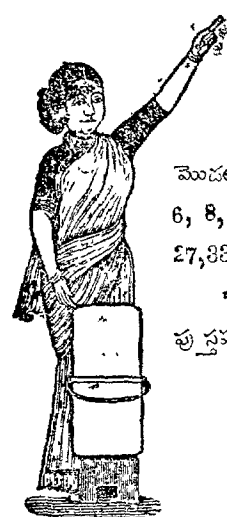
ఈ కంపెనీ మూలధనము 20 వేల రూపాయలు. భాగము 1 కి పదిరూపాయలు చొప్పున రెండువేల భాగములుగ విభజింపఁ బడినది. భాగములసామ్య దరఖాస్తుతో రు 5-0-0 అబ్బులముంట్లు కాగానే రు 5-0-0 లును యివ్వవలెను. నిరుపేదలు సైతము భాగములుకొనుటకు వీలుగ నుండునట్లు స్వల్పఖరీదు సిగ్గుయింపబడినది. భాగములు గైకొన్నవారు తాము లాభమును పొందుటయేగాక దేశీయపరిశ్రమలకు చేయుతనోపగి దేశాభ్యుదయమునకు తోడ్పడినవారు కాగలరు.

తక్షణమే దరఖాస్తుపూర్వములప్రాప్తైస్క నులు తెప్పించుకొనుడు.

బాగుగా నిద్రపోవచ్చును

భోజనము సిద్ధముగానుండును 2128

మనదేశమునప్పుడు మారు దగ్గర నుండునవసరములేదు.

రుక్మణీకర్కర సామానులతో పొయ్యిపొద వుంచి, నిద్రపోయి నను నంటఁజూ ర్తియియుండఁడు. కష్టము, తొందర, శుంకలుము మొదలగునవి ఏమియు నుండవు. 1, 2, 4, 6, 8, నురికి అను సెట్టు ర్య 18, 18, 22, 27, 33 లకు దొరకును.

శార్మి ప్రత్యేకము. వివరములు తెలుపు పుస్తకము యినాం. ఏజెంట్లు కావలెను.

రుక్మణీకర్కర,

19 పడవటి మాదాగడిపిడి,

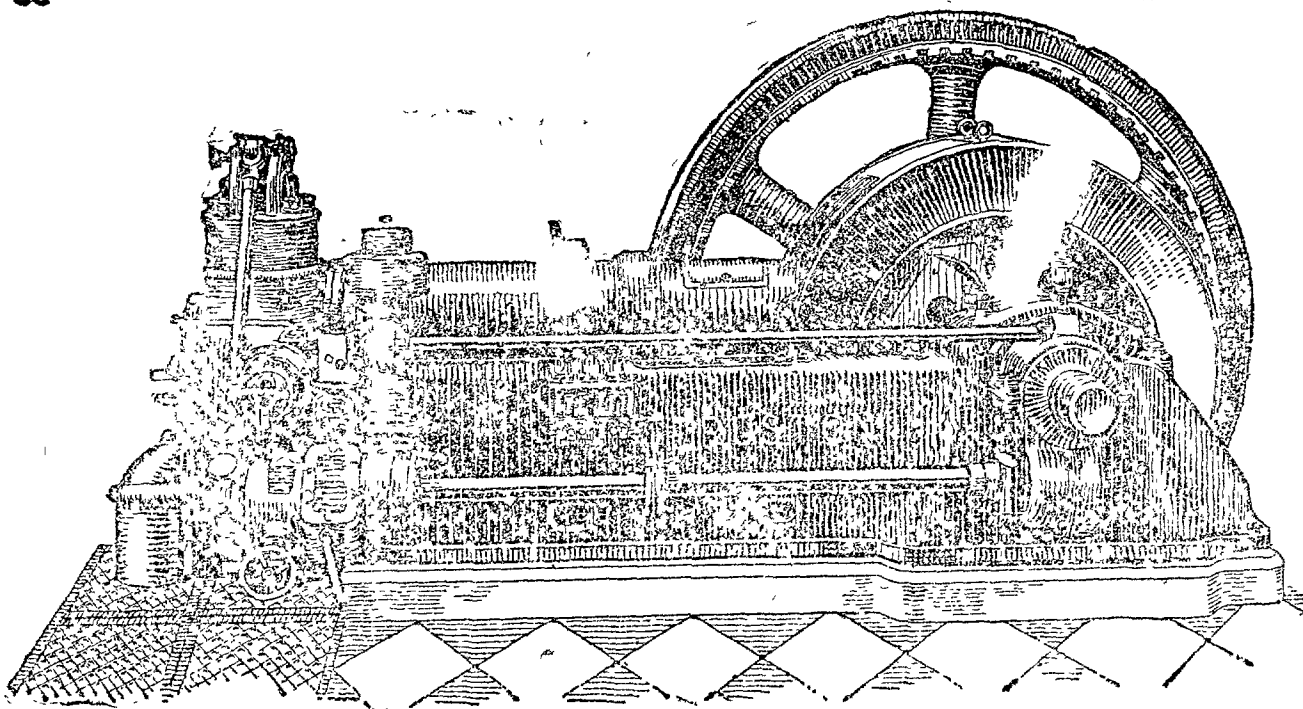
రాయపురము, మద్రాసు.

ది రస్ట్ న్ క్రా డ్ ఆ యి ల్ ఎం జి ను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న ఆయిల్ ఎంజిను లన్ని టికంటెను మిక్కిలి పోడిమిగలది. తక్షణమే కదులును. హాట్ బల్బు, స్టవ్, మాగ్నెటో, మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి నరసమైన నూ నె చా లును. కొద్దినూనెతో పనిచేయును. చతురత ఏమియు ఉండ న వ న ర ము లేదు.

నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు (388)
మద్రాసులో స్టోల్ ఏజెంట్లు, మాస్సి అంధుకో, లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ పెట్టె నెం 60, మద్రాసు.